

Vol. XII

No. 5.

27th November, 1971.

(Saturday)

6th Agrahayan, 1893 S.E.

ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	321
Written Answers to Questions.	390
Business of the House.	393
Presentation of supplementary estimates of expenditure for 1971-72.	396
Notice of privilege motion	396
re : Breach of privilege committed by the Chief Minister and the Minister for Civil Supplies by not fulfilling the promise of supplying rice at Re. 1 a Kilo (Ruling reserved.)	
Announcement.	407
re : Time for receipt of cut-motions to the supple- mentary estimates of expenditure for 1971 - 72.	
Matters under rule 341	
(1) re : Alleged high-handedness of the Sub- Inspector of Police, Kohir (Vikarabad taluk)	407
(2) re : Harassment caused to Harijans at Hussai- nabad in Bhongir Taluk.	408
(3) re : Assignment of waste land or Government land to Harijans in Yellareddy and Kamareddy.	409

[Contd. on 3rd Cover

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT.

Forty Ninth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 27th November, 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri K. V. Vema Reddy in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS .

LABOUR DISPUTE IN HINDUSTAN SHIP YARD, VISAKHAPATNAM

921—

* 259 Q — Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam-2) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether a One man Committee has been appointed to enquire into the dispute between the Trade Union and the management of the Hindustan Shipyard, Visakhapatnam;

(b) whether the particulars of the decision of the One Man Committees will be placed on the Table of the House;

(c) whether all the cases filed by the management against the workmen have been withdrawn;

(d) the number of workers who are under suspension in view of these cases; and

(e) whether the Government have taken any steps to withdraw these cases?

The Chief Minister (Sri P. V. Narasimha Rao) :—

(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir. Report is placed on the Table of the House.

(c) No Sir.

(d) Nil.

(e) No Sir.

REPORT OF THE ONE-MAN COMMITTEE.

(Staff and Workers.)

1. Hindustan ship yard Limited, Visakhapatnam (H. S. L.)
by their Managing Director's letter No. C. P. O. 2/69, dated 17th

September 1969 appointed me as an One-Man Committee to examine and recommend wage structure for their daily rated workers and monthly rated staff and communicated it to me on 18-9-1969 on which day I accepted it. The terms of reference set out therein are as follows —

1. The One-Man Committee will recommend as wage structure including a suitable D. A. for daily rated workers and monthly rated staff based on the principles of fair wages set forth in the report of the Committee on Fair Wages (C. F. W.)
2. The Management and the Staff Association and the Labour Union agree that the recommendations of the Committee after acceptance by Government will be binding on both the parties for a period of five years from the date of its implementation.
3. The Committee will submit its report within a period of four months from the date of its appointment.

2. On 19-9-1969, I despatched letters addressed to —

- (1) The Managing Director H.S.L.,
- (2) The H.S. Staff Association
- (3) The H.S. Labour Union and
- (4) employees of H.S.L.,

if any, who were not members of (2) or (3), requesting them to file before me written statements detailing their proposals for a new wage structure and D. A. structure giving their reasons in accordance with the principles of fair wages set forth in the report of the C. F. W. I annexed to the letters. A questionnaire (Annexure I), the answers to which, in my opinion, were expected to be useful in preparing the written statements, while making it clear that the parties were welcome to state any other matters not covered by the questionnaire, provided they were relevant to the subject matter on hand. I requested the M.D., H.S.L. to exhibit the 4th of the letters on the notice board easily accessible to all employees. In compliance with my letters written statements were filed by (1) M.D., H.S.L., (2) Joint Action Committee for H.S. Staff Association and H.S. Labour Union, (3) a recently registered trade Union by name H.S. National Employees Union, and two individual employees (4) Sri T. R. Ganesan and (5) Sri B. V. Krishna Rao who declared that they were not members of any trade Union. The Management was given an opportunity to file rejoinders to the written statements filed by the trade Unions and by the individual employees. The trade unions and individual

employees were given opportunity to file rejoinders to the written statement of the Management. Rejoinders were accordingly filed by all of them. Then I gave intimation to each of them that I would hold open sittings daily from 6-1-70, to afford opportunities for personal hearing to each in the presence of the rest. There were two rounds of hearings on 6th, 7th, 8th, 10th and 11th of January 70 so that each exercised the opportunity of a say to meet what ever one of the rest urged before me, except Sri T. R. Ganesan, who did not attend the hearings.

3 During the arguments at the sittings, whether fringe benefits claimed by the employees fall within the terms of reference or not was a contested point. But later on 12-1-1970 the Chairman and Managing Director of H. S. L. in his letter No P.D. 10/5 wrote to me as follows -

“The representatives of our Staff Association and Labour Union have seen me today and requested me to include as part of terms of reference for consideration by the One Man Committee the various fringe benefits claimed by them in their replies, rejoinders and oral evidence. Although the original intention of the management was to confine the scope of the One Man Committee to the recommendations of pay scales and dearness allowance in respect of daily rated workers and the monthly paid staff and the demand of Staff Association for payment of Yard Allowance, Cash Handling Allowance, and outdoor Allowance only, on reconsideration, we are of opinion that it would be in the interests of the parties concerned to have the fringe benefits also examined by your esteemed self, so that the problem can be examined in its entirety. The claims of the Association and the Unions on the question of fringe benefits and the views of the Management were already conveyed to you in their replies, rejoinders and also during the hearings. You would perhaps like to hold one or two additional sittings again to cover the problem of fringe benefits fully. Your recommendations in this connection also may be based on the principles set forth in the Fair Wages Committee's Report. We are sorry to give you this extra trouble but we do hope that, keeping in view the object of maintaining good industrial relations in the Shipyard and that you are studying these problems fully and are aware of the problems, such a step will be in the interest of the Shipyard and its employees”.

Consequently I gave intimation to all the parties that I would further sittings to hear additional oral representations if any.

Sittings were held on 22nd, 27th and 28th of January 1970 and all the parties had their say in two rounds and the proceedings were concluded. Now, I proceed to draw up my report.

4. The most important general principle set forth by the C. F. W. in Chapter II para 4 of its report is as follows -

"...the distribution of the national income among the various factors of production should be such as to be conducive to the growth of the national income itself. Almost at any level of the national income, there should be a certain level of minimum wages which society can afford; what it cannot afford are minimum wages fixed at a level which would reduce employment itself and thereby diminish the income".

Specific principles of fixation of fair wages were discussed thereafter. In para 6 of their report, the C. F. W. observed as follows:-

"In trying to decide on the principles that should govern the fixation of fair wages, much assistance can be obtained from two well known concepts, viz., the living wage and the minimum wage".

At the end of para 7, the concept of living wage was described as follows:-

"...the living wage should enable the male earner to provide for himself and his family not merely the bare essentials of food, clothing and shelter but a measure of frugal comfort including education for the children, protection against ill-health, requirements of essential social needs and a measure of insurance against the more important misfortunes including old age".

In para 10, the concept of minimum wage according to C. F. W. is described as follows:-

"we consider that a minimum wage must provide not only for the bare sustenance of life but for the preservation of the efficiency of the worker. For this purpose the minimum wage must also provide for some measure of education, medical requirements and amenities".

In the opinion of the F. C. W., though attaining of the living wage standard is the objective of all civilised states and must be our objective too, there are many limitations that prevent the immediate attainment of the objective and a wage that might be considered fair could be fixed having regard to the limitations but

a fair wage should on no account be less than the minimum wage. In para 15, factors for determining fair wage accordingly are described as follows

“ while the lower limit of the fair wage must obviously be the minimum wage, the upper limit is equally set by what may broadly be called the capacity of industry to pay. This will depend not only on the present economic position of the industry, but on its future prospects. Between these two limits the actual wage will depend on a consideration of the following factors and in the light of the comments given below -

- (i) the productivity of labour,
 - (ii) the prevailing rates of wages in the same or similar occupations in the same or neighbouring localities,
 - (iii) the level of the national income and its distributions; and
 - (iv) the place of the industry in the economy of the country.
- The comments referred to are in paras 16 to 25 ending with an expression of their emphatic opinion as follows -

“We have all along held the view that an industry which is incapable of paying the minimum wage has no right to exist”.

Here the minimum wage obviously is the one as described in para 10 of the report of C. F. W. The Management, on the strength of decisions of the Supreme Court in “Crown Aluminum Works Vs their workmen” and “Express News Papers Vs, Union of India” contended that minimum wage which must be paid irrespective of the capacity is only bare subsistence wage and not minimum wage as defined by the C. F. W. which must be included in fair wage as it comprises provision for medical requirements, education and amenities in addition to bare sustenance. There is clear difference of opinion between C. F. W. and the Supreme Court in this respect. As I am not a Court within the meaning of Article 141 of the Constitution of an Industrial Tribunal or Arbitrator under the Industrial Disputes Act, but am only a Committee appointed by a private company for its own domestic purposes whose terms of reference confine me to the principles set forth in the report of C. F. W., I prefer the opinion of C. F. W. to the opinion of the Supreme Court for purposes of my report.

5 It will thus be seen that ways of determining (1) the lower limit, (2) the upper limit and (3) actual fair wage in between the two limits, are set out by C. F. W. and it shall be my endeavour to determine them for the employees of Hs. L. C. F. W.

just mentioned the components of minimum wage but did not indicate how to qualify them. The components may be divided into two parts viz (i) provision for bare sustenance of life and (ii) provision for the preservation of the efficiency of the workers. Only the first part corresponds to the concept of minimum wage according to the Supreme Court. The components thereof are obviously food, clothing and shelter. The standard of such a minimum wage i.e., terms of money not be considered and determined every time a case comes up for decision because it is generally made independently of individual cases, data being compiled by labour conferences and exports, as observed by the Supreme Court in 1967-II L. L. J. 55 (Kamani Metals Case). Otherwise, food and clothing habits of individual workers which are liable to change and local prices of individual articles of food and clothing would have to be enquired into and materials collected every time, which would be multiplication of costly proceedings. I shall follow the precept of the Supreme Court in this respect. The first Pay Commission for Central Government Employees in their report made in April 1947 fixed the subsistence level of minimum wage at Rs 30 per mensem with a dearness allowance of Rs. 25 making a total of Rs 55 at the then prevailing prices of commodities. This was the basis for the fixation of minimum-basic wage of Rs 30 per mensem for the employees by Scindia Steam Navigation Company, the predecessor of H. S. L. by agreement in 1948. The Second Pay Commission in their report in August 1959, after considering the opinions of the First Pay Commission, and of experts and resolutions of Labour Conferences and other materials, fixed the minimum wage at Rs 80 per mensem at the then prevailing prices. Next, the Dearness Allowance Commission in May 1967 opined that Rs 150 per mensem would correspond to Rs 80 of 1959 and would be subsistence level, taking into consideration the increase in the cost of living subsequent to the report of the Second Pay Commission and all other circumstances. All these reports were, no doubt, meant only for Central Government employees, but for the historical reason that in 1948 by agreement the minimum wage recommended by the First Pay Commission was adopted for employees of Scindia Steam Navigation Co., I feel it reasonable to apply the subsistence wage level for Central Government employees fixed in 1967 also, to the employees of H. S. L. In May 1967 the Cost of Living Index Number for Visakhapatnam according to the Director of Bureau of Economics and Statistics of Andhra Pradesh was 148, base year being 1960 with index number 100, and it was 157 for August 1969 which was the month just preceeding my appointment as One-Man Committee. Rs. 150

of May 1967 would be equivalent to Rs. 163.50 ₹. in August 1969, in terms of cost of living

6 At this stage, it may be convenient to dispose of a point of difference between the management and the employees. The employees want cost of Living Index Numbers of Visakhapatnam prepared by the Director of Bureau of Economics and Statistics of Andhra Pradesh to be applied to them whereas the management want to continue to apply All India Working Class Consumer Price Index Numbers, as they have been applying them ever since 1967. Prior to 1967 the average of C. L. I. numbers for Bombay, Calcutta and Visakhapatnam was in vogue in the Shipyard. Neither the management nor the employees want it now. When the Company and its employees are all at Visakhapatnam, I do not see much logic in applying All India index numbers. All India index numbers would be logical in the case of All India institutions like the State Bank of India whose employees are spread all over India. It was stated on behalf of the management that local C. L. I. Numbers are liable to violent fluctuations depending on reasons of local character such as local cyclone or local drought and may upset the economy of the Company. If such calamities occur and if prices rise in consequence locally, it is all the greater reason why the same should be reflected in the earnings of the employees to alleviate consequent hardship. In para 44 of the report of C. F. W. it was recorded as follows

“The evidence received by us is unanimous only on one point, viz., that adjustment should be based on the current cost of living index numbers for the areas concerned.”

Hence I adopt the regional C. L. I. numbers for Visakhapatnam with base year 1969 - 100) for purposes of this report and I recommend that the same may be applied to the employees of H. S. L.

7. Next, the 2nd component of minimum wage according to C. F. W. viz provision for preservation of the efficiency of the worker consists of provision for (1) some measure of education (2) medical requirements and (3) amenities. H. S. L. conducts five schools for the education of the children of the employees. The employees doubted whether H. S. L. is incurring any expenditure on these schools beyond the State grants, but I am satisfied that the H. S. L. is subsidising the schools, the extent of subsidy being about Rs. 27,000 for the year 1968-69, as the grants are not sufficient to run them. For the preservation and improvement of the efficiency of the workers themselves there are facilities in

H. S. L. for training some of them. I am of opinion that there is not much force in the contention of the employees that the above provisions are not availed of by all. I am sure that they can be availed of by all the lowest paid workers and can be counted as "provision for some measure of education." Provision is made by the management of H. S. L. at the cost of the Company for medical requirements. Free medical aid is available to the employees and their families in two dispensaries, a maternity centre and a family planning clinic. It cost the company about Rs 97,000 to maintain them in 1968-69. It is true that there are no in-patient departments but there are big Government Hospitals at Visakhapatnam which cater to the needs of all citizens including the employees of H. S. L. and where normal treatment is free. I cannot attach much weight to the contention of the employees that medical facilities supplied at the cost of H. S. L. are not availed of by all of them, so long as all of them are entitled to avail themselves of such facilities as exist. I am of opinion that medical facilities supplied by H. S. L. are enough to be counted as medical requirements within the meaning of the report of C. F. W. A canteen which supplies food, snacks and beverages to the employees is subsidised by H. S. L. It cost the Company about Rs 2 lakhs for 1968-69. This is a partial amenity as the employees purchase their requirements by payment, though at concessional rates. All employees are paid bonus of 4% of wages though Payment of Bonus Act does not compel H. S. L. to pay bonus. In my opinion, it can fill up the lack of full amenities. All these furnish the 2nd component of minimum wage, so that, together with them in my opinion Rs. 163-50 ps per mensem or Rs 6-29 ps per day, which is the value of 1st component alone can correspond to minimum wage according to the concept of C. F. W. in terms of money at the time of the appointment of this One Man Committee. This minimum wage must be paid under any circumstances, if the industry is to continue, according to the opinion of C. F. W. I recommend it as the minimum wage for the employees of H. S. L.

The employees supplied me with their own differing estimates of family budgets, the amounts of which fall within the range of the figures of need-based minimum wages estimated by the National Commission on Labour 1969 (N. C. L.) and hence fall within the description of fair wage and not minimum wage. Need based minimum wage as per the resolution of the 15th Labour Conference has been found to be unrealistic, in the state of the national economy, by the Second Pay-Commission. Unlike fair wage need based minimum wage has never been accepted as a matter of State Policy. Therefore the family budget estimates supplied by the

employees cannot be accepted as corresponding to minimum wage standard of the concept of C. F. W.

9 Having determined the lower limit of fair wage, I shall next consider the capacity of the industry to pay in the light of the discussion by C. F. W. in paras 21 to 24 of their report, which settles the upper limit. In para 23 of their report C. F. W. observed as follows.

‘ We are of the view that in determining the capacity of an industry to pay it would be wrong to take the capacity of a particular unit of the capacity of all industries in the country. The relevant criterion should be the capacity of a particular industry in a specified region and as far as possible the same wages should be prescribed for all units of that industry in that region. It will obviously be not possible for the wage fixing board to measure the capacity of each of the units of an industry in a region and the only practicable method is to take a fair cross-section of the industry ’

Thus, three possible meanings of the expression “capacity to pay” referred to in para 21 are rejected and the fourth one, viz. capacity of a particular industry in a specified region is recommended as the real meaning. While rejecting the particular unit to pay and recommending a fair cross section C. F. W. was influenced by the impossibility of a wage fixing board to measure the capacity of the units, obviously where there are a large number of units. But ship-building industry in the Andhra Pradesh region consists of only one unit viz. H. S. L. at Visakhapatnam. Therefore, no question of cross-section arises and there is no impossibility of measuring the capacity of the single unit. Therefore C. F. W. cannot be understood to have rejected the criterion of capacity of a single unit to pay, even in a case where there is only one unit of an industry in a region. In my opinion, when the above quoted passage of C. F. W. is applied to ship-building industry in the Andhra Pradesh region, it means that the capacity of the industry to pay must be measured by the capacity of H. S. L. to pay, without reference to the capacity of other units of the industry in other regions of the country.

10 With regard to the measure of the capacity, C. F. W. referred to two opinions voiced outside the Committee, viz., (1) that of the Bombay Textile Labour Enquiry Committee to the effect that capacity to pay wage cannot be determined merely by the value of production and that the main criterion should be the profit making capacity of the industry and (2) that of some employers to the effect that wage paying capacity of an industry must be assessed with reference to the return on the capital; and also referred to two opinions voiced in the Committee itself viz. (1)

that the wage fixing machinery should have regard to (1) a fair return on capital and remuneration to management and (ii) a fair allocation to reserves and depreciation so as to keep the industry in a healthy condition and (2) that fair wage must be paid at any cost and industry must go on paying such wage as long as it does not encroach on capital to pay that wage. The Committee as a whole did not adopt any of the four views and stated the Committee's view as follows:

"The Committee considers that in this context the main objective of the fixation of fair wages should not be lost sight of. The objective is not merely to determine wages which are fair in the abstract, but to see that employment at existing levels is not only maintained but if possible increased. From this point of view, it will be clear that the level of wages should enable the industry to maintain production with efficiency. The capacity of industry to pay, should therefore be assessed by the wagesboard in the light of this very important consideration."

11. Now, coming to the facts of the case, H S L. is a private limited Company registered under the Companies Act, whose paid up capital in the beginning in 1952 was about Rs 3 crores and is now about Rs. 6 1/2 crores. Its main activity is shipbuilding and it has been producing about 2 1/2 ships on an average per year. It employs a labour force of over 5300 men which is said to be out of proportion for the existing level of production. It has practically no reserves except a development rebate reserve of Rs. 3 lakhs. It has been able to utilise only a fraction of its capacity both in machines and men because most of the raw materials are imported for want of indigenous ones and are not available promptly and in required quantities for various reasons including non availability of foreign exchange. For working capital it mainly depends upon cash credit obtained from State Bank of India on payment of interest. The annual reports of 1952—53 and 1953—54 showed losses of Rs. 15,47,616/- and Rs. 7,66,118/- due to the fact that the cost of construction of each ship was more than sale price that could be secured in international competition. This state of affairs continues even now. But after the year 1953-54 annual reports are able to show smaller amounts of losses or small amounts of profits derived only from the minor activity of ship repairs and other miscellaneous works, because Central Government agreed to pay and paid to H S L. the difference between the sale price and cost price for each ship constructed in the yard as subsidy, which is repayable when the Company earns profits of more than 4 1/2% on paid up capital, under Article 161 of the Articles of Association. That contingency has not yet happened.

and no dividends were declared and no part of the subsidy has yet been repaid. The subsidy has been shown under the head of contingent liability and has accumulated to about Rs. 17 1/2 crores about 2 1/2 times the paid up capital. The gross block is about Rs. 6 1/4 crores and net block Rs. 3 1/4 crores. Up to 1964-65 profits disclosed in annual reports were of the order of only thousands per year. Only from 1965-66 they have exceeded one lakh. The latest figure is Rs. 4,66,910 for 1968-69 which was earned by utilising Rs. 559.93 lakhs as working capital. Percentage of profit to capital employed during the years 1965-66 to 1968-69 are 0.179, 0.377, 0.124, 0.527 respectively, such are the main features of the present economic and financial condition of H S L.

12. The employees proposed immediate increase of their wages which they themselves estimate will add from Rs. 35 to Rs. 73 lakhs per annum to the existing wage bill which they estimate at Rs. 120 lakhs. They contest the validity of the opinion of the management that the accumulated subsidy of Rs. 17 1/2 crores represents accumulated loss over the years and they contend that governments all over the world subsidise shipbuilding industry at some stage or the other and that it should not stand in the way of increase of their wages. Though subsidy is traceable to loss in the origin, Central Government is bearing the loss year after year and not the Company. Hence it is no more loss for the Company. It may be true that payment of subsidy by Governments is prevalent in most of the countries but no case has been brought to my notice where it is repayable under an express condition of its payment as in this case. Thus the real nature of the accumulated subsidy is a contingent liability whose repayment is for the distant future. But it must be taken note of as a liability and cannot be ignored. There is no force in the contention of one of the trade unions that subsidy is not really intended to be repaid. Other trade unions wanted Article 161 of the Articles of Association to be scrapped. It is not the province of this committee to say anything on the subject. I take the contingent liability of Rs. 17 1/2 crores as one of the factors in estimating the economic and financial condition of the Company so long as it is not repaid, though not as a stumbling block by itself in the way of all revision of wages.

13. Even putting aside the accumulated contingent liability as not a matter of immediate urgency, the question remains to be answered viz. what are the recurring resources of the Company from which the recurring additional expenditure of Rs. 35 to 73 lakhs per annum can be met? Regular annual receipts are (1) Payments by those who have placed orders for construction of

ships (2) payments by Central Government towards subsidy and (3) payments obtained on credit from State Bank of India. Items (1) and (2) are spent on construction of ships. Item (3) is repayable with interest. There remains only receipts from repairs of ships and other miscellaneous works which leave some surplus over expenditure. The amount of latest surplus got from such receipts is Rs. 4.66 lakhs. There is absolutely no possibility of the burden of increased wage bill being transferred to buyers of ships, as sale price is less than cost price even now, by the compulsion of international parity prices fixed by the Government. Under these circumstances there can be no hesitation in concluding that the only resource at present for increasing wages is the latest profit of Rs. 4.66 lakhs on the assumption that no part of it need be appropriated by the Company as return on capital or as reserves to keep the industry in a healthy condition and on the assumption that this level of profits is not likely to fall below the present level, for purposes of measuring its capacity to pay,

14 But everybody is looking to the future with hopes because the Central Government is said to have plans to spend about Rs. 8 crores for development of the Shipyard and for construction works and the target of capacity of production of 6 ships a year is expected to be attained in course of time which may reduce the cost of construction per ship, of course on the assumption that the existing labour force and wage bill remain constant. A dry dock is under construction and is expected to be finished by the middle of this year. Thereafter H. S. L. can undertake ship-repairing work on a much larger scale than now. It is agreed on all hands that ship-repairing is profit producing unlike ship-building. Hopes for the future are good in their own way; but if they result in present heavy recurring expenditure, it can lead to upward consequences. When C. F. W. opined that the capacity of an industry to pay will depend not only on the present economic position of the industry but on its future prospects, I understand them to have meant that a structure of wages which will gradually increase the amount of wage bill as time passes may be adopted in cases of expected future prospects and not as having recommended immediate heavy increase in wages on the expectation of future prospects without knowing their exact extent and without knowing at what future date the prospects are likely to materialise. The contention of the employees that the recurring expenditure on their increased wages can be met out of 8 crores planned by the Central Government to be spent for development of the shipyard is shortsighted. The amount to be spent on development will either be

converted into paid up capital or be treated as a loan or partly the one and partly the other. Nobody, not even the extreme view referred to in para 24 of the report of C F. W. advocated payment of wages by encroaching upon capital and much less by borrowing loans. Payment of wages from capital or borrowed money will reduce production and level of employment in consequence, which should be avoided at any cost.

15 The employees next contended

- (1) that the capacity of H. S. L. to pay should be measured by the capacity of the Central Government because all the shares of H. S. L. are held and the entire paid up capital was contributed by the Central Government; and alternately.
- (2) that all the shares of the Shipping Corporation of India who is at present the sole buyer of ships constructed by H. S. L. also are owned by the Central Government and that the Central Government controls the activities of both and that therefore the managements of H S.L. and of the Shipping Corporation are virtually two departments of the Central Government and that ship-building and shipping are complementary industries and that there can be a combined profit and loss account for the two industries in which case there will be profits enough to meet their demands

These contentions, I am afraid, are due to mis-conception of Company Law and Constitutional Law. Central Government, unlike an autocratic monarch or dictator, functions under the parliamentary form of democratic constitution of India as a trustee for the entire nation in dealing with funds of the nation and will be called upon to account for them and hence cannot deal with the trust funds for the benefit of a section of the public at the expense of the rest of the national unlike a person spending his own funds according to his whims and fancies. C.F.W. did not recommend State's responsibility to pay wages for industrial workers except at the level of minimum wages and that too, in cases where an industry which is important for the nation has no capacity to pay even minimum wages. Central Government is not running the ship-building industry departmentally unlike the railway or posts and telegraphs, which are run by departments of Central Government. Central Government merely invested trust funds in buying the shares of H. S. L. At one time private individuals also held some

shares of H. S. L. The fact that all the shares of H. S. L. are now held by the Central Government does not make any difference to the legal relationship between Central Government as shareholders of the Company and the Company itself. A Company registered under the Companies Act is a juristic person or legal entity quite separate and different from the shareholders in every respect, as was decided by the Supreme Court in 1969—II L. L. J. 549 (Heavy Engineering Mazdoor Union case). The employees of H. S. L. are not employees of the Central Government and Central Government is not their employer' as Central Government is not running the industry as departmental venture and hence the employees cannot look to the Central Government for their wages. Their wages must come out of the limited resources of H. S. L. only. Even though Central Government is the share holder, their liability does not extend beyond the paid-up-share capital of the Company. Correspondingly the properties of the Company do not belong to the Central Government, even if they be purchased with the capital invested by the Central Government in the shares of the Company. It is true that the Central Government has power to appoint and remove even the Chairman and the Managing Director of H. S. L. But that power is derived from Article 116 of the Articles of Association of H. S. L. and not from any provision of the Constitution of India or a statute which prescribes administrative functions of the Central Government. Hence it is not correct to contend that the management of H. S. L. is a department of the Central Government. Similar must be the position with regard to the Shipping Corporation of India. Therefore, it should be beyond the legal powers of the Central Government to have a combined profit and loss account for H. S. L. and the Shipping Corporation of India. Moreover, the suggestion of combining the profit and loss accounts cannot be expected to be welcomed by the employees of the Shipping Corporation of India. The employees then contended that the system of running industries in the public sector by separate Companies ought to be done away with. This is a matter of policy of the Central Government which cannot be moulded by this Committee. The existence of Companies in the Public Sector as separate from the Government is an inescapable fact at present. Central Government has another relationship to H. S. L. viz., that of creditor. Here again the amounts lent are trust funds. Hence it may not be easy to write off the amounts due from H. S. L. as suggested by some of the employees, unless national interests (as opposed to sectional interests) require such a step and the step can satisfy parliament. Even otherwise, the capacity of the creditor of the employer can hardly be relevant to measure the capacity of the employer to pay wages.

16. The natural conclusion following the above discussion should be that the capacity of H. S. L. to pay is very limited and certainly not more than Rs. 4.66 lakhs per year for the present.

17. The next question is as to what actual wages should be recommended. It depends on the four factors mentioned in para 15 of the report of C. F. W. The first factor is productivity of labour. C. F. W. observed in para 16 of its report

“In connection with productivity of labour it has to be remembered that it is the net result of a number of factors on many of which the worker does not exercise any control. Among these may be mentioned the type and the state of the machinery installed, the quality of the raw materials supplied and level of managerial and technical efficiency etc.”

and in para 17 of its report

“The written evidence recorded by us emphasized the need for the institution of proper time and motion studies if production standards are to be prescribed scientifically”.

and summed up its opinion in para 18 of its report as follows:-

“we are of opinion that wage fixing machinery should relate to fair wage, a fair load of work and that in case of doubt whether the existing work load is reasonable or not, proper time and motion studies should be instituted on a scientific basis”.

Thus, C. F. W. appears to emphasize the importance of work load in preference to productivity, as, for the latter, labour alone cannot be held responsible. The Management in their written statement stated

“It is obvious that any wage structure must be related to adequate workload and productivity and in fixing the wage structure of staff and workers of H. S. L. this aspect needs to be given special consideration.”

The existing wage structure is mostly the result of mutual agreement between the employers and the employees entered into in 1947—48. Therefore, it is not unsafe to presume that the existing wage structure was felt by both sides to consist of fair wages at that time, whatever they may say now, and therefore related to fair workload especially as the work load has continued for 21 years without a different work load being prescribed by instituting proper time and motion studies on a scientific basis. I am of opinion that without the test of proper time and motion

studies on a scientific basis, there should be no empirical interference with the existing work loads. The Committee on Public Undertakings about H. S. L. in its report in March 1967 felt concerned to note that productivity per man at H. S. L. should compare unfavourably with foreign shipyards on the basis of a statement of an anonymous non-official. In my opinion such a comparison with foreign shipyards is less than fair to employees of H. S. L., without making due allowance for differences in climatic conditions and without comparative assessment of the efficiency of machines and tools available. Management and employees criticised each other for admittedly low production in the shipyard. No purpose is served by so blaming each other. There must be cooperation alround to put the available materials, both human and machine to the best use and to increase production which will be to the advantage of all.

18. The next factor is prevailing rates of Wages in the same or similar occupations in the same or neighbouring localities. In para 19 of its report C. F. W. observed as follows:-

“A brief reference has already been made to the suggestion that the rates of wages fixed by tribunals and courts should, for the present, be deemed to be fair wages. The question of prevailing rates of wages stands on the same footing”.

For ascertaining prevailing rates of wages Industrial Tribunals and Supreme Court have insisted on examining the rates prevailing in comparable concerns only. In 1969, II L. L. J 782 (New Egerton Woolen Mills case) the Supreme Court decided that whether a concern is Comparable must be decided after taking into account

- (i) the extent of business;
- (ii) the capital invested;
- (iii) the profits;
- (iv) the nature of the business;
- (v) the standing,
- (vi) the strength of labour force;
- (vii) the reserves;
- (viii) the dividends paid,
- (ix) the future prospects and
- (x) other relevant factors.

and that no comparison is permissible between a small and struggling one and a large and flourishing one. In para 34 of its report C F W observed as follows;

“In the written evidence received by us there is unanimity of opinion that fair wages should be determined on an Industry-cum-region basis. We support that view as it is not feasible at present to fix wages on any other basis”.

19. It is a common case that there is no other shipbuilding industrial unit in the Andhra Pradesh region. According to the management there is no comparable concern even in other industries in this region. The Joint written statement of H. S. Staff Association and Labour Union stated

“In the region there is no industry that can justifiably be compared with the Shipyard in respect of its over all activity. However a comparative statement showing the basic wages and dearness allowances of the employees of the Bhārat Heavy Electricals, Hyderabad and the Shipyard is herewith submitted since many of the scales of the former have been available. But, it is submitted that the comparison is made reluctantly because even the Wage scales of the B. H. E. Hyderabad await revision’.

Later a comparative statement of scales of wages prevailing in the State Trading Corporation is filed, obviously for no better reason than that the information is available. Another trade union filed a comparative chart of wages prevailing in the H. S. L., Bharat Heavy Plates and Vessels Ltd., Visakhapatnam and Port Trust, Visakhapatnam, for the reason that all the concerns are in one place. The only other common factor is that all these are in the public sector. No comparison is offered in respect of any of the nine factors for comparison enumerated by the Supreme Court in the above mentioned decision. In this connection it has to be remembered that the description “Struggling” can be applied to H. S. L. though it is not small concern.

20. All the employees want comparison of their wages with those prevailing in Mazagon Docks Ltd, Bombay (M.D.L) and proposed that their wage structure should be on the scale of that concern. Their reasoning is that M. D. L. also is a Government of India undertaking and is engaged in shipbuilding and shiprepairing, and that occupations in the shipbuilding industry are different from those in other industries though same or similar names are used to describe them, and that as there is no other unit of that industry in the Andhra Pradesh region, comparison must be

made with a Unit outside the region. This contention amounts to a plea for modification of the principle of industry-cum-region set forth in the report of C F W. It is not possible for me to accept the plea as the terms of reference confine me to the principles set forth in the report of C F W. The formula of industry-cum-region is followed by the Supreme Court in 1967-II L L J. 55 with the further elaboration that stress should be laid on the industry part of the formula if there are a large number of concerns carrying on the same industry in the same region but where the number of industries of the same kind in a particular region is small, it is the region part of the formula, which assumes importance, what various is the stress on one part or the other part of the formula, none of the two parts having been completely abandoned in any case. Hence abandoning the region part of the formula altogether and comparing with wages prevailing in M D L at Bombay is not permissible for this Committee.

21. Moreover, M D L does not appear to be a concern comparable with H S L. M D L carries on predominantly ship-repairing industry, ship-building being a minor part of its activity unlike H S L. It is agreed on all hands that ship repairing is profit earning industry whereas ship building is not only not profit earning but also suffers losses. M D L is much older than H.S.L. and has three dry docks whereas H.S.L. has none yet. M. D. L. with lesser paid up capital than H S L has been earning considerable profits and has been able to declare dividends and to set apart considerable reserves as can be seen from the report of the Committee on Public Undertakings 1968-69. M. D. L. is fortunate in having the Indian Navy, which is not a commercial concern, for buyer of ships produced by them. Their sale price is cost price plus something over and above, whereas H S L caters to commercial shipping companies which have to stand competition from foreign shipping companies and hence cannot afford to pay cost price plus something and can pay only international parity prices which are less than cost of production. Bombay is in a highly industrialised region where wages in all industries are higher than their counterparts in other regions. Under all these circumstances I am afraid that no case has been made out for determining wage structure of H S L. by comparison with prevailing rates of wages because there are no comparable concerns in the region.

22. The next factor is the level of national income and its distribution. The relevant observations of C. F. W. in para 4 of their report are as follows:

“...the state of the national income is highly relevant to the problem of wages because no wage policy can be regarded as just or even economically sound unless it encourages increase of the national income and secures to the wage earner a legitimate share in that increase.”

According to the information supplied to the Lok Sabha the total national income for 1968-69 measured in terms of 1960-61 prices has been placed at Rs. 16 830 crores and the per capita income at Rs. 312 3. In terms of current prices per capita income has been estimated at about Rs. 545 6. Economists are of the view that there has been no real increase in per capita income during the last ten years and that apparent increase in rupees is mainly due to erosion in the value of the rupees that at constant prices there has been even a fall as compared with 1964-65. The total earning of H. S. L. have been on the increase in terms of rupees all the time. The average earnings of the employees of H. S. L. are roughly about Rs. 2200 per head per year. Even the lowest paid daily rated worker earns about Rs. 1800 per annum. Therefore it cannot be said that the employees of H. S. L. are not having their legitimate share in such apparent increase in national income as published figures disclose. At any rate, capital which is the other factor of production is not appropriating to itself any share of the increase, as far as H. S. L. is concerned.

23. The last factor is the place of the industry in the economy of the country. None of the parties doubted the important place of shipbuilding industry in the economy of the country both in times of peace and in times of emergency. I am satisfied of its importance as it supplies cargo vessels which carry the export and import trade of the country and help earning and saving of foreign exchange. There is room and need for increasing production of cargo vessels which depends not a little upon the efforts of the workers and staff. Therefore, I have no hesitation in finding that fair wages for the employees of H. S. L. must be as favourable to them as possible, subject to the ceiling of the capacity of the industry to pay.

24. The management is annexures v (a) and v (b) attached to their written statement claimed

- a) Employer's contribution under the E. S. T. Act,
- b) Employer's contribution towards insurance premia.
- c) Employer's contribution towards provident fund,
- d) Contingent liability for gratuity;
- e) Cycle allowance;
- f) Leave and holidays;
- g) Transport allowance;

- h) Cost of uniforms;
- i) Dhobi allowance;
- j) Housing subsidy;
- k) Cleaning allowance.

as benefits which reduce the cost of living of the employees and contended that their money value should be added to wages to ascertain total earnings. The C F W in para 28 of its report observed as follows -

“Where a benefit goes directly to reduce the expenses of the worker on items of expenditure which are taken into account for the calculation of fair wage, it must necessarily be taken into account in fixing the actual fair wage payable. Where, however, the benefit has no connection with the items of expenditure on which the fair wage is calculated it cannot naturally be taken into account”

Special contribution under the E. S. I. Act is paid H S L more or less as a compulsory tax without any benefit to the employees, who are being granted exemption by authorities under the Act itself. Benefits of insurance, provident fund and gratuity are to accrue only on retirement. They, no doubt, add to present mental comfort of employees but do not directly reduce their expenses. The other items are compensatory in nature. Medical benefits, educational benefits and canteen benefits have been taken into account in determining the lower limit. They will have to be kept in mind for higher stages of fair wages also. But their actual value in terms of money to each employee is difficult for calculation. Only averages can be calculated, the total cost to the Company being divided by the number of employees, which process may not be just to all.

25 Dearness allowance is the most important of existing allowances which, though it does not help to reduce expenses of the employee, helps him to check rapid fall in standard of living due to rise in prices. At present D A which was last fixed on 1-2-1967 is about 400% of the basic wage at the lowest level and is lower at higher levels and cannot but be taken into account. In view of the fact that most of the existing basic wages had origin in agreement in 1947-48, I feel that the totals of basic wages and above mentioned D. A. together with existing medical educational, canteen facilities and ex-gratia bonus correspond to relative fair wages except where the total falls below the minimum of Rs.160.50 per month or Rs. 6.29 per day. This does not mean that the

employees are not entitled to improvement upon such fair wages. They can claim improvement within the scope of the observations of C. F. W. in para 46 of its report which are as follows.—

“It is not possible for us to be specific as to how fair wage should progress, but any progressive improvement will naturally depend on improvement in economic conditions of the country generally and of the industry concerned in particular.”

In my opinion there is no radical improvement in either. The Country is suffering under the pressure of over population which neutralises slight increases in production and there is ever increasing unemployment and under-employment. So far as the industry carried on by H. S. L. is concerned both production and employment have been at a stand still rate for a long time, and there has been no improvement. Still one fact stands out prominently in favour of some revision of wages of the employees of H. S. L. viz that there has been no general revision of basic wages, ever since 1948. There have been only minor alterations here and there. Of course, there have been increases in D. A. from time to time, but D. A. gives only partial relief against soaring prices. Even after the last increase of D. A. in 1967, there has been an increase of Cost of Living Index Number for Visakhapatnam by 12 points without corresponding increase in D. A.

26 Dearness Allowance, separate from basic wages, had its origin in the belief that rise in price of commodities was temporary and that prices would come down and stabilise themselves. D. A. was meant to be a temporary expediency, in the place of revision of basic wages corresponding to rise in prices, till prices come down. The hope that prices would come down has never been fulfilled till now with the result that D. A. has become continuing feature for the last about quarter of a century. So far as Central Government employees are concerned 50% of D. A. was treated as pay for retirement and other benefits as early as 1953. Dearness Allowance Commission 1967 lost hopes that prices would come down and expressed itself in favour of merging at least part of the D. A. then existing with basic wages two years after their report, even if price stabilised. Prices have not stabilised. National Commission on Labour 1969 (N. C. L.) recommended amalgamation of D. A. with basic wages at 1968 price level because spokesmen of the National Planning Commission and of the Reserve Bank of India and others informed them that prices were not likely to go down below 1968 level. Thus it will be seen that hopes that prices would go down and stabilise themselves has given place to pessimism that prices are not likely to go down. Even after 1968 there

has been no fall or stabilisation. The pattern of C. L. T. numbers for Visakhapatnam has been almost similar in 1968 and 1969 with slight fluctuations. Above all these factors, the employees of H. S. L. made a serious grievance out of the fact they have been discriminated against in that basic salaries and D. A. of officers were amalgamated in 1961 were ignored. Such a grievance should not be allowed to continue for any length of time in the interests of all concerned. It is not a convincing answer to say that the terms and conditions of service of officers are different, because no compelling reason based on terms and conditions of service of officers for the amalgamation in the case of officers and denial in the case of staff and workers is brought to my notice. Following the First pay Commission's report, C. F. W. recommended that basic wages should be fixed at the level of C. L. T. number between 160 and 175 (base year 1939—100). Except the false hope that prices would stabilise at that level, there is no principle involved in that recommendation, to be followed at this late hour. I have come to the conclusion that no more hopes that prices will fall should be entertained and that basic wages and entire D. A. for employees of H. S. L. should be amalgamated at the level of the appointment of this Committee and revised wage structure should be fixed on that basis. This course has the advantage of absence of separate D. A. till C. L. I. number for Visakhapatnam rises above 157 points (base year 1960—100) and there will be no immediate and extraordinary increase in the wage bill. There will of course be some addition to wage bill by the need to calculate some benefits and allowances on the figures of new basic wages but all of them will not involve immediate cash payment, for example provident fund. In the existing scales existing D. A. will be added at each point and figures thus arrived at will be the corresponding points in the new scales. The number of increments between every two points will remain the same as in the existing scales so that the new rates of increments will be arrived at by dividing the difference between every two points by the existing number of increments. If the difference between two points is not exactly divisible by the existing number of increments, one increment less than that the number will consist of equal rates of increments and the balance left over will form one final increment to reach the next higher point in the scale. This will furnish a structure which will gradually increase the wage bill as time passes, because of increased rates of increments. New recommended scales thus calculated will be as shown in Schedule I for daily rated workers and in Schedule II for the monthly rated staff, corresponding existing scales and the serial numbers as per Annexures I-A and I-B attached to the written statement dated

28-10-1969 filed by the management before me, being shown side by side. In Schedule II the minimum of Rs. 163 50 is rounded off to Rs 164 00. The new recommended scales are related to only existing hours and loads of work. Existing differentials which mostly originated in agreement are left undisturbed except in some of the lowest levels which required levelling upto minimum wage of Rs 164 for monthly rated staff and Rs 6 29 for daily rated workers, as adequate materials to alter them are not available.

27. The existing employees may be fitted into the new scales thus evolved as follows :- Each employee's existing basic wage and existing D A. will be amalgated and the total so got will be the state in the new scale for him. If that figure does not exactly correspond to a stage on the new scale, he may be placed in the next higher stage. If an E B intervenes, orders for crossing it must precede placing in the next higher stage. Additional increments may be given at the rate of one for every ten years of service and one more increment for service in excess of 20 years put in already subject to the maximum of the new scale beyond which there ought to be no increments. The economic and financial condition of the industry does not permit more. All this subject to one proviso that no employee should be placed in a less advantageous financial position than he is already enjoying. The recommendations made in this and the previous paras will involve addition to existing wage bill which in my opinion will not be beyond the capacity H. S. L.

28. The next question is about D A subsequent to the date of the appointment of this One Man Committee, if and when further increases in cost of living as indicated by C L index numbers for Visakhapatnam should take place. The recommendations of C. F. W. about the quantum of D A are in paragraph 45 of its report in the following language, —

“The Committee finally came to the conclusion that of the lowest categories of employees the target should obviously be compensated to the extent of 100 per cent of the increases in the cost of living. For categories above the lowest we agree that the same consideration will not apply. A flat rate equal to the rate allowed to the least skilled worker is not likely to satisfy higher categories as has in fact been pointed out to us by one of our colleagues who is an employer. The Central Pay Commission rejected a flat rate and recommended a graduated scale of dearness allowance dependent on salary earned. It would be difficult to fix any other basis for industry also. We recommend that a

lower rate of compensation should apply to the higher categories but that the amount of compensation must be based on salary scales or slabs."

I have come to the conclusion that I should recommend that D. A. should compensate 100% for the first Rs 200/-p m. of wages of all employees irrespective of actual wages and that above Rs. 200, the compensation can be graduated at 20% less for each slab of Rs. 200 so that the amount of D A—will be as follows —

Range.	Rate of D A.
On the first Rs. 200	1 paisa per rupce per point of rise of C L I. number.
On Rs. 201 to Rs 400	0.8 paisa „ „ „ „
<u>Range</u>	<u>Rate of D. A.</u>
On Rs. 401 to Rs. 600	0.6 paisa per rupee per point of rise of C. L. I number.
On Rs. 601 to Rs 800	0.4 paisa „ „ „ „
On Rs. 801 and above.	0.2 paisa. „ „ „ „

This method obviates the need for any marginal adjustments as no body getting higher wages will get lesser D, A. For example an employee drawing Rs. 205 will get D. A. of Rs. 2/- on the first Rs 200 at 1 paisa per Rupee and on the extra Rs 5/- he will get D. A. of 4 paise at 0.8 paisa per rupee and not Rs 1.64 at 0.8 paisa per rupee on all the Rs. 205/-. In the case of daily rated workers D. A. should be calculated on their basic wages for a month of 26 days In all cases, D A. is recommended only on basic wages exclusive of all allowances and benefits.

29. One question relevant to D. A. is whether D, A should be subject to automatic adjustment depending on rise of C. L I number of whether it should be granted by order at the time of each rise C F. W. is silent on this question. Outside C. F. W. opinions are divided. Orders will be felt too many if a separate order has to be passed for each point of rise in C. L. I. number. Any delay in passing orders, even if it be due to administrative causes, are liable to be misunderstood. Under automatic system of adjustment, it will be a purely clerical job to ascertain the amount of D A, increased on account of rise of C. L I. number or decreased on fall. Hence I recommended automatic adjustment.

30. In the past there has been no increase in D.A. between C L I numbers 145 and 157. Similarly in future no down ward revision of the new scales should be called for until the C. L. I.

number goes below 145. If it falls below 145, which is highly unlikely in the foreseeable future, there can be downward revision of the new scales.

31. Additional financial burden due to future D. A. is an uncertain thing as we do not know when, if at all, C L. I number for Visakhapatnam will exceed 157 and by how much C F. W. is silent on the question whether capacity to pay governs D. A. also probably in view of the fact that D. A. cannot be considered to be increased wages as it is only an expedient to protect real value of wage against erosion. But N C L of 1969 opined that capacity to pay is relevant for D. A. also except in the lowest level. Even following the opinion of N C L I am inclined to opine that H. S. L. will have capacity to meet the uncertain requirements of future D. A. in view of its bright future.

32. Next comes the problem of fringe benefits which H. S. L. entrusted to me by their letter dated 12—1—1970, keeping in view the object of maintaining good industrial relations in the Shipyard. The principles governing fixation of minimum wages cannot obviously apply to fringe benefits, which are additions to fair wages. The principle that capacity of industry to pay should determine the top limit must apply to fringe benefits also. I have already referred to the view of all the parties that there are no comparable concerns in the region and I found that it is not permissible to enter upon a comparison with industries in other regions like Bombay to ascertain prevailing rates. It equally applies to fringe benefits. But the problem of fringe benefits cannot be exactly the same as that of wages. Each fringe benefit has its own individual peculiarities inherent in some cases and due to environmental and historical reasons in others. C. F. W. did not deal with the special problem of the method of awarding fringe benefits. Hence special principles to determine fringe benefits in particular cannot be deduced from the report of C. F. W. Reasonableness is the judicial test applied to problems whose solution is not completely governed by predetermined rules and tests. Therefore in my opinion reasonableness or otherwise of a claim to a fringe benefit should be an important principle to be adopted in the interests of good industrial relations, under the circumstances.

33. YARD ALLOWANCE; Some members of the clerical and Class IV staff work in the office and some in the yard. The latter have to work for more hours in the week than the former, though qualifications for recruitment and pay scales are identical. Yard allowance is claimed as compensation for the extra hours of work. The principle underlying this claim was obviously conce-

ded by the management in 1957 as a result of agitation by the Staff Association and yard allowances has been paid to those employees who were in service on 1-12-57, under an agreement. The present claim is on behalf of the subsequent recruits. The reply of the management is that the said agreement contains an express clause that subsequent recruits would not be paid yard allowance. That agreement was not entered into "in the course of conciliation proceedings" under the Industrial Disputes Act, 1947. Therefore it is not binding on persons who became employed in the establishment subsequent to the date of the agreement within the meaning of section 18 of the Act. The principle underlying that section is self-evident. The interests of neither the management nor the then existing employees suffered by the exclusion of future employees from the benefit of yard allowance. If the agreement were entered into in the course of conciliation proceedings under the Act, the Statutory conciliation officer, in the interests of fairness to all, is not expected to associate himself with an agreement which excluded future employees who were not parties to the agreement and who were not parties to the conciliation proceedings, but who are expected to be bound by the agreement under Section 18. Hence the reasonableness of the claim can be considered as there is no legal bar. If two sets of clerks and class IV employees are recruited on the same qualifications and on identical scales of pay and if one set has to work in the office for less number of hours a week than the other set who has to work in the yard for more hours, compensation for the latter stands to reason. It is no answer to say that those who were recruited subsequent to 1-12-57 came in fully knowing that yard allowance would not be paid to them. In the state of unemployment in the country, hunger drives people to accept any terms of employment. Hence reasonableness of terms in the interests of social justice and harmonious industrial relations has to be examined. This is the basis for industrial law evolved by the decisions of the Supreme Court. If after 1-12-57 recruited separately for work in the yard on different pay scales, the matter could have been different. On the other hand subsequent recruits were informed that they would have to work in the office or in the yard as required from time to time and that the places of duty are interchangeable without any difference in remuneration. Thus, except for the agreement, the situation remained as it was before 1-12-1957. It is true that the management has the right under the Factories Act to take work from the employees for 48 hours a week. But when, as a matter of fact, those who work in the office are required to work less hours than those in the yard, there is cause for dissatisfaction on the part of those who are called upon to work in the yard and such dissatis-

faction is the root cause for rupture in industrial relations. Dissatisfaction of all employees over a specified general matter is quite different from dissatisfaction of some employees over a special matter in which the others are having a favoured treatment. In my opinion the latter is more serious than the former in disrupting peace and harmony. Internal dissensions among employees spoil team work. Hence I recommend payment of yard allowance to all clerks Class IV employees who are called upon to work in the yard of 48 hours a week, at the rates prescribed in the agreement dated 1—12—57, irrespective of whether they are recruited before or after the date of the agreement. I do not recommend extension to any categories other than those mentioned in the agreement.

34. CASH HANDLING ALLOWANCE - The contention of employees that cash handling is a difficult and risky job is obvious from the fact that employees whose regular job is to handle cash allowed separate and higher scales of pay than ordinary employees and that to the ordinary employees who are called upon to assist those whose regular duty is cash handling periodically or at regular intervals, separate honorarium is paid. The work of the ordinary employees who are called upon to handle cash now and then though not periodically or at regular intervals also involves difficulty and risk proportionately, once the term cash-handling is understood as not merely carrying a load of cash but as involving accounting for cash. It appears to me reasonable that they also should be compensated. I cannot fix the rates for them. I recommend payment of cash handling allowance to employees occasionally called upon to handle cash, at rates proportionate to the honorarium paid to those who are called upon to assist, periodically and regularly, employees whose duty is cash handling.

35. OUT DOOR ALLOWANCE, This allowance is in existence but it is restricted to staff drawing Rs. 100/- or below per month. It is correct reasoning, in my opinion, when the staff contend that out door duties do not cease to be a such, on an employee crossing the limit of pay of Rs. 100 per mensem. Moreover, in the scales which I have recommended there will be no member of the staff drawing Rs. 100 p. m. or less. Hence I recommend out door allowance at existing rates to be paid irrespective of the rate of pay drawn by the individual Rs. 100 p. m. or more when called upon to perform out door duty. I do not extend this allowance to categories who are not entitled to out-door allowance at present.

36. **HOUSE RENT ALLOWANCE.** It is true that house rent allowance was claimed and was rejected by Industrial Tribunals in the past. But that took place long ago. Industrial adjudicators were then of the view that housing is the responsibility of the State and not of the industrial employers. There has been a change in this matter and it appears to be the policy of the State to place the responsibility of housing workers on industrial employers and it has been announced that a bill is going to be introduced for the purpose into parliament by the concerned Minister. H. S. L. has accepted its responsibility for housing its employees and has housed some of its employees and is recovering cheap rents from them. But many more employees are compelled to reside in the city, where house rents are high. It is naturally a serious cause for dissatisfaction for those who are not housed in Company's quarters. In my opinion it is reasonable for the employees who have not been housed in Company's quarters to claim house rent allowance. Till they are housed in Company's quarters, I recommend that the Company may pay to them house-rent allowance at 7 1/2% of basic wages or pay. In fixing minimum wage, shelter enough for bare sustenance of life was taken into consideration. A little more comfortable housing as part of fair wage need not be considered repetition and need not be grudging.

37. **MEDICAL REIMBURSEMENT:** In my opinion it is just for industrial employers to assume full responsibility for the health of their employees and their families. H. S. L. has assumed the responsibility partially and has furnished in their dispensaries facilities for out patient treatment free of cost but facilities for in-patient treatment are not available therein. When an employee or a member of his family requires in-patient treatment they have to resort to State Government hospitals. Humanitarian considerations require that in such cases H. S. L. should reimburse cost evidenced by actual bills of the hospital for treatment and for stay in ordinary wards but not for food supplied by the hospital. The contention of the management is that they are compulsorily paying special contribution under the E. S. I. Act and that if the employees avail themselves of the E. S. I. scheme by paying their contribution under the E. S. I. Act they will have all facilities in E. S. I. hospital and that no need for resorting to Government hospitals will arise. In my opinion this

contention should not bar medical reimbursement on humanitarian grounds so long as, in fact, E S I Scheme facilities are not available to the employees. For want of facilities, there can be avoidable human suffering of women and children in the families of the employees, while the management and the trade unions engage themselves in arguments over the correctness of their respective stands which, I am afraid, are not completely free from reasons based on prestige. The facilities are not available on account of exemption given by the authorities under the E S I Act, though the initiative is that of the employees. Statutory authorities are not expected to grant exemption for mere asking for it. They must have found sufficient grounds for it. If the exemption is not granted, the management will admittedly be put to some additional expenditure in supplementing E S I Scheme provisions. Why not spend it on medical reimbursement partially at least? If the exemption is not granted and if E. S. I. Scheme actually applies to the employees, medical reimbursement as then, with reason be discontinued. That medical reimbursement is made available to officers of H. S. L., though E S I Special Contribution is being paid in respect of salaries of officers whose pay is Rs 500 or less but is not made available to staff and workers is one of the grievances agitating the minds of the latter. This is not conducive to good industrial relations in the shipyard, I recommend reimbursement of actual amounts of Government hospital bills for in-patient treatment for employees, their wives and children.

38 SUNDAY MEAL ALLOWANCE — Some employees get their mid-day meals in carriers brought by paid women, who do not bring carriers on Sunday. If an employee works on a Sunday he must make some other arrangement for his mid-day meals. Therefore an allowance is claimed as compensation. This is quite reasonable. But what is unreasonable is that others who do not get their mid-day meals in carriers on week days but go to their homes in the colony for lunch also want this allowance. The attitude of the management is that if the latter claim is given up, the former can be considered favourably. In my opinion such a condition precedent is superfluous. I recommend that Sunday meal allowance at Re 1/- per Sunday be paid to the former class of employees only and not to those who do not get mid-day meals in carriers on week days but go home for lunch. The representative of one trade union questioned "How are you going to establish whether an employee getting carrier meals on week days are not? It is a question of fact to be determined by the test of preponderances of evidence, like any other controversial fact. But I do believe that

statements of the employees themselves made honestly are worth acceptance, till they are proved to be false.

39. The above allowances involve payments to some employees and not all. Even house rent allowance involves payment to about 2/3 of the employees, but house rents collected from the remaining about 1/3 can off set 1/2 of the new expenditure. Housing is a welfare measure. It is unrealistic in my opinion, to expect welfare measures to be self supporting financially. Under these circumstances I hope that the capacity of H S L to pay, though limited, may be stretched to the extent of the additional expenditure involved in these allowances, by measures of economy elsewhere, in the interests of maintaining good industrial relations. But I am free to confess that I am not competent to suggest the actual measures of economy.

40. SECTION HEAD ALLOWANCE — Section Heads are paid allowance for additional duties involved in that position. But if the incumbent is promoted to a selection grade scale, this allowance is discontinued, though the additional duties of section-head continue to be performed. I do not see the reasonableness of this discontinuance. Promotion to selection grade is the result to appreciation of services rendered. Discontinuance of a monetary benefit following the appreciation is incongruous. I recommend that Section Head Allowance may be continued so long as the particular duties of Section Head are performed, irrespective of promotion of the incumbent. This is not an additional grant of an allowance. It is only stoppage of a discontinuance hence cannot be said to cause additional expenditure to the Company.

41. COMPENSATORY CITY ALLOWANCE:— If employees are serving in different cities and towns and villages, their pay scales being the same irrespective of the place where they serve, claim for compensatory city allowance for serving in a costly city as compared with serving in cheaper towns and villages is reasonable. Where all the employees with common pay scales are serving in only one city, viz. Visakhapatnam and nowhere else, there is no reason for city compensatory allowance. Differences in the costliness of life at Visakhapatnam at different times are compensated by D. A. Compensatory City allowance is meant for comparative differences in cost of living at different places of service on same scales of pay, I do not recommend this allowance.

42. OVERTIME ALLOWANCE.— Employees working in the office have to work for less number of hours per week (36 hours) and those working in the yard have to work 42 hours or 48 hours a week. The present claim is that the former should be given over

time allowance at double rates if they are required to work more than 36 hours or 42 hours in a week. All these employees are 'workers' governed by the Factories Act. I am unable to recommend any departure from the provisions of Section 59 of the Factories Act for overtime allowance.

43. CONVEYANCE ALLOWANCE TO AND FROM RESIDENCE, — H. S. L. is providing free passes for crossing the channel which intercepts the Trunk Road, this being the shortest route from the city to the workspot. A very round about road-route which is not intercepted by the channel has been laid now. The employees want payment of bus fares to and fro along this route. The management mentioned that some difficulties have been encountered about the ferry across the channel but the ferry exists at present. So long as free ferry passes are available to the employees, I do not find it reasonable for them to claim bus fares by the longer route. If free ferry passes cease, then it will be time enough to press this claim not now.

44. LEAVE TRAVEL CONCESSION - Leave itself is an amenity for rest and recuperation. Travel during leave to see either places or people verges on luxury which H. S. L. cannot afford to pay for, in its present economic and financial condition. The claim is such as can wait till more prosperous conditions favour H. S. L. In my opinion such prosperous conditions may be indicated by the production of four ships of at least 12,500 D. W. T. each per year, towards which efforts of all may be directed.

45. NIGHT SHIFT ALLOWANCE AND DHABI ALLOWANCE — I am unable to see the reasonableness of the claim for the change of these names into shift allowance and cleaning allowance which can cause confusion, or for higher rates than the existing ones.

46. Many more fringe benefits are claimed such as

- (1) Children's Educational Allowance.
- (2) Self Educational Allowance.
- (3) Scholarships
- (4) Increase in compensatory allowances under Travelling Allowance Rules
- (5) Plant Medical Department;
- (6) Heat Allowance
- (7) Health Hazard Allowance.
- (8) Walking allowance;

- (9) Stipends
- (10) Helmets, gloves, gum-boots and boiler suits;
- (11) Higher Education Loans,
- (12) Study Leave;
- (13) Escort allowance;
- (14) Stores allowance;
- (15) Cyclostyle operators' allowance; etc

Some of these were claimed with details put into writing and some only during oral arguments. Others were claimed in a list without any details as to their contents or quantum. As the present capacity of H. S. L. to pay cannot be stretched any further, I recommend that all these should wait for being considered till more prosperous times for H. S. L. arrive as indicated in the previous paragraph.

47 Besides fringe benefits the employees claimed

- (1) Conversion of daily-rated wages into monthly rated ones,
- (2) Upgrading of some staff posts as officers posts;
- (3) Defining procedure for promotions,
- (4) Changes in designations of some posts,
- (5) Creation of some new posts,
- (6) Incentives for higher production,
- (7) Arrears of D. A. alleged not to have been paid prior to 1967

The management in their turn wanted

- (1) Delineation of trades;
- (2) Determination of work-Loads
- (3) 48 hours week to be linked to wages;
- (4) Adjustment of D. A. paid in the past from 1963 against recommendations of this committee.

The employees in reply wanted 42 hours a week should be linked with wages. I do not propose to discuss these matters as I consider them to be outside the terms of reference;

48 I have finished. I take leave of H. S. L. and their

monthly rated staff and daily rated workers with heart-felt thanks for the unstinted cooperation extended to me I wish them all well.

SCHDEDULE I - DAILY RATED SCALES (Vide para 26)

Existing Scales.	Serial Nos.	Recommended Scales
(1)	(2)	(3)

SELECTION GRADE

4 62/0 25/5 62	1	11 05/0 48/12 49/0 51/13 00
3 87/0.19/4.62	2a	9.43/0 40/10 63/0 42/11 05
3 87/0 19/4 62+0 19	2b	9 43/0.40/10 63/0 42/11 05/ 0 40/11 45
3 50/0 19/4 25	3a	8 71/0 40/9 91/0 42/10 33
3.50/0 19/4 25 + 0.19	3b	8 71/0.40/9 91/0 42/10 33/ 0 40/10 73

SKILLED

2 37/0 19/3 12	Grade. II.	1	6 95/0 25/7 70/0 27/7 97
3 37/0 25/4 37	Grade I	1	8.46/0 52/10 02/0.54/10 56
1 75/0.12/2 12/0.19			
2.69	Grade II	2a	6 33/0 12/6 57/0 13/6 70/0.19/ 7 27
2 87/0 19/3 62	Grade I	2a	7 48/0 36/8 56/0.38/8 94
1 75/0.12/2 12/0 19			6.33/0 12/6 57/0 13/6 70/0 19/
2 69 . 0 19	Grade II	2b	7 27/0 19/7 46
2 87/0 19/3 62			7 48/0.36/8 56/0.38/8.94/0 26/
+ 0 19	Grade I	2b	9 20
1 75/0 12/2 12	Grade II	3a	6.33/0 12/6 57/0 13/6.70.
2 37/0 19/3 62	Grade I	3a	6 95/0 33/8 60/0 34/8 94.
1 75/0 12/2 12	Grade II	3b	6 33/0 12/6.57/0 13/6 70/0 19/ 6 89
+ 0 19			
2 37/0.19/3 62	Grade. I	3b	6 95/0 33/8 60/0 34/8 94/0 33/ 9 27.
+ 0 19			
1 75/0 12/2 12	Grade II	4	6 33/0 12/6 57/0 13/6 70.
2 25/0 19/3 62	Grade I	4	6 98/0 30/8.63/0.31/8 94.
1 75/0-12/2 00	Grade. II	5	6 33/0 12/6.45/0.13/6.58.

(1)	(2)	(3)
2 12/0 19/3.62	Grade I 5	6 70/0 28/8 94
1 75/0 12/2 00	Grade. II 6a	6 33/0 12/6 45/0 13/6.58
2 12/0 19/3 25/ EB/0 12/3.62	Grade I 6a	6 70/0 25/7 95/0 27/8 22 EB 0 24/8.94.
1 75/0 12/2 00 + 0 19	Grade. II 6b	6 33/0.12/6 45/0.13/6.58/0 19/ 6.77
2 12/0 19/3 25/EB 0 12/3.62 + 0 19	Grade I 6b	6 70/0 25/7 95/0.27/8 22 EB/ 0.24/8.94/0 24/9 18
1 75/0 12/2 00	Grade. II 7	6 33/0.12/6 45/0 13/6.58
2 12/0 19/3 25	Grade. I 7	6 70/0.25/7 95/0 27/8 22
1 75/0 12/2 12/ 0 19/2 69 EB 0.18/12 87/0 12/3.62	8	6 33/0 12/6 57/0 13/6 70/0 19/ 7 27 EB/0 21/7.48/0 24/8 68/ 0 26/8.94
1 75/0 12/2 12/0 19/ EB/0.18/2 87/0.12 3 25	9a	6 33/0 12/6 57/0 13/6 70/0 19/ 7 27/EB/0 21/7 48/0.24/7 96/ 0.26/8.22
1.75/0 12/2 12/0 19/ 2 69 EB 0 18/2 87/ 0 12/3 25 + 0.19	9b	6 33/0 12/6.57/0.13/6 70/0 19/ 7 27/EB/0 21/7.48/0 24/7.96/ 0 26/8 22/0.24/8.46.
1.75/0 12/2.60	10	6 33/0 12/7.05/0.13/7.18.
SEMI-SKILLED		
1.37/0 19/2 12/+ 0 19 after 4 years/2 31.	1	6.20/0 19/6.40/0 22/6.70 0 19 after 4 years 6.89
1.37/0 06/2.00	2a	6 29/0 06/6.53/0.05/6.58.
1.37/0 06/2 00 + 0.19	2b	6.29/0 06/6 53/0.05/6.58/0.19 6 77
1 19/0 06/2 00 + 0 19	3	6 29/0.06/6.53/0.05/6 58/0.19/ 6.77.
UNSKILLED		
1.19/0.06/1.75 + 0 19	1	6 29/0.06/6.35/0.19/6 54
1 19/0 06/1.62/0.06 two biannual/1 75 + 0 19.	2	6.29/0.06/6.35/0.19/6.54.
1.19/0 06/1.50	3	6.29 fixed with no increments
1 19/0.06/1.37/0 06 after 4 years 1/43/0.07 after 4 years/1.50	4	6.29 fixed with no increments

(1)	(2)	(3)
1. 12/0. 06/1 37/0.06 after 4 years/1 43/0 07 after 4 years/1 50	5 & 6	6.29 fixed with no increments

N. B. :- Increments are all annual except where otherwise indicated

SCHEDULE II - Monthly rated scales (vide para 26).

Existing scales.	Serial No.	Recommended scales
42-4-62-5-92.	1	176-4-196-5-221-8-229.
60-5-85-6-103-7-131.	2	194-5-219-10-239-11-250-14-292-17-309.
85-6-103-7-152-10-182	3	219-10-239-11-250-14-334-20-354-19-392-20-412.
SELECTION GRADE		
190-10-220-15-290	4	428-14-456-15-471-15-531
103-7-152-EB-8-160-10-220	5	250-14-334-20-354-EB-15-369-17-471.
150-10-220-EB-225-15-300	6	350-17-452-19-471-EB-476-15-551-
150-7-185-8-225.	7	350-12-398-20-418-11-462-14-476.
46-4-62-5-97	8	180-4-196-6-232-7-239
65-5-85-6-103-7-138.	9	199-5-219-10-239-11-250-14-306-17-323.
42-4-62-5-102.	10	176-4-196-6-238-10-248.
SELECTION GRADE		
102-7-117	11	248-17-282
60-3-75	12	194-5-209.
60-5-85-6-103-EB-7-131.	13	194-5-219-10-239-11-250-EB-14-292-17-309.
60-5-85-6-103-7-152.	14	194-5-219-10-239-11-250-14-334-20-354..
60-5-85-6-103-7-152-EB-8-160-10-220	15	194-5-219-10-239-11-250-14-334-20-354-EB-16-370-16-450-21-471.
100-10-150-10-200-EB-15/320-20-400	16	244-21-328-22-350-19-426-21-447-EB-15-552-19-571-21-655.

(1)	(2)	(3)
200-15-320-20-400-EB-25-500-30-650.	17	447-15-552-19-571-21-655-EB-15-715-30-865
76-5-85-6-103-7-152-EB-10-172-180-10-22-EB-225-15-300.	18	209-5-219-10-239-11-250-14-334-20-354-EB-19-373-20-393-15-408-81-453-18-471-EB-476-15-551.
75-5-85-6-103-91-6-103-7-117-103-7-152-EB-152-8-160-10-220		
Continuous scale.	19	209-5-219-10-239-11-250-227-11-238-12-250-16-282-250-14-334-20-354-EB-354-15-369-17-471.
225-15-300 Selection Grade	20	476-15-551.
91-6-103-7-117-103-7-152-EB-152-8-160-10-220	21	227-11-238-12-250-16-282-250-14-334-20-354-EB-354-15-369-17-471.
225-15-300 Selection Grade.	21	476-15-551.
85-6-103-7-152-EB-8-160-10-220.	22	219-10-239-11-250-14-334-20-354-EB-15-369-17-471.
150-10-220-EB-225-15-300-EB-20-400	23	350-17-452-19-471-EB-476-15-551-EB-20-621-24-655.
107-7-150-EB-10-220.	24	258-15-333-17-350-EB-17-452-19-471.
107-7-150.	25	258-15-333-17-350.
150-10-220	26	350-17-452-19-471
225-15-300	26	476-15-551
CLASS IV.		
44-3-50-4-75	27	164-3-167-2-169-4-189-7-196
30-2-50	28	164-3-167-2-169
50-3-65. Selection grade	29	169-3-184
30-2-40-EB-2-50	30	164-3-167-2-169
50-3-65. Selection Grade.	30	169-3-184
35-2-45-EB-2-55	31	164-2-174
55-3-70 Selection Grade	32	174-3-189
42-4-62-EB-5-92	33	164-4-176-5-181-EB-8-229

(1)	(2)	(3)
30-2-36 3-45	34	164 fixed with no increments
45-3-60	35	164-3-179
35-3-41-4-53-EB-4-77	36	164-4-172-EB-4-192-8-200
40-4-60-EB-5-85	37	164-3-167-4-179-EB-5-209-6-215
48-4-60-5-75-5-110	38	167-4-179-5-189-7-196-10-256-12-208
44-3-50-75-5-110	39	164-2-166-3-169-4-189-7-196-10-256-12-268
35-3-41-4-61	40	164-4-180
48-4-60-5-85	41	167-4-179-7-207-8-215
70-5-85-6-103-7-117	42	189-8-205-10-215-11-237-13-250-16-282
30-0.50-35	43	164 fixed with no increments.
35-1-45	44	164 fixed with no increments.
40-1 25-55	45	164-1.25-174
50-1. 50-65	46	169-1-50-184

N B. — Increments are all annual

ANNEXURE I (vide para 2.)

QUESTIONNAIRE

- 1 What are the wage structure and D A structure in force now and how long have they been in force? Were they made unilaterally by the employer or by mutual consent or by adjudication?
- 2 On the basis of what cost of living index number for Visakhapatnam should basic wages be fixed?
- 3 What percentage of the excess over the basic cost of living index number be neutralised by D. A. and at what rate?
4. What wage structure and D. A, structure do you propose?
- 5 What will be the additional financial burden which will result from your proposals? Do you think that it is within the financial capacity of the concern to bear the additional burden?
6. Has this concern been making profits or losses and what were the amounts thereof? What is your opinion about its future prospects?

7. How are your proposals likely to influence the cost of production of ships and the demand for them in the market and the ability of the concern to compete with other shipbuilding yards?
8. Besides basic wages and D. A. are there any other allowances and amenities which directly reduce the cost of living of the employees in existence and what is their monetary value?
9. How do the existing wage structure and D. A. structure compare with those prevailing in comparable concerns, taking into consideration total pay packets inclusive of other allowances and amenities if any?
10. What are the comparable concerns in your opinion, keeping in mind the principles of industry-cum-region enunciated by the Fair Wages Committee and the Supreme Court?
11. What are your proposals for fitting the existing incumbents into the proposed wage structure and D. A. structure?
12. Should or should not the following matters enter into consideration in fixing the wage structure and D. A. structure
 - (i) general standard of living in India
 - (ii) national income and its distribution
 - (iii) productivity of labour.
 - (iv) position of the industry in national economy.
 - (v) effect of your proposals on other industries and on the community in general? If they should, in what manner should they influence and what weight should be attached to each?

You are welcome to state any matters not covered by the questionnaire, provided they are relevant to the subject on hand.

INDEX TO RECOMMENDATIONS.

	Para
1 C. L, I Numbers	6
2. Minimum Wage.	7
3 Fair wages	26 and schedules I and II-
4 Fitment and service increments.	27
5 D, A.	28
6, Yard allowance.	33

7	Cash handling allowance.	34
8	Out door allowance.	35
9	House rent allowance.	36
10.	Medical Reimbursement.	37
11.	Sunday meal allowance	38
12	Section Head Allowance.	40
13	Compensatory City Allowance	41
14	Over-time allowance.	42
15	Conveyance allowance.	43
16.	Leave travel concession.	44
17.	Night shift allowance.	45
18	Dhobi allowance	45
19.	Other fringe benefits.	46
20	Other claims.	47

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి):— ఇప్పుడు Table మీద పెట్టింది 38 పేజీలు దానిని మేము ఎప్పుడు చదువుకొని, ఎప్పుడు ప్రింట్ అవాలి అది మేము చదివేందుకు వ్యవధి అయిన ఉండాలి కదా. అటువంటివి ముందుగా అందజేయడం చాలా అవసరం.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు :— ఇప్పుడు కేసులు ఏవీలేవని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పటికీకూడా కేసులు ఉన్నాయి ముఖ్యమంత్రిగారికి వచ్చిన రిపోర్టులో రాలేదనుకొంటాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నేను ఏ కేసు లేరనలేదు “whether they have been withdrawn ” అంటే “no” అన్నాను.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు :— మొత్తానికి agreement జరిగిన తరువాత, కార్మికుల management కలిసి శాంతియుతంగా పనిచేస్తున్న పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రిగారు బాధ్యత తీసుకొని దానిని withdraw చేయించడం మంచిది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నా బోగట్టా ప్రకారం ఒక కేసు మాత్రం ఇంకా నడుస్తున్నదని తెలుస్తున్నది. బహుశ దాంట్లో అంతకంటే ఏదో పూర్వ చరిత్ర ఉన్నట్లు వాళ్లకు పరస్పర వై మనస్యాలు శతృత్వము ఉన్నట్లు కన్పడుతుంది. It is a case of throwing a bottle of Sulphuric acid on a person. It is a very serious offence. Therefore, this case does not appear to be fit for withdrawal. Apart from this my information goes to show there are no other cases But, still, I will find out, Sir.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు :— కేసులయొక్క స్వభావం ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఒకటేమో సర్వోపాధి క్రింద ఆసిడ్ ఒక మనిషి పోతూవుంటే, అతని మీద వేసినటువంటిది. అది యింకా pending లో ఉన్నది. రెండవది, ఎంప్లాయినుకు ఎంప్లాయర్స్ కు మధ్య తగాదాలు వచ్చి రయిటింగు జరిగినది. కాని ఆ కేసు అయిపోయింది. లెక్సిటర్ కూడా అయిపోయింది. ఇప్పుడు మిగిలింది ఆ sulphuric acid కేసు ఒకటే. ఇదిగాక ఇంక కేసులు ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (ఆనకాపల్లి) :— ఇప్పుడు అసలు ఈ తగాదాకు మూల కారణం వాళ్ళకు ఉన్న wage scales గురించి. One Man Commission పేయడం వారు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు public sector concern లో ఒక concern లో యెక్కువ ఒక concern లో తక్కువ ఉండే పద్ధతివల్ల industrial peace చెబ్బి తింటున్నది. కనుక దానిలో uniformity తీసుకురావడం కోసం ప్రయత్నం చేసి Central Government కు మన ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని గురించి వొత్తిడి చేస్తుందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఆయా పరిశ్రమలలో ఆయా పరిస్థితులనుబట్టి వాళ్ళు చేసుకోవలసియుంటుంది. గోవిందరావుగారు చెప్పిన uniformity అనేది వాంఛనీయమే కాని అది ఎంతవరకు ఆచరణీయమో చూడవలసియున్నది. ఇంకా యేదైనా specific గా సూచించినట్లయితే I will take up the matter.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకెకల్) :— ప్రభుత్వము కమిషన్ నివేదిక ఇచ్చిందా ఆ recommendations ను ఆ management అమలు జరిపిందా లేకపోతే ఏమి అమలు జరిపింది, అమలు జరపకపోతే దాని కారణాలు ఏమిటి?

Sri P V Narasimha Rao — After acceptance of the recommendations by the Ministry of Transport, the recommendations have been implemented with effect from 17-9-1969

Sri K Govinda Rao — Have all the recommendations been implemented?

Sri P V Narasimha Rao — Yes, that is my information.

Sri C. V K Rao (Kakinada) — Will the Hon Chief Minister tell us about the emoluments? What are the recommendations made because it has become physically impossible at the moment to go through all these pages. So, will the Hon Chief Minister tell us about the major recommendations concerning the emoluments of the employees?

Sri P V Narasimha Rao — This concerns the Ministry of Transport, Government of India. So far as we are concerned, we come only as Labour Department. We have been told that the recommendations have been implemented. The report is no doubt a bulky one and it is equally difficult for every one to go through it and now find out how many recommendations and to what extent has been implemented. But, the general situation is that they have been implemented. There is no trouble on the ground.

SRI C. V. K. Rao,— I am asking what are the recommendations with regard to the allowances that are there. The Chief Minister would be in a position to know them in brief and tell us

Mr Speaker — It is a bulky matter. You please go through it. This is a matter concerning the Ministry of Transport, Government of India.

SRI C. V. K. Rao — Should not the Chief Minister enlighten us on a point which is of vital importance?

Mr Speaker — There is a report. He has given the information. It is no doubt bulky.

SRI C. V. K. Rao — It cannot be immediately gone through. As regards the emoluments, the emoluments he said they have implemented. What are they?

SRI P. V. Narasimha Rao — This is what I have said. In general the recommendations of the Committee have been implemented. That is the information which has been given to us. If there is anything at variance with what I have told the House, if the Hon. Members can tell me on which points they know that it has not been implemented, I can take up the matter. We come only in a secondary way in the matter.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి):— ఇప్పుడు ఉన్న డేమిటంటే ఇది సెంట్రల్ నజ్జర్ కేసు అక్కడ సెంట్రల్ లో చేసినటువంటి పద్ధతిలో చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది. నాకు తెలుసు అక్కడ గనుక ఆల్టర్ గా ఉండకపోతే, అనవసరంగా తగాదాలు వస్తాయి. లేదా పరిస్థితులు ఎప్పటికప్పుడు చూచి అవి చక్కబెట్టే పద్ధతి ఉంటే అది లాభములేదు. కనుక ఆ విధంగా ఆలోచిస్తారా?

SRI P. V. Narasimha Rao,— ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాము.

We are very vigilant and very alert so far as our functions are concerned with the Vizag

E. S. I. Hospital's in the state.

922—1939 Q.—SRI S. Vemayya Put by SRI K. Govinda Rao): Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to state.—

(a) the number of E. S. I. Hospitals constructed in the State now,

(b) the number of Hospitals out of clause (a) kept vacant without occupation for the last 2 to 3 years,

(c) the reasons for keeping these Hospital buildings vacant?

SRI P. V. Narasimha Rao:—

(a) The number of E. S. I. Hospitals constructed in the State are six,

(b) Out of the 6 Hospitals, only the E. S. I. Hospital at Visakhapatnam is not commissioned since the last two years. The latest position is the E. S. I. Hospital at Visakhapatnam with 30 beds has since been sanctioned and it will be commissioned early in January.

(c) Though the building was partly completed in -1969 the Hospital could not be opened as the Employees State Insurance Corporation were not in favour of it and actually the building was proposed to be sold away to the Naval authorities. It is now proposed to commission a 30 bed Hospital at Visakhapatnam with the concurrence of the Employees State Insurance Corporation

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— హాస్పిటల్స్ విషయంలో మాచర్ల సీమెంటు ప్యాక్టరీకి సంబంధించింది ఉంది అక్కడ హాస్పిటలు పెట్టారు. డాక్టరును తీసేశారు. వారికయినా యివ్వాలి లేకపోతే గవర్నమెంటయినా సరిగా నడపాలి. దీనిని గురించి ఏమి చెబుతారు?

Sri P. V. Narasimha Rao — It is not E. S. I. Hospital, Sir. We have got E. S. I. Hospitals at Sanathnagar, Warangal, Sirpur-Kagaznagar, Vijayawada, Adoni and Vizag

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— విశాఖపట్నామే కాకుండా మాచర్ల సీమెంటు ప్యాక్టరీలో యిది పెట్టారు, డాక్టరు లేరు.

Sri K. Govinda Rao — They are dispensaries. Besides E. S. I. Hospitals there are E. S. I. Dispensaries

Sri P. V. Narasimha Rao — There are only six E. S. I. Hospitals. Anyway, I will find out.

శ్రీ టి. ఎన్. మూర్తి (వరంగల్లు). — 30 బెడ్స్ గల హాస్పిటలు ప్రారంభిస్తామని చెప్పారు. కాని 30 బెడ్స్ కు సరిపడునంత స్టాఫు లేదు. ఒక డాక్టరు, ఒక నర్సు, ఒక ఫ్యూజు వీరితో 30 బెడ్స్ గల హాస్పిటల్ ను ఎట్లా రన్ చేయగలుగుతారు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు. — మొన్న రాష్ట్రపతిగారి వెంట నేను విశాఖపట్నం వెళ్ళినప్పుడు నేవల్ అధారిటీస్ నన్ను అడిగారు. ఆ హాస్పిటల్ భవనం మీరు మాకు ఇచ్చేయండి, మేము కూడా అక్కడ ఒక హాస్పిటలు నడుపుకుంటాము. అవసరమున్నది. కొన్ని వేల మంది కార్మికులు మా వారు ఉన్నారు. కాబట్టి హాస్పిటలు నడుపుకోడానికి మాకు అమ్మినా సరే లేకపోతే ఏదో విధంగా యిచ్చినట్లయితే హాస్పిటల్ పెట్టుకుంటాము అన్నారు. అప్పటికి నాకు యీ 30 బెడ్స్, తక్కువ స్టాఫు విషయం నాకు తెలియదు. నేను వారితో పరిశీలిస్తాను అని చెప్పాను. ఒక వేళ వీరి దగ్గర డబ్బు లేక హాస్పిటల్ నడిపించే పరిస్థితి లేకపోతే అక్కడ ప్రజాసేవానికి పనికివచ్చే విధంగా నేవల్ అధారిటీస్ నడిపేటట్లు వుంటే సంప్రతించి ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని నాకు యిప్పుడు వారు చెప్పిన దానిని బట్టి తోస్తున్నది, దానిని పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ వి. సన్యాసిరావు:— నేవల్ వారికి అప్పగిస్తే వారు సివిలియన్సుకు రానివ్వరు. సివిల్ హాస్పిటల్ గానే వుంచితే మంచిదికదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు — ఇ. ఎస్. ఐ. హాస్పిటల్ కూడా సివిలియన్సుకు ఉపయోగపడేది కాదు, అది వర్కర్సుకు మాత్రమే. మన వారికి నష్టం చేసుకొని వారికి యివ్వడం కాదు కాని రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి అవసరం లేదు, నడవమనే పద్ధతిలో. స్కెలిటన్ స్టాపుతో 30 బెడ్స్ హాస్పిటల్ అంటే అంత పెద్ద భవనాన్ని ఇతర సౌకర్యాలనూ వృధా చేయడం కంటే ఏ విధంగా సద్వినియోగం చేయాలనేది అలోచిస్తే మంచిదనుకుంటున్నాను.

WAGES PAID TO AGRICULTURAL
LABOUR IN THUMMALAGUNTA ESTATE

923—

* (2485—(Q) Q — Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :- Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the number of agricultural labourers (Palerlu) working in the Thummalagunta Estate in Katuru, Thummalagunta, Bonupalli and Kutipudi villages of Sri Kalahasti Taluk.

(b) the rates at which monthly wages are being paid to them and

(c) the number of times the Dist Labour Officer visited these villages during 1971 and examined their conditions?

Sri P V Narasimha Rao —

(a) & (b)

	No of permanent Farm Servants	No of casual Labour.	Annual wages for permanent servants.	Wages paid to casual labour
Estate lands at Thummalagunta & Kutipudi villages.	7	15 (for 4 months) in a year	Rs 750 to Rs- 850.	Rs. 2 50 to Rs 5 00 per day.
Lands owned by Private Ryots.				
at Katuru village	21	139	Rs. 700 to Rs 800	—do—
at Bonupalle village.	14	65	—do—	—do—

(c):- These villages were not visited previously during 1971 or during the previous years by the Dist. Inspector of Labour.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:— ఎన్నేటూలో వున్న వర్కర్సుకు ప్రస్తుతం వున్న రేట్సుకూ గవర్నమెంటు నిర్ణయించే రేట్సుకూ వ్యత్యాసం ఎంత వున్నది? నేను యీ ప్రశ్న పంపిన తరువాత లేబరు అఫీసరు వెళ్లివుంటాడు తప్ప అంతకు ముందు వెరి ఫికేషను చేయడంగాని. అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం కానీ జరగక ఆశ్రద్ధ జరుగుతోంది, వర్కర్సు కంప్లయింటు కూడా యిదే. తగు చర్య తీసుకుంటారా?

Sri P. V. Narasimha Rao.— ‘‘These villages were not visited previously during 1971 or during the previous years by the District Inspector of Labour.’’ నేను చెప్పాను కదా. అంతే. వారు ప్రశ్న పంపిన తరువాతనే హడావిడిగా వెళ్లి తీసుకువచ్చి వుంటాడు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— అగ్రికల్చరల్ లేబరుకు మినిమం వేజెస్ యాక్టు చేశారు. రోజుకు ఒక రూపాయకూడా పడని పోస్టితులలో కొన్ని ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేశారు. ఆ వున్న చట్టాన్ని కూడా అమలు చేయించడానికి మెషినరీ లేదు. గత అయిదు సంవత్సరాలుగా యీ శాసనసభ ప్లోరమీద మొత్తుకుంటున్నాకూడా అమలు కావడం లేదు. వీరు యెక్కువ ఫాపులేషను కలిగివుండగా కూడా వీరికి నోరు లేదనే కారణంతో వీరిని నిర్లక్ష్యం జేయడం జరుగుతున్నదా? మినిమం వేజెస్ యాక్టును సవరించి అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— ఇప్పుడు సవరించడం గురించి ఏమీలేదు కాని అమలు జరపడానికి యంతకంటే గట్టి చర్యలు ఎమి తీసుకోవాలో పరిశీలిస్తాము.

LOSS OF MILK IN VIJAYAWADA DEPOT

924—

* 2306 Q — Sri Vavilala Gopala Krishniah:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state

(a) the quantity of milk lost in the Vijayawada Depot during the month of June, 1971 due to spoiling or loss in transit in trains and the cost of the same; and

(b) what are the reasons for the loss?

The Minister for Agriculture (Sri Kakani Venkata-ajnam):—

(a) Nil Sir

(b) Does not arise.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— ఎ. రైలు రవాణాలవల్లగానీ యితర రవాణాలవల్ల గానీ పాలు ఏమీ చెడిపోలేదు.

బి. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— నిజంగా చెడిపోలేదా లేక చెడిపోయినట్లు లెక్కలలో వ్రాయలేదా?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— ఏమీ చెడిపోలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాళకృష్ణయ్య :— పత్రికలలో వచ్చింది, కావలసినంత ఆందోళన జరిగింది. చాలా నష్టపడ్డాము అనుకున్నాము, అఘోరమైనది వర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఏమిలేదంటే ఏమీ చేస్తాము ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— గౌరవ సభ్యులకు ఎట్లా తెలిసిందో కాని రవాడాలో గానీ, వానులో వచ్చినప్పుడు గానీ ఎప్పుడు కూడా పాలు చెడిపోలేదు. ఏదైనా వారికి తెలిసివుంటే వివరంగా మాకు అందజేస్తే దానిని గురించి యెంక్వయరీ చేస్తాము. ఇంత వరకు ఏమీ చెడిపోలేదని మాత్రం చెబుతున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :— ట్రాన్సిట్ లో చెడిపోయినట్లు కాదు. కానీ సవరేజ్ అని, స్పాయిలింగ్ అని కూడా రేటు కట్టేసి యివ్వడం జరుగుతున్నది. పాలు పులిసి పోయాయని - టెస్ట్ చేయడానికి కలెక్టింగ్ సెంటర్స్ లో ఎక్స్ ప్లెమెంటు లేదు. సవరేజన్ వల్ల - చెడిపోతున్నాయనేది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— గ్రామాలలో పాలు పులిసిపోవడం వేరు. బెజవాడ డిపోకు వచ్చిన తరువాత హైదరాబాదుకు పంపించేటప్పుడు కానీ, మరొకప్పుడు కానీ ఏమీ చెడిపోలేదు గ్రామాలలో యెక్కడైతే నా లాస్ అయితే - క్రొత్తగా యానివ్ గేడెల పాలు కలిస్తే యెప్పుడైనా చెడిపోతాయి. అంతకంటే ఏమీ లేదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— గ్రామాలలో పాలు బాగానే వున్నాయని తీసుకుంటున్నారు. కానీ ఇక్కడ సవరేజన్ అనీ మరొకటిని రేటు కట్టేస్తున్నారు. డబ్బు తక్కువ యిస్తున్నారు. కదా

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— అది వేరే ప్రశ్న.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :— నెల్లూరు మిల్క్ ప్రాజెక్టులో లక్ష రూపాయలు గలంతు అయినట్లు నాకు జాబు వచ్చింది. మిల్క్ ప్రాజెక్టు వున్నచోట్ల లోకల్ యూనిట్స్ లో వుండనియకుండా మొత్తం అంతా విజయవాడకు తరలించడంలోని భావ మేమిటి ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— దానికి వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అనంతపురం, కృష్ణా, నెల్లూరు జిల్లాలనుంచి విజయవాడకు సెంట్రలైజ్ చేసి తేవడంలోని ఉద్దేశం యీ లాసెస్ కోసమని చెప్పే వర్ణితి వున్నది కదా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— అదేమీ లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— మేము వున్నాయని చెబుతున్నాము. నెల్లూరులో ప్రాజెక్టు వున్నది కదా. అక్కడనుంచి బెజవాడకు ఎందుకు తీసుకురావాలి?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— నెల్లూరునుండి 'పాలు' తేవడం లేదు. నెల్లూరులో మిగడతో కూడుకున్న పాలు వుంటే వెన్న తీయడానికి అక్కడ పనిముట్లు లేవు కనుక యిక్కడకు వస్తూ ఉంటాయి: అట్లా వస్తాయి కానీ పాలుగా మాత్రం తేవడం లేదు.

STARTING OF AUTONOMOUS MILK CORPORATION

925—

* 2381.Q — Sarvasri S. Vemayya, R. Satyanarayana Raju and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri):— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether there are any proposals with Government to start an autonomous Milk Corporation for the production, Processing and marketing of Milk and Milk products in the State now; and

(b) if so, the details of the scheme?

(Sri Kakani Venkataratnam),—

(a) & (b) Proposals are under consideration of the Government

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— ఎ. బి. ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:— ఇప్పటికే ఈ పురాలు, అంతఃపురాలతో వేగలేక పోతున్నాయి. కార్పొరేషన్స్ అంటే ప్రభుత్వంలో పేరే ప్రభుత్వాలు, అవి ఇస్తా రాజ్యాలుగా ఉన్నాయి. కేవలం వ్యాపార సంస్థలుగా మారు లాభం లేదు, కాబట్టి నష్టం వస్తున్నది కాబట్టి పెంచుతున్నాము అనే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు. మిల్క్స్ కు సంబంధించి కార్పొరేషన్లు పెట్టడం మానుకుంటారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— ఆలోచనలో ఉంది. పైనల్ గా తేల్చలేదు.

శ్రీ టి. ఎన్ మూర్తి:— మొదట మిల్క్ కార్పొరేషన్ పెడతాము అన్నారు. క్రితంసారి పదిలి పేషాం అన్నారు. మరల ఆలోచనలో ఉంది అంటున్నారు. ఏమిటి రోజు రోజుకు ఈ మార్పులు?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— రోజు రోజుకు ఒక పాలసీ అవలంబించు లేదు. కార్పొరేషన్ చేయాలి అని అన్నప్పుడు రీజనల్ కమిటీవారు మాపర్మిషన్ లేకుండా చేస్తున్నారని వారు అభ్యంతరం చెప్పారు. ఈ శాసనసభలోనే శాసనసభ్యులు కలిసి ఒక పెద్ద మహా జరు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి యిచ్చారు. అది ఆలోచనలో ఉంది. ఇంతవరకు కేబినెట్ ఏమి డిసైడ్ చేయలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మేము ఆలోచన విరమించుకున్నామని తప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మరల ఆలోచనలో ఉందా? మిస్ట్రీ భూరినప్పుడు పాలసీలు మారవచ్చును అనుకోండి. అటువంటిదేదైనా జరిగిందా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం — అప్పుడు కూడా మానుకోలేదు. ఆలోచనలో పెట్టాడు. మరొకసారి ఆలోచనలో ఉంచారు.

STOCKS OF CHEMICAL FERTILISERS ETC MISSING FROM
AGRICULTURE DEPOT AT NANDYAL

926—

* 2472 Q — Sri G Thimma Reddy (Allagadda) — Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state .

(a) whether the Government are aware that paddy, chemical fertilisers, insecticides etc , worth one lakh rupees were found missing from the Agriculture Depot at Nandyal, Kurnool District

(b) if so, the persons responsible for this, their designations and the places where they are working at present

(c) the period in which the said losses had occurred

(d) whether any official had inspected the depot during the said period.

(e) if so, their remarks :

(f) if not, the reasons therefor ;

(g) whether the Government are aware of the letter left behind by Sri V. Subbaiah, Depot Clerk, who was working at Nandyal and transferred to Thangedancha, and who died due to drinking of endrine, explaining about the missing of the above stocks , and

(h) if so, the action taken thereon ?

(Sri Kakani Venkataiahnam) —

(a) Yes The estimated loss is about Rs 83,000-51

(b) Sri K M Eswara Rao, former Agricultural Assistant, Nandyal now working as Agricultural Extension officer, Adoni, in Kurnool District.

2 Sri N. Anjaneya Sarma, former Agricultural Asst., Nandyal now working as Agricultural Assistant, Multiple Cropping, Kurnool

(c) The loss is reported to have occurred during 12-5-69 to 11-11-70

(d) No

(e) Does not arise.

(f) Physical verification was conducted by the District Agricultural Officer on 11-5-69 Hence no inspection was made during the period 12-5-69 to 11-11-70

(g) Yes

(h) The Farm Superintendent, Tangadancha has informed the Director of Agriculture that late Sri V. Subbaiah has left behind a letter stating that no one was responsible for his death. This letter was reported to have been taken away by the Police for their enquiries. As such no action could be initiated in this regard by the Department. The Police Department after enquiries have concluded that this was a clear case of suicide and hence dropped further action in the matter. However a copy of the letter under reference is obtained by the Director of Agriculture to examine as to what further action is to be taken on the basis of this letter in relation to the deficits that have been noticed in the depot at Nandyal.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం. — ఎ - తెలుసును. నష్టపడిన వాటి విలువ రూ. 51941-49 లు. బి - నంద్యాలలో ఇదివరకు వ్యవసాయ అసిస్టెంటుగా ఉన్న కె. ఎమ్ ఈశ్వరరావు అనే ఆయన ఇప్పుడు కర్నూలు జిల్లా ఆదోనిలో వ్యవసాయ విస్తరణాధికారిగా పనిచేస్తున్నారు. రెండవవారు, నంద్యాలలో ఇదివరకు వ్యవసాయ అసిస్టెంటుగా ఉన్న అంజనేయశర్మ అనే ఆయన ఇప్పుడు కర్నూరులో బహుళ పంటల వ్యవసాయ అసిస్టెంటుగా పనిచేస్తున్నారు. సి-12-5-69 నుంచి 11-11-71 కాలములో పోయినట్లు తెలియచేయబడింది. డి- లేదు. ఇ- ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. ఎఫ్- 11-5-69 న జిల్లా వ్యవసాయ అధికారి ఎ. జయరాం స్టాక్ సరిచూడారు. అందుచేత 12-5-69 - 11-11-70 మధ్య కాలంలో తనిఖీ జరగలేదు. జి- తెలుసును. హెచ్. స్వర్గీయ వి, సుబ్బయ్య తన మరణానికి ఇతరులు బాధ్యులు కావని తెలియజేస్తూ 12-11-70 న ఒక ఉత్తరం వ్రాసి ఉంచినట్లు తంగిడంచలోని పాఠం సూపరింటెండెంటు వ్యవసాయ డైరెక్టరుకు తెలియచేసినాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని పోలీసులు దర్యాప్తు కోసం తీసుకెళ్ళినట్లు తెలుస్తున్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — హెచ్ కి సమాధానం లేదు. ఇటువంటి సమాధానాలు ఛీఫ్ పై పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం. — హెచ్ గురించి చెప్పాను. ఆ విషయమై ఉత్తరము తీసుకువెళ్లి పోలీసులు ఏంకైవరీ చేసి ఆయన అత్యహత్య చేసుకుని చనిపోయారని నిర్ధారణ చేసి చెప్పారు.

శ్రీ సి. వి. కె రావు: — ఇంత గోల్కూల్ జరిగింది కదా. లక్షలు మాయమై నాయి కదా. ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? అత్యహత్య చేసుకుని చనిపోయాడనేది ఏమి సమాధానం?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం: — పోలీసులు తీసుకువెళ్ళారు. ఎంకైవరీ చేశారు. ఈ విషయంలో వ్యవసాయశాఖ ఏట్టి చర్య తీసుకోడానికి వీలుకాలేదు. ఆయన వ్రాసిన

ఉత్తరం బట్టి ఏమి చేయడానికి వీలులేక ఆగారు. పోలీసులు దర్యాప్తు చేసిన మీదట సుబ్బయ్య ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు నిర్ధారణ అయినది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి — లక్ష రూపాయల గల్లంతు గురించి విచారణ జరగాలి కదా.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం — ఆగండి చెబుతున్నాను కదా. ఆ కారణం చేత ఈ విషయమై తదుపరి పోలీసు చర్య విరమించడం జరిగింది. నంద్యాల డిపోలో కను గొన్న వాటిని గురించి ఉత్తరంలోని అంశాలను ఆధారం చేసుకొని ఎటువంటి చర్య తీసు కోవాలో వ్యవసాయ డైరెక్టరు పరిశీలించుతున్నాడు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి. — ఎంతకాలం పరిశీలించడం? యాక్షన్ ఎప్పుడు?

శ్రీ కె. గోవిందరావు — ఇటువంటి కేసులు జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదనే భావం ప్రజలలో లేదు. ఇంతకుముందు ఎరువులు కుంభకోణం రాష్ట్రం మొత్తం మీద జరిగింది. సి. బి. ఐ ఎం క్వెస్టరీ వచ్చింది. ఏమి జరుగుతోంది?

Mr. Speaker — It is not a part of the question His question is more general It should be answered by a separate question

Sri C. V. K. Rao — The guilty were not booked

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం — 11-11-70 నుంచి 5-12-70 వరకు జిల్లా ఆగ్రా కల్చరల్ అఫీసరుగారు తనిఖీ చేసారు. 54 పేల పరకు తరుగు ఉంది. కప్పులు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారి ద్వారా యాక్షన్ ఇద్దరిపై తీసుకున్నారు. అంజనేయ శర్మ, కె. ఎమ్. ఈశ్వరరావుగార్లపై చర్య తీసుకొని సర్పెన్స్ లో ఉంచారు. ఇంకా ఎంక్వెస్టరీ చేస్తున్నారు. దీనిపై వారు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. హైకోర్టులో రిట్ పీటిషన్ పై వారు ఉద్యోగంలో కంటిన్యూ చేయాలని అన్నారు. ఇంకా ఎవరెవరు ఇందులో సంబంధం కలిగి ఉన్నారనే దానిపై డిప్యూటీ డైరెక్టరు బేగ్ ను వేసి ఎంక్వెస్టరీ చేస్తున్నారు. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చర్య తీసుకుంటారు.

డా. టి. వి. యస్. చలవతిరావు (విజయవాడ-ఈస్టు) :— సూయినెడ్ కమిట్ చేసిన ఆయన లెటరులో ఏమి వ్రాశారు? కంటెంట్స్ ఏమిటి?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం. — ఆ లెటరు పల్లనే ఎంత తరుగు వచ్చిందో యెవ రెవరికి సంబంధం వుందో తెలుసుకోడానికి ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. లెటరు వచ్చిన తరువాతనే బయటపడింది. పోలీసునుంచి ఆ లెటరు వచ్చిన తరువాత ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. ఎవరెవరి మీద అవసరమో వారి మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆ లెటరు ఏమిటని అడుగుతున్నారు.

Dr T. V. S. Chalapathi Rao:— What are the contents of the letter reported to have been alleged?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఆ లెటరు చదవండి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ఇది నాలుగు పేజీలున్నది.

శ్రీ డా. టి. వి. యస్. చలవతిరావు :— ఇప్పుడు జిస్తుచెప్పి తరువాత లెట్ డి కాపీ బి ప్లేస్ అన్ డి టేబిల్ ఆఫ్ ది హౌస్.

Mr Speaker — What is the content of the letter?

శ్రీ డా. టి. వి. యస్. చలవతిరావు :— ఇప్పుడు ముఖ్య అంశాలు చెప్పి
Let the copy be placed on the table of the House That reveal
everything That must be very valuable document.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— చదవమంటే చదువుతాను

డా. టి. వి. యస్. చలవతిరావు :— ముఖ్య అంశాలు చెప్పండి

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముఖ్య అంశాలు చెప్పండి. జాబువదపడం అలస్యం అవుతుంది.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— సుబ్బయ్యగారు ఆయన భార్యకు వ్రాసిన ఉత్తరంలో 'నేను ఏదో మోసము చేశానని లోకం అనుకుంటున్నది. నేను సద్వి మోస పడినాను ...'

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఎవరిని నమ్మి?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— నమ్మి మోసపడ్డాను. అంతేకాని యిందులో అపహరించిందిలేదు. నేను ఎన్నడూ ఈపనిచేయలేదు. కొంతమందిని నమ్మాను. నమ్మిన వారు చేశారు. దానివల్ల నేను అపవాదు పాలయ్యాను అపవాదు పడి లోకానికి మొగం చూపించలేను. ఇత్యహత్య చేసుకుంటున్నాను....' అని వ్రాశారు.

* అనేకమంది గౌరవస్థులు లేచి నిలుచున్నారు.

డా. టి. యస్. మూర్తి :— కొంతమందివివరు?

జవాబు ఇవ్వలేదు.

డా. టి. వి. యస్. చలవతిరావు :— సోమవారం కాపీ అందచేయండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ఒకప్రాణంపోయినది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వనిపోయినవారు ఉత్తరం వ్రాస్తే దానిలోని సంగతులగురించి మంత్రిగారిని అడిగితే ఎట్లాచెబుతారు?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— లెటరులో ఉంటుంది. లెటరు టేబిలు మీద పెట్టి నప్పుడు వివరాలుంటాయి. అయితే దీనిమీద ఒక అరగంట డిస్కషనుకు అవకాశం ఇప్పించండి.

Mr Speaker :— There will be no discussion.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అర్థగంట చర్చకు అవకాశం యివ్వాలి.

Mr Speaker :— Let the copy be placed on the table of the House

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— తెటరుకు మాకు సంబంధం ఏముంది? సప్లమెంటరీ వేయనీయండి. ఒక మనిషి వచ్చిపోయినాడు. గోలుమాలు జరిగింది. 51 పేలరూపాయలు నష్టం వచ్చింది. ఇన్ వెస్టిగేటు చేస్తున్నాం. సస్పెండు చేస్తున్నాం అన్నారు. 51 పేలు దొంగతనం జరిగిన మిదట కేసు పెట్టలేదా? కేసులేదు. సస్పెన్షను. అర్డరును హైకోర్టు రద్దుచేసినదన్నారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— కేసు అంతాకూడా వ్యవహారంలో ఉంది ఒక జాయింటు డైరెక్టరు చేత యన్ స్పెక్టనులో ఉంది ఆయన తెటరుకూడా తీసుకుని ఎవరెవరు రారకులో ఎవరెవరు భాగస్వాములో అదంతా ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. చేసిన తరువాత రిపోర్టు వస్తుంది. హైకోర్టు స్టే యిచ్చింది కనుక వారికి మళ్లా ఉద్యోగం యివ్వవలసి వచ్చింది, అంతకుముందు సస్పెన్షనులో పెట్టినప్పుడు కోర్టు డెసిషను అడ్డంపచ్చిందని చెప్పాను. ఇన్ వెస్టిగేషను ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. చాలామంది యన్ వాల్వ్ ఆఫీసర్లను కంటున్నాను. వారందరిమీద యాక్టును తీసుకొవడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఆయన చచ్చేటప్పుడు భార్యకు వ్రాసిన ఉత్తరంలో నేను అన్యాయంచేయలేదు. చాలామంది ఉన్నారు. ఆని పేర్లు యిచ్చిఉండవచ్చు. వారిపైన తీసుకున్న యాక్టును ఏమిటి? చరిషేర్లు ఆయన వ్రాసినాడా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అందరిపైన విచారణ చేస్తున్నాం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఎంతకాలం పడుతుంది విచారణ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— పోలీసువారిద్గిర నుంచి వచ్చిన తరువాత విచారణ ...

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఆ ఉత్తరాన్ని పేబిలుమీద సోమవారం పెడతారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అది విచారణలో ఉంది. మేము ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నాం. రిపోర్టు వచ్చినతరువాత చర్యతీసుకుంటాము.

Dr T. V S Chalapathi Rao — Hon Speaker has given his ruling already He must carry out the ruling of Hon Speaker.

Mr Speaker — It has to be placed on the table of the House

మీరుకూడా ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— పేబిలుమీద పెట్టమని తమరు శలవిస్తే అట్లాగే పెడతాను

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి :- 54 వేలు మినప్రాప్రియేషను అయినదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అక్కడ డి ఎ బి. ఉంటారు డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఉంటారు. కొన్ని లక్షల విలువ చేసే సరుకును చెకింగు చేయకుండా ఏట్లా ఉన్నారు? ఎందుకు యిన్స్పెక్టు చేయ లేదు? చేయనందుకు వారిమీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇదివరకే చెప్పినారు?

శ్రీ జి. తిమ్మారెడ్డి :- అంతవిలువ చేసేసరుకును కేవలం గుమాస్తాపైన ఆధార పడి వదిలివేయడం మంచిది కాదు ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అది విచారణలో ఉందని మంత్రిగారు చెప్పినారు.

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి :- మినప్రాప్రియేషను మీద ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- దానిమీద విచారణ అవుతున్నదన్నారు

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి - డిపార్టుమెంటల్ గా కాకుండా పోలీసుకు యిచ్చి విచారణ చేయిస్తారా?

కాకాని వెంకటరత్నం — డిపార్టుమెంటు ఒక జాయంటు డైరెక్టరును పేసి అయినచేత మేము యింక్వయరీ చేయిస్తున్నాం ఎవరెవరు యిన్వాల్య్ అయినారోన్నది. లక్షలంటున్నారు కాదు మేము ఆడిట్ చేయించాము 51 వేల రూపాయలు తరుగు వచ్చింది దానిపైన అన్ని కలిపి ఎంక్వయరీ చేస్తున్నారు

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి — చచ్చిపోయినవారు వ్రాసిన లెటరును చూడా సి బి ఐ. చేత యిన్వెస్టిగేటు చేయిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ — అది న్యాయంకాదు

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి :— పలానా కారణం చేత చచ్చిపోతున్నానని లెటరు వ్రాసి నారు. అంతమాత్రంచేత ఆత్మహత్య అని అర్థంచేసుకున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఫైండింగ్ యిచ్చినారు విచారణచేసి ఉంటారు.

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి :- అధి కరప్టు కాదు. సి. బి. సి. ఐ డి చేత అన్నింటిపైన ఎంక్వయరీ చేయించాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ - డిపార్టుమెంటులో విచారణలో ఉందనిచెప్పారు

శ్రీ ఆర్ మహానంద :- ఆ ఉత్తరం పోర్జరీ చేయబడినదేమో ఎక్స్ పర్ట్ కి పంపించి పరిశీలన చేయిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- పోర్జరీ ఏమీ లేదు. సో ఫుయ్ కెస్ గో టు ది నెక్స్ట్ క్వశ్చన్

Mr. Speaker — I will take up the next question No 929 Question No 927 and 928 standing in the name of Sri B. Niranjana Rao are withdrawn.

Sri C V K. Rao :— If the answer is ready, it may be read

Mr. Speaker — The member has withdrawn the question.

Sri C V K Rao, — Already it is included in the List The Member may not put a supplementary.

Mr Speaker — The Member has taken the consent of the Speaker

Sri C. V. K Rao — When Once it is on the agenda and the answers are ready, why should they be kept out of the knowledge of the House. It is not only for the knowledge of the Member, it is for the knowledge of the entire House including the Member who put that question.

Mr Speaker — But they have been withdrawn. The Member alone can withdraw And the Speaker has given permission to withdraw The question does not arise For the information of the House, I will read Rule No 45 “45 WITHDRAWAL OR POSTPONEMENT OF QUESTION — A member may, by notice given at any time before the meeting for which his question has been placed on the list, withdraw his question with the consent of the Speaker, or postpone it to a later day to be specified in the notice and on such later day the question shall be placed on the list after all the questions which have not been so postponed ”

Dr T V S Chalapathi Rao — Sir, the questions have become the property of the House They cannot be withdrawn without the permission of the House

Mr. Speaker .— “At any time before the meeting” the Member can withdraw, the rule is clear.

Sri C. V K. Rao — Now, it is ‘at the meeting’, so, he cannot withdraw the questions

Sri N Raghava Reddy :— Sir, answers also have already been placed on the Table of the House

Mr Speaker :— They have been withdrawn yesterday.

Dr T V S. Chalathi Rao — The Member has given notice of a question and that was admitted and included in the agenda At this stage, all that is open to the Member is to say ‘I am not pressing the question.’ Even if some other Member puts it, the Minister is at liberty to read the answer. When it has already

been circulated to the Members, under what rule can it be withdrawn? Can you kindly read out that particular rule?

Mr Speaker — He has withdrawn before the meeting and the Speaker has given his consent

Dr T V, S Chalapathi Rao :— May I request the Hon. Speaker to state the Rule under which he has been permitted to withdraw?

Mr. Speaker — I have already read out the rule

Dr T V S Chalapathi Rao :— Pardon me, Sir. Kindly give the number of that rule. If this is a precedent, and if it is done without sufficient authority, it may be repeated

Mr. Speaker — It is under Rule 45 “A member may, by notice given at any time before the meeting for which his question has been placed on the list, withdraw his question with the consent of the Speaker, . . .” The rule is clear and the Member has withdrawn them yesterday.

Dr. T V S Chalapathi Rao :— Thank you, Sir

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీ. — సర్. స్పీకర్ కన్సెంట్ తో లిస్టులో రాక పూర్వము క్వశ్చనును విత్ డ్రా చేసుకొనే అవకాశము సభ్యునికి వుంది. క్వశ్చను లిస్టులో వున్న తరువాత డిఫోర్ ఇట్ వక్ స్టేస్టు ఇన్ ది లిస్టు అని అవడానికి పీలు లేదు. కాబట్టి లిస్టులో వచ్చిన తరువాత విత్ డ్రా చేయడానికి స్పీకర్ గారు కన్సెంట్ యివ్వడానికి పీలు లేదు. కాబట్టి మెంబర్స్ కన్సెంట్ యిచ్చినా అది వాలిడ్ కాదు. Before it was placed in the list, the withdrawal should have taken place. So, the withdrawal now is not valid

Sri A Madhava Rao — The answers have been circulated.

Mr Speaker :— I have already given consent and the Member has withdrawn.

Sri C. V. K. Rao :— In this procedure to be adopted, because your ruling will have much effect on the proceedings?

Mr. Speaker :— It is in accordance with Rule 45. There is no exception?

Sri C. V. K. Rao — He should withdraw ‘before the meeting.’

Mr. Speaker :— The matter has been closed. I have taken up Question No 929

STARTING OF SMALL SCALE INDUSTRIES IN RAYALASEEMA AREA
929—

* 1633 Q — Sarvasri Dhanenkula Narasimham and S Vemayya — Will the hon. Minister for Industries be pleased to state ·

(a) the amount allotted this year i. e 1971-'72 for starting Small Scale Industries in Rayalaseema districts ,

(b) the district-wise names of places where the said, Industries will be started ?

The Minister for Industries (Sri J Chokka Rao) :—

(a) & (b) A statement is laid on the Table of the House.

WITH REFERENCE TO CLAUSES (a) & (b) OF THE L A Q.
No. 1633 *(STARRED), A STATEMENT IS LAID ON THE
TABLE OF THE HOUSE

Originally a sum of Rs 50.00 lakhs provided in the Annual Plan 1971-72 for Rayalaseema area, was classified under large Scale Industries Rs 33 00 lakhs and under Small Scale Industries Rs 17 00 lakhs In the 10th meeting of the Executive Committee of the Rayalaseema Development Board held on 29th and 30th June 1971 at Tirupathi, certain modifications were made as per the details furnished below .

1 Large Scale Industries (Spill over Schemes)

	Rs. in lakhs.
a) Industrial Development areas (Including water supply schemes)	Rs. 10.00 lakhs
b) Incentives	Rs. 4.00 „
Total	Rs. 14 00

2 Small Scale Industries. (Spill over Schemes) ·

a) Small Scale Industries.	Rs. 2.68 „
b) Industrial Estates.	Rs 0.85 „
c) Handicrafts.	Rs. 2 83 „
d) Leather	Rs 3.30 „
e) Industrial Cooperatives.	Rs. 0 22 „
f) Khadi & Village Industries.	Rs. 0.12 „
Total :	Rs. 10 00 .

Grand Total of spill over schemes of both
Large Scale and Small Scale industries
Sector

Rs. 24 ,,

The remaining amount of Rs 26 00 lakhs has been proposed to be spent on the following schemes as per the decisions arrived at the above meeting

1. Share capital of Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd for Industries in the Rayalaseema area	Rs 10.00 lakhs.
2. Construction of additional sheds in the Assisted Private Industrial Estate at Tirupathi, Chittoor, Adoni and Ananthapur	Rs. 8.00 ,,
3. Product oriented reserch scheme at Oil Technological Research Institute, Ananthapur	Rs. 4 65 ,,
4. Regional set up of the department for Rayalaseema.	Rs. 0 69 ,,
5. Assistance to Cottage Industries.	Rs. 0.66 ,,
6. Rajuvenation of Model Tannery at Guntakal.	Rs. 2.00 ,,
Total :	Rs 26 00 ,,

Apart from the above, an amount of Rs. 10.74 lakhs has been provided for completion of the spill over schemes of the last year taken up under Special Development Programme of Rayalaseema and Rs 7.50 lakhs towards Special Development Schemes of Rayalaseema for 1971-72. This total amount of Rs 18.24 lakhs is however from special allotment under Special Development Programme of Rayalaseema which is in addition to Rs 50.00 lakhs provided under Normal Plan for Rayalaseema.

శ్రీ డి. నరసింహం :— జిల్లాల వారిగా, ప్రాంతాల వారిగా వివరాలు సరిగా లేవు, రాయలసీమ ప్రాంతములోని వాటి గురించి చెప్పారు నెల్లూరుజిల్లా రాయలసీమలో చేరినదా లేదా? లేక నక్కూరు ప్రాంతానికి చెందినదా? ఆ భివృద్ధి కార్యక్రమాలు నెల్లూరు జిల్లాలో కూడ నిర్వహిస్తున్నారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— నెల్లూరు రాయలసీమలో లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా! పి. టి. ఓ. అన్నారు పేజీ తిరగవేస్తే ఎరులేదు. ఇది ఎట్లా జరిగినదో అర్థము కావడములేదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— బహుశా ఆ పేసరు మీద ప్రింట్ అయి వుండక పోయివుండవచ్చును. గౌరవ సభ్యులకు యిచ్చిన మిగతా పేపర్సుమీద 2 పేజీలు ప్రింట్ అయినవి.

శ్రీ జి. శివయ్య .— (పుట్టారు) అధ్యక్ష! రాయలసీమకు 50 లక్షలు కేటాయించామన్నారు. బేక్ వర్డ్ నెస్ ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇతర ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నపిషయెంట్ సమ్ గ్రాంట్ చేసే అభిప్రాయము వున్నదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు .— ప్లానులో పరిశ్రమలకు కొద్దిడబ్బే వున్నది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని రాయలసీమకు సాధ్యమయినంతవరకు యివ్వడము జరిగినది. ప్రణాళికలో పెట్టినదబ్బే కాకుండా ప్రైవేటు వారిని కూడ ప్రోత్సహించి చేయాలి. రాయలసీమలోని అన్ని జిల్లాలను వెనుకవడిన జిల్లాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ 4 జిల్లాలలో పెద్ద పెట్టున చిన్నపెద్ద పరిశ్రమయి పెట్టడానికి చిత్తకుద్ధితో ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఎలాంటి అనుమానము వుండవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు .— రాయలసీమ అంటే కర్నూలు జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలను ప్రకాశం జిల్లాలో కలిపారు ప్రకాశంజిల్లాకూడ రాయలసీమ క్రిందకువస్తుందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు .— డెవలప్ మెంటు బోర్డుకు సంబంధించినంతవరకు పూర్వము రాయలసీమ ప్రాంతములోని ఏరియాస్ అన్నీవున్నవి.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీవాయి .— (ఏల్లారెడ్డి) దీనికి 50 లక్షలు ఖర్చుచేస్తామన్నారు. దానిలో 24 లక్షలు ఖర్చుచేశారు. ఇంకా 26 లక్షలు వుంది లాభముపైన నడుస్తున్నదా? నష్టముపైన నడుస్తున్నదా? మొత్తము ఆఫీసర్స్, స్టాఫ్ ఎంతవున్నారు? అయ్యేఖర్చుఎంత?

శ్రీ జె చొక్కారావు .— దీనికి ఎంత కేటాయించినది చెప్పడము జరిగింది. కాని వారు అడుగుతున్నట్లు లాస్ లో వుందా, ప్రాఫిట్ లోవున్నదా చెప్పడము సాధ్యము కాదు.

TRANSFER OF THE CONTRIBUTION FUND TO THE COMMISSIONER, ENDOWMENTS

930—

*2298 Q.— SRI A. Madhava Rao ;— Will the hon Ministers for Endowments be pleased to state

(a) Whether it is fact that the Govt have not transfered about one crore of Rupees of contribution fund to the Commissioner of Endowments, who shall hold custody of the same under section 54 (i) of the Endowments Act and

(b) What is the reason for the delay in transferring the said fund?

The Minister for Endowments (SRI Ramalinga Raju)

Under section 64 (1) of the A. P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966, a fund called A. P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Administration Fund shall be established and it shall vest in the Commissioner, Endowment Department

The proposals of the Commissioner, Endowments Department in this regard, is under consideration of the Government

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— 1966 ఆంధ్రప్రదేశ్ దేవాదాయ చట్టము 64-1 క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ దేవాదాయ ధర్మాదాయ నిధి ఏర్పాటు చేసి అది కమిషనరు అధీనములో ఉంటుంది. ఈ విషయము ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— కోటి రూ.లు నిధి ఉన్న చూట దాస్తవమా? కమిషనరు దగ్గర ఉండాలి కాని అది ప్రభుత్వం తమ స్వంతమనకు ఉపయోగించుకుంటున్నారనేది వాస్తవమా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— 92 లక్షలు ఉన్నది. అది కమిషనరుగారు తమ పేర వుండాలన్నారు. ఆ విషయములో పైనాన్ను డిపార్టుమెంటువారు ఎకౌంటెంటు జనరలుతో సంప్రదింపులు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఆక్టు ప్రకారంగా ఆయనపద్ద వుండాలి కదా.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఆక్టు ప్రకారంగా అది అమలు చేస్తారు. ఎ.జి.తో సలహాలు సంప్రదింపులు ఆ తతంగం అంతా జరుగుతోంది

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— చట్టములో ఉన్నదంటున్నారు. చట్టములో వున్నదానికి సలహాలు తతంగం ఎందుకు? ఇక చట్టాల విలువ ఏమి ఉంటుంది? చట్టములో ఉన్నది తు.చ. తప్పకుండా అమలు చేయాలి కదా. ఎప్పటికీ అమలు జరుగుతుంది?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— త్వరలోనే జరుగుతుంది.

Sri T. V. S. Chalapati Rao :— When it is provided in the Act, where is the need for any “Thatangam” and what is meant by “Thatangam”? ఆసలు ఆలస్యం ఎందుకు జరగాలి. నెమ్-కామ్ చేయాలి కదా. ఆక్టులో వున్నదానికి తతంగం ఎందుకు? ప్రొసీజరు ప్రకారంగా జరగాలి కదా.

శ్రీ టి. యస్. మూర్తి :— 92 లక్షలు యెలాగ డైవర్టు అవుతుంది?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ప్రభుత్వం అది సెపరేట్ హెడ్ తో చేస్తున్నారు. చట్ట ప్రకారంగా అది కమిషనరు పేరుతో ఉండాలి. కాని యెకౌంటెంటు జనరల్ పర్మిషనుకు మాస్తున్నారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :— కంట్రీబ్యూటరీ ఫండు ద్వారా లేక ప్రభుత్వ కన్సాలిడేటెడ్ ఫండు నుంచి ఉపయోగిస్తున్నారా లేక బాంకులో ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ గా ఉన్నదా ఆ మొత్తము? దీనితో జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కారక్రమాలు యెందుకు చేపట్టడము లేదు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- ఇది జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కోసం కాదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :- ఇది కన్సాలిడేటెడ్ ఫండుగా ఉన్నదా బాంకులో ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ గా ఉన్నదా దీనికి ఇది ఉపయోగిస్తారు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- ఎండొమెంటు శాఖకు ఉపయోగిస్తారు. దీనికి ప్రత్యేక ఆకౌంటు ఉన్నది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :- కన్సాలిడేటెడ్ ఫండుకు ఎకౌంటు ఉంటుంది. అది సరాసరి కన్సాలిడేటెడ్ ఫండుగా ఉన్నదా ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ గా ఉన్నదా? ఆకౌంటు హెడ్స్ అన్నింటికీ ఉంటాయి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- కన్సాలిడేటెడ్ ఫండు క్రింద ముందు ప్రభుత్వం అద్యాప్త చేసి నిధులు వచ్చాక అడ్డంు చేస్తారు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :- ఈ ఫండు దీనికి ఉపయోగిస్తారు? అట్లు ప్రకారంగా కమిషనరుకు ట్రాన్స్ ఫరు చేయాలి కదా? దీనివయన ప్రభుత్వముకు ఉన్న కంట్రోలు ఏమిటి ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- ఎండొమెంటు ఉద్యోగుల జీత భత్యాలకు యీ ఫండు ఉపయోగిస్తారు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :- ఈ కంట్రీబ్యూషను ఫండు జీత భత్యాలకు ఉపయోగించడం 'మేమిటి?' జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు సెవరేట్ ఫండు ఉందన్నారు. ఈ కంట్రీ బ్యూషను ఫండువయన ప్రభుత్వముకు వున్న కంట్రోలు ఏమిటి? దీనికొరకు పుపయోగిస్తారు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- ఈ డబ్బు ఎండొమెంటు ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకు పుపయోగిస్తారు. జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు వేరే నిధి వున్నది. అది కామన్ గుడ్ ఫండు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :- ఎండొమెంటు ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకయితే కమిషనరు దానిని ఎలాగ ఆపరేట్ చేస్తారు? దానికి ఒక ఆకౌంటు ఓపెన్ చేయాలి?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— కొత్త అట్టు ప్రకారంగా కమిషనరు కంట్రోలులో ఆ నిధి వుంచాలి.

Sri C. V. K. Rao — An individual officer cannot operate it. It should come before the House, and the House sanctions the salaries of the employees. It appears to be very incongruous.

RENOVATION OF TEMPLES AT KAREMPUDI

931—

*2269 Q— Sri R. Mahananda — Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state —

Whether there is any proposal before the Government to protect the temples and also erect monuments at Karempudi in Palnad Taluk Guntur District in memory of the famous Palnad Battle of Brahmanaidu and Nagamma?

Sri R. Ramalinga Raju)

The matter relating to the renovation of temples at Karempudi is under consideration.

శ్రీ ఆర్. మహానంద — పరిశీలిస్తున్నామంటే మా ప్రశ్న వచ్చాక పరిశీలించడం మొదలుపెట్టారా లేక ఇంతకుముందునుంచి పరిశీలిస్తున్నారా? ఎన్నిరోజులు పడుతుంది? ఎప్పటికీ పైనలైజు చేస్తారు? అది ఒక యాత్రా క్షేత్రంగా తయారుచేస్తారా లేక అక్కడ వీరులు ఉద్భవించిన స్థలము కాబట్టి ఒక వీరత్వానికి సంబంధించిన స్కూలు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు — కారంపూడి వీరుల దేవాలయాలు చూచాము కొన్ని ఇన్‌స్ట్రక్షనులు ఇచ్చాము. కొన్ని ప్లానులు వేసి వీరులచరిత్రకు ఒక నిర్ణయం చేయాలని అన్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య. — కామన్ గుడ్ ఫండు ఏవరి ఆధీనములో ఉంటుంది? దానిని వినియోగించేముందు ఏ స్కీము నిర్ణయిస్తారు? ఆ కమిటీ ఎప్పుడెప్పుడు సమావేశమవుతుంటారు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— కామన్ గుడ్ ఫండు ఏ ఏ కార్యక్రమాలకు ఖర్చుచేయాలో చూడడానికి ఒక కమిటీ ఉన్నది. ఆ సంఘములో ముఖ్యమంత్రిగారు దేవదాయ మంత్రిగారు ఉన్నారు. మొబరులుగా మన సుబ్బారెడ్డిగారు, యర్రం సత్య నారాయణగారు, లక్ష్మీనరసయ్యగారు ఉన్నారు. రెండు మూడుసార్లు సమావేశమయి వచ్చిన అప్లికేషనులు అన్నిచూచి ఏ ఏ కార్యక్రమాలకు వినియోగించాలో చూచి ఖర్చు చేస్తారు.

LEASE OF TEMPLE LAND IN SAMALKOTA

932—

*2488-(B) Q- Sarvasri Poola Subbaiah (Yerragonḍipalem) and R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) Whether one Nagisetty Ayodhya Ramiah was given temple site belonging to Ramalingeswara and Seetha Rama Temples at Samalkota, East Godavari District,

(b) Whether Rs 5000 was given as advance to Mr E Padmaraju for the construction of a building on the aforesaid site, and

(c) Whether the Endowment authorities have served a notice for the recovery of the advanced money and the rent for the site?

(Sri R Ramalinga Raju,)

(a) Nagisetty Ayodhya Ramaiah had donated an extent of 0 32 cents of land for construction of Sri R malingeswara and Seetharama Swamy temple at Ayodhya Ramapuram of Samalkota town

(b) An amount of Rs 5,000/- was given by the Samalkota town Municipality to Sri E Padma Raju for construction of a building on the said site

(c) The Assistant Commissioner, Endowments Department- Rajahmundry has served notice for recovery of the rents already collected by Sri E Padmaraju. At the request of the Endowments authorities, the Municipality stopped paying rent to Sri Padma Raju and it is being kept under deposit. Regarding recovery of advance paid by the Municipality instructions have been issued to the Commissioner to take immediate action for its recovery from Sri E Padma Raju

ఎ. సామర్లకోటలోని అయోధ్యరామపురము రామలింగేశ్వర సీతారామస్వామి ఆలయ నిర్మాణార్థము నాగిశెట్టి అయోధ్యరామయ్య 32 సెంట్ల స్థలమును ధర్మముచేసారు.

బి. సదరు స్థలముపై దవన నిర్మాణార్థము సామర్లకోట మున్సిపాలిటీచేత రు.5 000/- లు శ్రీ ఏలేటి పద్మరాజుగారికి యివ్వబడింది.

సి. ఏలేటి పద్మరాజు యంతవరకు పసూలుచేసిన అద్దెలను సదరు దేవస్థానమునకు జమ కట్టవలసిందిగా రాజమండ్రి దేవదాయ శాఖ అసిస్టెంటు కమిషనరు నోటీసు యిచ్చారు. దేవదాయ శాఖవారి కోరికపై మున్సిపాలిటీవారు యికముందు అద్దెలను పద్మరాజుకు చెల్లించడము ఆపివేసి ఆ మొత్తమును డిపాజిటులో వుంచుతున్నారు. మున్సిపాలిటీవారు చెల్లించిన అడ్వాన్సును పద్మరాజు నుండి పసూలు చేయడానికి వెంటనే చర్యతీసుకోవలసి వదిగా కమిషనరుగారికి ఆదేశాలు యివ్వబడినాయి.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య. — పద్మరాజుగారు ఎంతచెల్లించవలసి వుంది? ఎప్పటినుండి చెల్లించవలసివుంది? ఆయన మీద ఎందుకుచర్య తీసుకోలేదు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు : — దీనికి కొంత చరిత్రవుంది. నాగిశెట్టి అయోధ్య రామయ్యగారు సామర్లకోటలోని అయోధ్యరామపురము రామలింగేశ్వర సీతారామస్వామి

దేవాలయము నిర్మాణార్థము సర్వే నెం. 5 లో 32 సెంటు స్థలాన్ని గిప్ట్ డీప్ దాఖలా సంక్రమింప చేశారు. ఎవరికి? దేవాలయ నిర్మాణ పనికి అర్చకుడు అయినటువంటి మద్ది రామలింగయ్యగారికి అప్పగిస్తూ పై చెప్పిన స్థలాన్ని ఆయన స్వాధీనము చేశారు 32 సెంటు దానముచేసి, ఈ దానము చేసినదానిలో ఆలయనిర్మాణానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాన్ని వారికి అప్పజెప్పారు. ఈ మద్ది రామలింగయ్యగారు దేవాలయము నిర్మించ లేక పై హక్కు బాధ్యతను 100 రూపాయలు షుచ్చుకొని వెంకటరాజుగారికి యీ కార్య భారము అప్పజెప్పారు. వారు ఈ కార్యక్రమము నిర్వహించలేక పోవడముచేత యీ రామలింగయ్యగారు తిరుగ వెంకటరాజుగారి మీద దావాచేశారు. తరువాత వెంకటరాజుగారు దావా వేశారు ఈ దావాల పర్యవసానముకోర్టులో తేలిందేమంటే, అసలు దానము చేసినటు వంటి ఆయోధ్యరామయ్యగారి వారసునికి చెందుతుందని చెప్పారు. వారి వారసులు వీరికి ఏ విధంగా సంక్రమింపజేశారో ఏలేటి పద్మరాజు పేర సంక్రమింపబడి వుంది. అందుచేత భూమిలో భవనము కట్టడానికి .

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఏ ఎదంగా సంక్రమింపజేశారు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఆయోధ్యరామయ్య కుమారుడు పద్మరాజుగారికి యీ భూమి యిచ్చినట్లు వుంది. దానిలో మున్సిపాలిటీవారి సహాయముపల్ల అడ్వాన్స్ తీసుకొని — 5 వేలు బిల్డింగ్ కట్టడానికి - అద్దెలు వసూలు చేసుకుంటున్నారు వీరు. ఇప్పుడు మేము ఏమి చేశామంటే నోటిపై చేసి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును చేసి బ్రన్డ్ డోర్స్ పేయింట్ తూ దానిగురించి దావా చేయడముకోసము తగినటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అది గాదు, అసలు పద్మరాజు యిది నాది అంటున్నాడు, అదిచెల్లించవలసిన అవసరము లేదుంటున్నాడు. రామయ్యగారు దేవస్థానము గిప్ట్ అంటారు, వీరు ఏమో నాది అంటున్నారు ఈ పరిస్థితిని ఎట్లాచేయాలి? అది చూడ్యమైనది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఆయన నాది అంటున్నాడు, ఆమాటనిజమే. అంటున్నాడు, గనుకనే, ఆయనది గాదు గనుక దావాపేసి రికవరు చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— పద్మరాజుగారికి ఎన్ని ఎకరాల భూమి వుందో చెబుతారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— నాకు తెలియదు గాని బహుశః రావుగారికి తెలుసు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఆయన పెద్దభూస్వామి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— దానిమీద దావా వేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశాలు యిచ్చామంటున్నారు ఏప్పుడు యిచ్చారు? ఎంతకాలము అయింది? ఇంతకాలము ఎందుకు తీసుకోలేదు? ఈ ప్రశ్న వేసిన తరువాత మొదలుపెట్టారా? అరికిచుప్పురవరకు ఎందుకు చర్యతీసుకోలేదు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఈ ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత అని గాదు ఇది రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి—మూ దృష్టిలోవుంది. దానికి తగినటువంటి చర్యలు అప్పజెంటు కమిషనరు తీసుకుంటున్నాడు.

శ్రీ పి.న్. రాఘవరెడ్డి :- ఇదీవరకు ఏముచర్యలు తీసుకున్నారు? చర్యల ఆరంభము ఏమిటి?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :- చర్యల ఆరంభము నోటిపై చేయడము. నోటిపై చేసిన తరువాత ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును వేయడము, ఇప్పుడు బ్రష్ట్ బోర్డును వేయబోతున్నాము.

NARASIMHAM COMMITTEE REPORT

933—

*2500 Q.— Sri R. Mahananda :— Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state .

(a) whether the Government have received the report of “Sri C. Narasimham Committee” on Municipal Administration; and

(b) if so the main recommendations in that report?

The Minister for Municipal Administration(Sri M Manick Rao):

a) Yes, Sir,

b) The Committee has made several recommendations under the following heads and they are under examination of the Government :—

1) Property Tax, 2) Library Cess. 3) Profession Tax 4) Animals. Vehicles and Cart Tax. 5) Non-Tax Resources 6) Grants, 7) Financial Administration, 8) General Administration, 9) Budget, 10) Accounts and Audit. 11) Loans 12) Works, 13) Public Health, 14) Town Planning, 15) Urban Development, 16) Water Supply and Drainage Boards 17) Education

శ్రీ ఆర్. మహానంద :- ప్రభుత్వము ఒక్కొక్క ఐటం మీద పరిశీలన చేస్తుం డన్నారు. ఈ కమిటీవారు ఎంతసేపు ప్రజలనుంచి రాబట్టవలసినదాని గురించి ఎక్కువ సలహాలు యిచ్చారు. దానికంటే, అసలు ప్రభుత్వము న్యాయముగా యివ్వవలసిన వాటా సేర్వీ టాక్స్ గాని ఎంటర్ ప్రైజ్ మెంట్ టాక్స్ గాని, వీటిని మున్సిపాలిటీస్ కు యివ్వడము లేదు దీనివిషయములో ప్రభుత్వము ఏదైనా నిర్ణయము తీసుకొని కొంచెము ఎక్కువగా యిచ్చే విషయములో ఫైనల్ నిర్ణయము ఎప్పుడు చేస్తుంది.

శ్రీ యం.మాణిక్ రావు :- అసలు యీ రిపోర్టు ఒకటవ సెషెంబరు 71నాడు వచ్చింది. ఆకోటరులో నేను చార్జీటీసుకున్నాను. తరువాత పరిశీలన చేశాము. వెంటనే ఆలోచన చేసేది ప్రభుత్వము నుండి పైనాన్సియల్ కమిట్ మెంటు లేనివి 149 రికమెండేషన్లు వున్నవి. ఈ కమిషన్ రిపోర్టు చాలా మంచిగా వుంది దానిని డీటైల్ గా స్టడీ చేయాలంటే టైము పడుతుంది. వారమురోజులలో, ఆఫీసర్లను పిలిపించి పైనాన్సియల్ కమిట్ మెంట్స్ లేనివి ఏన్ని ఐటమ్స్ వున్నవో వాటిని వెంటనే అమలు జరపడానికి ప్రయత్నము జరుగుతున్నట్టిది.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు .— కాపి ఆఫ్ ది రిపోర్టు మెంబర్స్ కు అందజేస్తారా?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— అధ్యక్షా, ఈ రిపోర్టు చాలా పెద్దదిగా వుంది. ఇంపార్టెంటు సబ్జెక్టు వెరిఫై చేసి బయటపెట్టాము. మీకు అవసరము వున్నది చెప్పండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నచంహసిందారి రిపోర్టు మాకు అందజేయండి.

Mr. Speaker .-The hon Minister says it is a very big report.

Sri M Manick Rao .— If the hon. members want some of the very important suggestions made by the Narasimham Committee, I can give them

Sri C V, K Rao .— We want the entire report.

Sri M Manick Rao .— It is more than 400 pages. Within one week, I can't place the entire thing on the table of the House.

Sri C. V K Rao .— Are we not having administration reports?

Sri M. Manick Rao — Time factor is there.

Sri P V Narasimha Rao — Generally, the procedure we follow is that when we have a very bulky report, we place a few copies—half a dozen copies—in the library for the hon. members to refer and after the Government examines the report, if it is found feasible, we give a gist of the report - an outline of the recommendations - in a very short brochure—like thing, and that can be placed on the Table of the House.

Sri C V K. Rao .— There is a principle involved. There are some reports useful and there are some reports not useful. This is an important report concerning the Municipal Administration అందుచేత ఆ రిపోర్టు కాపీలు మెంబర్లకు అందజేయడం ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయం.

Mr Speaker .— The hon. Minister says some copies will be placed on the library and a gist of it will be placed on the table of the House.

శ్రీ పి. నింజనరావు (మల్లేశ్వరం) .- మై క్వశ్చన్ నంబర్ నాన్ ఎవౌట్ కావే. ఇప్పుడు మంత్రిగారు రిపోర్టు ఎక్జామిన్ చేస్తున్నామని చెప్పారు. రిపోర్టు వారి దగ్గర ఉన్నది కనుక అడ్-హాక్ గా కొంత డబ్బు మంజూరు చేస్తారా? చాలా అర్థిక ఇబ్బందులలో మునిసిపాలిటీలు వున్నాయి కాబట్టి pending that decision on the report, is the Government going to give grant to the municipalities?

శ్రీ ఎస్. మాణిక్ రావు :— ఈ రిపోర్టు వెంటే బయటపెట్టబడినది. వేరేవేరే పైథాన్స్ యర్ కమిట్ మెంటు ఏమేమి వున్నాయి. సై నాన్ యర్ కమిట్ మెంటు లేవివి యేమి వున్నాయి అన్నవి వున్నాయి. కొన్ని టూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ఆమెంట్ మెంటు

సజషన్సు వున్నాయి. ఇవన్ని 149 సజషన్సు వున్నాయి వాటిలో మేము కొన్ని ఆలోచన చేస్తున్నాము. రయవత యెలా ఏ హెడ్ లో ఇవ్వాలి అని గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ పి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :— రిపోర్టు 400 పేజీలు వున్నాయని అన్నారు. The recommendations part of the report will not be of so many pages అన్నారు. వారు 149 రికమెండేషన్స్ వున్నాయని అన్నారు. Each recommendation can be reduced into one sentence Recommendations part of the report can be supplied to the members Will the Government consider that? అది ఒకటి. రెండవది ఈ పూరి కొట్టాలు వున్నాయి. ఆవి దేశం మొత్తం పైన పెంట్రిట్ గవర్నమెంటువారు కొన్ని మన గవర్నమెంటువారు కాని గరిబ్ హటాచో అనే పాలసీని అనుసరించి ఆ కొట్టాలపైన పన్నులు రద్దు చేస్తున్నారు. అన్నటవంటిది తెలుస్తున్నది. ఈ గవర్నమెంటు కూడా మునిసిపాలిటీలలో ఈ పూరి కొట్టాలపైన పన్ను రద్దుచేసే ఆలోచన యేమన్నావుందా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు — ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు హట్టుకు 36 రూపాయలు కన్నా రెండు ఎక్కువ వున్నదానికి ఉంది. మొన్ననే కమిటీలో దానిని పెంచాలనే ఆలోచన చేసినాము. అది 36 రూపాయల నుంచి 50 రూపాయలు చేయాలనే ఉద్దేశం వున్నది. ఇట్ ఈజ్ అండర్ కన్సిడరేషన్.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — ఐ డోంట్ ఫోలోది ఆన్సర్.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు — ఈ హట్టు విషయంలో ఇప్పుడు 36 రూపాయలు రెండు వుంటే దానిని మేము మార్పు చేయాలని అనుకొనుచున్నాము. దానిని 36 రూపాయల నుంచి 50 రూపాయలకు ఎన్ హాన్సు చేయాలని అనుకొంటున్నాము. అలా చేసినట్లయితే మునిసిపాలిటీ ఏరియాలలో ఉన్నవారిలో 80%, 70% కు బెనిఫిట్ అవుతుంది. అందుచేత ఆ ప్రపోజలు నాకు వుంది. అది ఆలోచన చేస్తున్నాము.

శ్రీ మాలే వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) — ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి రిపోర్టు. అర్బన్ ఏరియాస్ కు సంబంధించినటువంటి యమ్. యర్. ఏ లకు ఆయనా నరసింహంగారి రిపోర్టులో ఉన్న రికమెండేషన్స్ అనేటటువంటివి ఇచ్చినట్లయితే చాలా బాగుంటుందని నా వుద్దేశ్యం. మొత్తం 400 పేజీలు అక్కరలేదు. రికమెండేషన్స్ ఇస్తే చాలు.

మిష్టర్ స్పీకర్ — ఇస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) — సి. నరసింహంగారి రిపోర్టు వచ్చి అప్పుడే 3 మాసములపైన అయిపోయింది. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కొన్ని ముఖ్యమైనటువంటి డెసిషన్సు తీసుకొనివస్తామని 'గత' సెషన్ లో చెప్పారు. రివిజన్ ఆఫ్ రెంటు కౌంటర్ వాల్యూ మీద కాకుండా, రెంటర్ ఫ్రేస్ మీద పేయాలని యెజిచేషన్ తీసుకొనివస్తే గవర్నమెంటు స్టే ఇచ్చారు. ఈ సి. నరసింహం రిపోర్టును అనుస

రించి మీరు యెప్పుడు డెసిషన్ తీసుకుంటారు ? When is the revision of rents going to see the limelight? That is the thing to be considered.

Sri M. Manick Rao — I have already pointed out that the Government has received this report only recently-- on 1-9-1971 - and immediately after taking charge of this portfolio I have started examining the whole thing and the matter is still under consideration. What the member said is not correct. The Government has received this report on 1-9-1971.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— (విజయవాడ-ఈస్ట్) ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చినది నార్మల్ పరిస్థితులలో రీజనబుల్ కొన్ని కాపీస్ టైబ్రరిలో పెట్టడం ప్రింటు అయిన తరువాత సభవారికి ఇవ్వడం. ఇది లాస్టు సెషన్ ఆఫ్ ది హౌసు. వచ్చే అసెంబ్లీలో ఎవరు ఉంటారో ఎవరుపోతారో తెలియదు. సెప్టెంబరులో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఈ విషయం తెలియపరచినప్పుడు వుయి రిక్వెస్టెడ్ హిమ్ ఆల్సో for half-an-hour డిబేట్. వారు ఇప్పుడుకాదు గవర్నమెంటును పరిశీలించనివ్వండి అన్నారు అందువల్ల త్వరగా ప్రింటు చేయించి కాపీసు అంతజేస్తే దానిపైన మా సూచనలు ప్రభుత్వానికి అందజేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మేము ప్రభుత్వానికి సహకరించి సహాయము చేయాలని ఆశ్రుత పడుతున్నాము అందుచేత వారు పరిశీలించే ప్రైములో విప్రతంగా ఇంచెస్టు ఉన్నవారికి అది అందజేస్తే మా సలహాలుకూడ ప్రభుత్వానికి అందజేస్తాము. వారికి మంచివని తోచినవి స్వీకరించవచ్చు. లేనివి నిరాకరించవచ్చు వారంలోజులలో ఆ నివేదిక అందజేసి ఆలాంటి అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అందుజేత ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానికి కొంత సవరణ మనవి చేసుకొంటున్నాను. తమరు రూలింగు ఇస్తే మంత్రిగారు He is an young man who can act with vigour and it does not take much time to get it printed and circulate to the House.

Sri M. Manick Rao — My difficulty is, as already stated by the Chief Minister, it is a very bulky report and it is not possible to get it printed within a short span of time. I am personally more anxious than the hon. members themselves to have the same printed and circulated to the members. The position is I have already asked the Government Press about this matter. I know an hon. member like Dr. T. V. S. Chalapathi Rao won't leave me like that. I had examined the whole thing, but the time factor is there. We can't submit the whole report within a week. But as the Chief Minister suggested I will place five or six copies of the report in the library and that will be useful for the members. I would even tell the members that if they want to give me any good suggestion, they can forward the same to me directly.

Sri P. V. Narasimha Rao :— That is correct.

Sri K. Gownd Rao :— It may be placed on the library before we disperse.

Sri M Manicka Rao — Yes; yes.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఒక గుడిసెకు సంతర్పరానికి 36 రూపాయలు అంతే నెలకు ఎంతపడుతుంది. మునిసిపాలిటీలలో 3 రూపాయలు అద్దె ఉండేటటువంటి గుడిసె ఉండదు. కనుక అంతతక్కువ కాకుండా ఇదివరకు ఉన్నటువంటి కాపిటల్ వాల్యూరు. 900 లను రు. 1200 చేయమని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా ఆలోచన చేస్తారా?

Sri M Manick Rao — The hon lady member wants to know how she can go to the library. If she wants, we can provide some proper place for her in the library.

Mr. Speaker — Everybody has access to the library.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు :— గౌరవసభ్యులు పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పినట్లు రు. 36 సంతర్పరానికి కాదు. నెలకు చెబుతున్నాను, వైజాగులో ఒకగుడిసె రు. 60 ల కిరాయకు దొరుకుతుంది. We can't compare all the huts in the State situated in different towns. In Vizag, a small hut is getting Rs.70/- per month. We can't take that as the basis because we want to give benefit to all the people in all the municipal areas.

శ్రీ వావిలాళ గోపాలకృష్ణయ్య :— ఈ ప్రపోజల్స్ లో చదివి ఉంటారు. కాన్స్టిట్యూషన్ ఆఫ్ లోకల్ ఆథారిటీస్ పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ అనేది చాలా ఇంపార్టెంటు సజిషన్ ఉంది. అది ఏరు ఏమి ఫాలో అవుతున్నారు? దానికి ఏమైనా కమిటీ వేస్తారా?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— అద్యక్ష, నేను ఇప్పుడే మనవిజేశాను. ఈ 149 రికమెండేషన్స్ లో పైనాన్నియల్ కమిటీ మెంట్ లేని రికమెండేషన్స్ 34 ఐటమ్స్ వున్నాయి. నేను మూడు, నాలుగు గంటంపేపు ఆఫీసర్స్ అందరితోనూ కూర్చుని కంప్లీట్ లిస్టు తయారుజేశాను. పైనాన్నియల్ కమిటీ మెంటులేనివి 15 ఐటమ్స్ వున్నాయి. అందులో కొన్ని - రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ అమెండ్ చేయవలసినవి 45 వున్నాయి. నేను డిటెయిల్డ్ గా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నానని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాళ గోపాలకృష్ణయ్య :— పైనాన్నియల్ కమిటీ మెంటు పూర్తిగాలేదు. ఒక జి. ఓ. తో అయిపోతుంది. పాత రూల్స్ ను మార్చినక్కరలేదు. You can issue a G O, saying that you are constituting local authorities public accounts committee.

Sri M. Manick Rao — I am not issuing a small G. O. I am issuing a very big G. O.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— As big as yourself.

Sri M. Manik Rao :— Definitely.

IRON ORE DEPOSITS IN PRAKASAM DISTRICT

940—

* 2494 Q.— SRI R. Mahananda — Will the hon. Minister for Women Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that deposits of Iron ore are found in the taluks of Ongole and Addanki in Prakasam District during the geological survey conducted by the Andhra University recently ;

(b) what are the details of the deposits found there, and

(c) whether the Government will take up the exploration of the Iron Ore at those places ?

The Minister for Women Welfare (Smt Padma Bhaskara Reddy),—

A —

(a) and (b) and (c) — A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT IS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

Vide Andhra Pradesh Legislative Assembly Starred Question No. 2494 by SRI R. Mahananda, M.L.A. - VI Session - 1971.

(a) The Andhra University, Department of Geology published a paper on the "Structure and Petrography of the quartz-magnetite rocks of Vemparala area, Ongole District" which appeared in the Journal of Geological Survey of India (Volume-9, No 1, Bangalore 1968) No other report of Geological survey carried out by the University is available for reference in the Department of Mines & Geology. Recently, there was a news item from the Geophysics Department of the Andhra University that their Department had carried out Geophysical investigations and had arrived at some conclusions about the extent of the deposits.

(b) Detailed geological investigations were carried out by the State Department of Mines and Geology during the year 1966. Banded magnetite-quartzite are found in a chain of hills extending over 52 Kms. between Sanampudi and Vemparala of Ongole District. These are lowgrade iron ores, estimated to be of about 300 million tons, with 25-30% of iron content.

(c) The State Government are in contact with the Govt. of India in regard to the exploitation of the iron ore deposits in the area. At the instance of the Government of India... a team of officers of the National Mineral Development Corporation Ltd a Government of India Undertaking recently visited the area for an on-the-spot study of the deposits and collected samples etc. for

further laboratory investigations. The State Government will continue to be in touch with the developments and make all possible efforts for the exploitation of these deposits.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— టేబుల్ పై పెట్టిన దానిలో '66వ సంవత్సరంలో కనుక్కుంటే. యిటీవలివరకూ కూడా బయటకు రాలేదు. 300 మిలియన్ టన్ను అక్కడ దొరుకుతుందని - శంఖపాడు పెంపరాల ప్రాంతం - నా మనవి ఏమంటే- యీ పద్నాలుగు జిల్లాలలో చాలా వెనుకబడిన జిల్లా ప్రకాశం జిల్లా కాబట్టి, ఇక్కడ ఇండస్ట్రీస్ స్టారు చేయడానికి ఇన్ వెస్టింగ్ కలుగజేసి, వీటిని త్వరగా ఎక్స్ ప్లోర్ చేయించి, కనీసం, డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారానయినా ఏవయినా ఇండస్ట్రీస్ టేకప్ చేయించడానికి ప్రభుత్వం త్వరగా చర్యలు తీసుకుంటుందా ?

శ్రీమతి పద్మా భాస్కరరెడ్డి — ప్రస్తుతం గవర్నమెంటు ఏమీ అట్లా డిమెండ్ చేయలేదు వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి త్వరలోనే ఆలోచించి, ఏదయినా ఇండస్ట్రీస్ స్టారు చేస్తాం.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతలనూతలపాడు) :— ఈ ఒంగోలు. ఆర్థికి తాలూకాలో ఎంత ముడి ఇనుము లభ్యమవుతుందో చెప్పగలరా ?

Smt Padma Bhaskar Reddy — Based on the report of Dr Okade, exploratory drilling in most blocks was taken up by the Department of Mines and Geology in 1959 and this proved reserve of 105 million tonnes of low grade iron ore with 25 to 30% of iron content in that block. Some samples were also collected by the Department of Mines and Geology and sent for the benefaction of the department of Mining Engineering of the Osmania University and the results were found encouraging.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— టేబుల్ పై స్టేట్ చేసిన స్టేట్ మెంట్ లో— 'There was a news item from the Geophysics Department of Andhra University that the department has carried out geophysical investigation and has arrived at some conclusions about the extent of the deposits' అన్నారు. అంటే న్యూస్ ఐటెమ్ గవర్నమెంటుకు పచ్చిందా ? యూనివర్సిటీకి వ్రాసి కనుక్కున్నారా ? అట్లా కనుక్కునే అలవాటు వున్నదా ? ఇది ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ పరాయి యూనివర్సిటీ కాదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఇన్ వెస్టిగేట్ చేసిందని ఏదో పరాయి దేశం వాళ్లు వచ్చి ఇన్ వెస్టిగేట్ చేసినట్లు చెబుతున్నారు సమాధానం. అసలు అక్కడేమైనా వున్నదా ? వుంటే ఎంత వుంది? న్యూస్ ఐటెమ్ చూడడం వరకేనా, లేక డిటెయిల్స్ ఏమైనా వ్రాసి కనుక్కున్నారా ?

శ్రీమతి పద్మా భాస్కరరెడ్డి :— ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ నావద్ద లేదు.

Mr. Speaker :— Questions are over. Answers to other questions will be placed on the Table of the House.

ALLOTMENT OF TRACTORS

934—

*2642 Q — Sri A. Suryanarayana Rao .— (Nandigama) Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state .

(a) whether the tractors are allotted on the basis of the date of receipt of the applications or at the mere discretion of the Corporation,

(b) in case they are given on the basis of the date of receipt of the applications, whether there are any occassions in which that principle has been ignored and if so, in how many cases and on what grounds, and

(c) whether a list of the persons who have been allotted tractors byignoring seniority together with the reasons in each case will be placed on the Table of the House?

A—

(a) Tractors are allotted strictly on the basis of the dates of deposit for their supply by the applicants except in the case of allotments from the discretionary quote.

(b) There was no occasion when this principle was ignored as between the registrants.

(c) Does not arise.

RE-CONSTITUTION OF A. P. HOUSING BOARD

935—

*2705 Q — Sri R Mahananda :— Will the hon-Minister for Housing and Accommodation be pleased to state :

(a) When was the Andhra Pradesh Housing Board reconstituted;

(b) who are the present members of ths said board;

(c) whether there are any qualification fixed for the members; and

(d) what are the emuloments paid to the members towards T. A. and D. A?

A—

(a) 1-6-1970

(b) 1. Sri M. Seshumadhava Rao	Chairman.
2. Director of Town planning	Official Member.
3. Chief Engineer (Roads & Buildings)	-do-
4. Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad	-do-

5. Sri Mohad Rahmatullah,
M. L. A, Cuddapah.	Non-Official Member.
6. Sri Battam Sreeramamuarthi.	-do-
7. Sri K. Konda Reddy.	-do-
8. Sri S. Yadgiri.	-do-
9. Sri M. Digamber Rao	-do-

(c) No, Sir.

(d) An allowance of Rs 25/- per day for attending any Meeting of the Board, they are also entitled for T. A. at the rates prescribed for non-official Members of 1st Class Government Committee

QUARTERS FOR MUNICIPAL EMPLOYEES AT GUDUR

936—

*2390 Q.— Sri S. Vemayya (Sarvepalli) — will the hon. Minister for Housing & Accommodation be pleased to state.

(a) whether the Government are aware of the fact that the staff quarters constructed for Municipal employees of Gudur Municipality two years ago are unoccupied,

(b) if so, the reasons for keeping buildings vacant, and

(c) the amount spent for the construction of these buildings?

A—

(a) No staff quarters were constructed in Gudur Municipality. But the houses constructed for the Weaker Sections of the Community under Low Income Group Housing Scheme two years ago are unoccupied

(b) The Municipal Council has fixed the rent at Rs. 30/- per month for each tenement. No body has come forward to take the houses on the rent fixed by the Council

(c) An amount of Rs. 70,622/- has been spent for the construction of the Buildings.

SPL NUTRITIONAL PROGRAMME FOR CHILDREN IN TRIBAL AREAS

937—

*2133 Q.— Sri S. Vemayya - Will the hon. Minister for Tribal Welfare be pleased to state.

(a) number of children living in slums and Tribal areas below the age of 3 years benefitted under the Special Nutritional Programme in the state during the year ending 31-3-71; and

(b) expenditure involved under clause (a) above?

A—

(a) 40,981 tribal children, and 26,150 other children in urban slum areas, were benefited during the year ending 31-3-1971 under the Special Nutrition Programme which is a Centrally Sponsored Scheme financed by the Government of India.

(b) Expenditure incurred is about Rs. 9.15 lakhs for the tribal children and about Rs. 3.49 lakhs for the other children in the urban slum areas

OPENING OF SALES DEPOTS FOR TRIBALS

938—

*2877 Q — Sri S. Vemayya — Will the hon. Minister for Tribal Welfare be pleased to state

(a) whether it is a fact that Government have opened two Sales Depots recently at Nellore and Siddipuram of Kovur taluk, Nellore District to supply domestic necessities to the tribal people, and

(b) the amount allotted to each of the above Depots?

A—

(a) - Yes, Sir.

(b) There is no separate allocation of funds to the Domestic Requirements Depots. The funds placed at the disposal of the Manager, Nellore District Girijan Co-operative Land Colonisation Society, Nellore are being utilised for the running of these Domestic Requirements Depots.

SMUGGLING OF 'SHELL' FROM PULICAT LAKE

939—

*2486— Q.— Sri K. Muniswamy (Satyavedu):— Will the hon. Minister for Women Welfare be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that the "Shell" from Pulicat lake in Sullurpet Tq. Nellore District is being smuggled regularly by boats to Madras thereby causing loss of thousands of Rupees to our State, and

(b) if so, the action taken by the Government to stop the smuggling?

A—

(a) and (b). A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide Answer to clauses (a) and (b) of L.A.Q. (starred) No.2486-M]

(a) The following two cases have been detected by the Special Deputy Collector, (Mines) Gudur:

(i) On 11-2-1971, 27 tonnes of Limeshell was found kept ready for illicit transport in Perubakem village limits in the unsurveyed area of Pulicat Lake, just adjacent to Buckingham canal. The entire quantity was seized and proposed for sale in Public auction, as nobody came forward to claim it.

(ii) Again on 8-8-71, a quantity of 43.4 tonnes of Limeshell heaps kept ready for transport by the smugglers at the 35th Mile from Madras on the G. N. T. Road, was seized by the Special Deputy Collector (Mines) Gudur and it has been handed over to the village Munisiff of Ramapuram for safe custody. The matter is under investigation and enquiry.

(b) The Government have issued instructions requesting the District Revenue officer, Nellore to ensure that no illicit quarrying is carried on in the area. The District Revenue officer has reported that the Special Deputy Collector (Mines) and the Mica Executive Staff intended for Anti-smuggling work have been taking all possible steps to prevent illicit removal and transport of limeshell from the Pulicat Lake area and that the Sub-Collector, Gudur and the Tahsildar, Sullurpet have also been instructed to arrange to keep constant vigil over this area to prevent the smuggling of limeshell.

BUSINESS OF THE HOUSE

SRI P. Subbaiah — What happened to the arrest of the persons Sir? Yesterday, the hon. Chief Minister has promised that he would take some action that the arrested persons will be released.

SRI P. V. Narasimha Rao :— They were released immediately after being taken into custody. I had got the information yesterday itself, but I had no time to place it before the House. The moment I stood up to mention it, the hon. Deputy Speaker adjourned the House. So it was not possible for me, yesterday

SRI P. Subbaiah :— What about consideration of their problems? The Labour Department seems to be very inhuman, the management are also very inhuman. Therefore, would the hon. Chief Minister utilise his good offices to settle their affairs?

SRI P. V. Narasimha Rao :— So far as the Labour Department is concerned, they are extremely human. There is no question of our being inhuman. We are looking into the matter. We find that some accounts and some balance sheets are to be called for from the management and 8th of December has been fixed as the last date for production of those documents. Only after such

production, it will be possible to go into the merits and come to a conclusion. That seems to be the present position,

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- ఇదివరకు మీరు అడిగినప్పుడు వారు ఎందుకు యివ్వలేదు ?

Sri P V Narasimha Rao :— It is a fact that previously when they were asked to produce those documents, viz, the balance sheet etc they did not do so and they have been given time and finally 8th December has been fixed as the date for production.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- వారు avoid చేస్తే మీరు ఏమీ చేస్తారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :- అది యిప్పుడే ఎట్లా? వారు avoid చేయడనే మేము యిచ్చింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :- నేను 24 తేదీన ఒక మోషన్ యిచ్చాను. Electricity Departmentలో hunger strike చేస్తున్నారు. చీఫ్ మినిష్టరు జోక్యం చేసుకొని వారు hunger strike విరమించుకొనేట్లు చేయాలి.

Mr. Speaker :— So far as the Electricity Department employees strike is concerned, I have admitted it. It is coming up on Monday or Tuesday.

(Pause)

Mr. Speaker — Mr. C. V. K. Rao has given the notice of a privilege motion.

Sri A Bhagavantha Rao .— Sir, may I present the Supplementary Estimates for 1971-72 ?

Sri C V. K. Rao — I raise a point of order. The Minister has no business whatsoever to interrupt when the Hon'ble Speaker is taking up the privilege motion which is to come soon after the question hour.

Mr. Speaker :— Now the point is he has to attend the Council.

Sri C. V. K. Rao — If the prescribed business has to be altered, the Speaker has to put it to the House and seek its permission. How is it open to the Finance Minister to ask for the Speaker's permission.

Sri A. Bhagavantha Rao .— I am only asking for his opinion.

Dr T. V. S. Chalapathi Rao :— ~~we are not take it that~~ way.

Sri C V K. Rao :— The Minister has no business whatsoever to interrupt the business when a privilege motion is there on the agenda according to notice. The privilege motion has priority and it should be taken up soon after question hour.

Mr Speaker — It is only formal; he is asking permission to present. We have to adjust.

Sri B. Ratnasabhagathi — Before the call-attention motions are taken up, the Minister cannot present the Supplementary Budget. Even otherwise, it is he who has to make adjustment. The order of business cannot be changed to suit his convenience.

Mr. Speaker — He has to present it in the Council at 10 o'clock and it has to be presented here before it is presented there.

Sri B. Ratnasabhagathi.— The present order of business has already been approved by the House. How can we change it unless the House permits.

Mr Speaker — I don't think the House can have any objection.

Dr. T V S. Chalapathi Rao — It must be put to the House and the House must permit it.

Mr. Speaker :— Because he has asked me for permission to present it, I will ask the House for permission.

Dr. T V S. Chalapathi Rao, — If the House agrees, that is a different matter. But the procedure prescribed in the rules must be followed.

Mr. Speaker — It has to be presented in this House before it is presented in the Council. It is only formal. There need not be any controversy.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao, — While we appreciate the view of the Speaker, we are anxious that no unhealthy precedent should be established on account of the generosity of the Speaker.

Mr. Speaker — By this, no precedent will be taken.

Dr. T V S. Chalapathi Rao :— How? Without the permission of the House, does it not amount to a precedent?

Mr. Speaker. — The point is - in the Council Mr. Thota Ramaswamy, Minister Panchayat Raj, is presenting the Supplementary Budget at 10 o'clock. Before its presentation there, it has to be presented here. Under the circumstances it is quite justifiable.

Sri B. Ratnasabhagathi :— When you are creating precedents you must be cautious, otherwise every rule of the Assembly will be scuttled like this.

Mr. Speaker — Take it from me; this will not be a precedent.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao — I appreciate your assurance, but even this is highly objectionable. We will leave it to you now. Even at this stage, it may be put to the House.

Mr. Speaker. — I will put it to the House. I request the House to permit the presentation of the Supplementary Budget. I don't think the House has any objection.

Sri B. Ratnasabhapathi — Deviating from the procedure

Sri C. V. K. Rao — The House has objection. It is gross violation of the rules. There is a privilege motion.

Mr. Speaker — I will take it up after this.

Sri C. V. K. Rao — Before that you have to take up.

PRESENTATION OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1971-72

Sri A. Bhagavantha Rao — Sir, I beg to present the statement showing the supplementary estimates of expenditure for 1971-72.

Mr. Speaker — Statement presented.

PRIVILEGE MOTION

re — Breach of privilege committed by the Chief Minister and the Minister for Civil Supplies for not fulfilling the promise; of supplying rice at Re. 1 a kilo (Ruling Reserved)

Mr. Speaker :— Sri C. V. K. Rao has given notice of the following privilege motion regarding the breach of privilege committed by the Chief Minister and the Civil Supplies Minister.

“During the last Assembly session, the Government has assured the House that in order to ward off the suffering of the people due to high price of rice, cheap price shops will be opened in the State and rice would be supplied, i. e. ‘Akkullu’ at one rupee per kilo but the cheap price shops were inadequate and rice was sold at a high price; the distribution is anarchic; black-marketing, hoarding and export have been blatantly and clandestinely done; thereby people are made to suffer and are mercilessly exploited by profiteers and corrupt administration due to artificial increase in the price of rice. And hence for the rise of price and not taking effective steps to control the prices and make rice available to the poor and middle classes. The Government representative i. e., the important spokesman on this, viz., the Civil Supplies Minister, the Chief Minister have committed breach of the privilege of this House of having gone back on the assurance

given and the responsibility to be discharged to the people on this vital issue of control of price of rice. Further, in the recent utterance, The Minister of Civil Supplies said that there are not enough stocks of rice for supply to the people, its inefficient way of tackling the issue amounts to total disregard of the people. By non-implementation of the assurance given to the House, the Civil Supplies Minister, the Chief Minister who is responsible for appointing the said Civil Supplies Minister, have committed a breach of privilege of this House, which has to be dealt with by this House itself."

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — అధ్యక్ష. ఈ రోజు ఆహార సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉంది. గత శాసనసభలో ప్రభుత్వం చౌక డిపోలు పెడతామని, ఒక రూపాయకి కిలో బియ్యం అందజేస్తామని సున్నపైపైన ప్రకటన చేసింది. అయితే ఆ వాగ్దానం చేసింది ఇదివరకు ఉన్నటువంటి మంత్రివర్గము, ఆ మంత్రి వర్గంలో ఉన్నటువంటి కొంతమంది సభ్యులు ఈ మంత్రి వర్గంలో ఉన్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం అన్నది కింటిన్యూయన్స్‌పాడి, ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అన్న సమస్యకాదు, ప్రభుత్వం అధ్వర్యం వహించే నాయకునికి ఆ వాగ్దానము నెరవేర్చవలసిన వూర్తి బాధ్యత ఉంది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉత్తరం వ్రాశాను. కలెక్టరుకు ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను అక్కడ ఉన్నటువంటి డిప్యూటీ కలెక్టరుకు ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను, సివిల్ సప్లయ్స్ డిపార్టుమెంటుకు ఉత్తరం వ్రాశాను. కాని ప్రభుత్వం తన వాగ్దానం నెరవేర్చనందువల్ల ప్రజలు ఈ రోజు ఆహారం గురించి విపరీత బాధలకు గురౌతున్నారు. బ్లాక్ మార్కెట్ విపరీతంగా సాగుతున్నది. బయట కిలో 1.25 1.30 పై. అమ్మే బియ్యం, ప్రభుత్వం ఆ వాగ్దానం చేసిన తర్వాత కిలో 1.60 పైసలకు అమ్ముటం జరుగుతున్నది. కొత్త బియ్యం వచ్చినప్పుడు, కొత్త బియ్యం పాత బియ్యం కలిపి కిలో 1.70 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ప్రజలు చాలా కష్టపడుతున్నారు. ప్రజలు ఆర్తనాదం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన వాగ్దానం అమలు జరపటం లేదు సరికదా, శాసనసభ్యులు, సహచరులు యీ ఆహార పరిస్థితిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినా, తెక్కచేయకుండా త్రోసివేసి తమను కాదన్నట్లు వ్యవహరిస్తున్నది. అది నరే నదికాదు. నేను సివిల్ సప్లయ్స్ సెక్రటరీకి కూడా ఉత్తరం వ్రాశాను. చీఫ్ మినిస్టర్ గారు కూడా వారికి ఉత్తరం వ్రాసినారు. అయినా కాకనాడ పట్టణంలో ఒక డిపో తెరవటానికి రు, 340 లు కరెన్సెడ్ ప్రాక్టిసు జరుగుతున్నది. అక్కడ బియ్యం బ్లాక్ మార్కెట్ లో పోతున్నది! ప్రజలు యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ ఇరెగ్యులారిటీను తొలగించమని నేను ఉత్తరం వ్రాస్తే, మీ ఉత్తరం అందుకొన్నామని జవాబు చెప్పారు. అందుకొవటమేగాని, అ ఇరెగ్యులారిటీను తొలగించటానికి ప్రయత్నం చేయటం లేదు. ఘన రాష్ట్ర చరిత్రలో ఇదివరకు ఎప్పుడు ఈనాడు ఉన్నంత కరువు లేదు. ప్రభుత్వం తన బాధ్యతను కాలదన్నుతున్నది. మౌతులు తమ బాధ్యతను కాలదన్నుతున్నప్పుడు సదవుల కోసం ఎంతైనా యాతన పడుతున్నారు. ఉత్తమ బాధ్యత స్వీకరించినప్పుడు ప్రభుత్వము

ప్రజలకు యిచ్చిన వాగ్దానం అమలు జరపాలి. నేను సివిల్ సప్లయను డిపార్టుమెంటుమీద చార్జి చేస్తున్నాను. ఈ డిపార్టుమెంటు బ్లాక్ మార్కెటింగ్స్ చేతిలో ఉంది, ప్రజల రక్త మాంసాలు పీల్చే స్వార్థపరుల చేతిలో ఉంది. యీ అశోక సమన్యను పరిష్కరించవలసిన బాధ్యత, తాను చేసిన వాగ్దానాన్ని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత యీ నూతన ప్రభుత్వం పైన, యీ ప్రభుత్వానికి అధ్వర్యం వహించే పి. వి. నరసింహారావుగారి పైన ఏంతైనా ఉంది. వారు ఆ బాధ్యత నిర్వహించకపోతే ఏ వభ్యులయినా ఊరుకోవటం నబబురారు. ప్రభుత్వం తాను చేసిన వాగ్దానాన్ని కాలదన్నింది అనే సమన్యపైన నేను యిచ్చిన ఈ ప్రివిలేజ్ మోషన్ ను తమరు ఈ హౌస్ ముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. Under the Rules of Procedure of this House Sir I am stating that it is a fit subject which has to be dealt with Sir.

శ్రీ పి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు:— అధ్యక్ష, గౌ. సభ్యులు పి. వి. కె. రావు గారు ప్రివిలేజ్ మోషన్ గురించి చెప్పారు. ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాన్ని పాటించలేదని వారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం తాను చేసిన వాగ్దానాన్ని పాటించిందా. లేదా. అన్నది వారికి కూడా తెలుసు. ముందు ఉన్న ప్రభుత్వమే కాకుండా, ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వం కూడా తాను చేసిన వాగ్దానాన్ని పూర్తిగా పాటించినదని మనవి చేస్తున్నాను. చౌకగా కిలో రూపాయకి అక్కుళ్లు బియ్యం పేద ప్రజాసీకానికి అందజేస్తున్నారు. ఎన్ని చౌక డిపోలు ఉన్నవో వారికి కూడా తెలుసు. ప్రభుత్వ వాగ్దానంలో మార్పు రాలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి హామీ ఎక్కడా కాలదన్నినదిలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీని పాటిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అగస్టులో 10 వేల టన్నులు బియ్యం రిలీజ్ చేయటానికి అప్పుడు ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం చేశారు. ధరలు పెరిగిన కారణం చేత, ధరలు ఎందుకు పెరిగినవి అన్నదానికి మీకు నేను ఒక నోట్ యిచ్చాను. దానిలో మీకు ఆ విషయాలు తెలుస్తాయి. ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు రు. 75 ల నుంచి రు. 80 లకు పెంచటం చేత, ఇతర రాష్ట్రాలకు బియ్యం ఎగుమతి చేసిన కారణం చేత ధరలు ఎక్కువ కావటానికి కారణం అయింది అగస్టులో చౌక డిపోల ద్వారా రూపాయకి కిలో బియ్యం అమ్మటానికి ప్రయత్నం చేసింది. మొట్టమొదట ప్రారంభంలో 5,100 షాప్స్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. ఇప్పుడు లేటెస్ట్ ఫిగర్స్, 7596 షాప్స్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది, ముఖ్యమంత్రిగారు 7-9-71 న 25 వేల టన్నుల బియ్యం కిలో ఒక రూపాయ ప్రకారం అందజేస్తామని చెప్పారు. యీనాడు 10 వేల టన్నులు నుండి 30 వేల టన్నుల వరకు బియ్యం రిలీజ్ పెంచటం జరిగింది. అక్కుళ్లు 30 వేల టన్నుల బియ్యం, యిప్పటికే జరిగినది. అక్కుళ్లు 7,500 చౌక డిపోల ద్వారా పంచబట్టి జరిగింది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ సరిగా లేదని పి. వి. కె. రావుగారు చెప్పారు. దానికి వారితో సహకరిస్తే తప్పకుండా వాటిని సరిగా నడపటానికి చర్యలు తీసుకొనటానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడు వెనుకాడదని తెలియజేస్తున్నాను. చాలినంతగా అందరికీ అందచేయటం లేదని కొందరు చెబుతున్నాడు. ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నటువంటి నిలువలే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలకు బియ్యం ఎగుమతి చేసేటటువంటి, అన్నపూర్ణ అని షేరు గడించుకొన్నటువంటి మన రాష్ట్రమునకు ఈనాడు

సెంట్రల్ ఫూల్ నుంచి, మహారాష్ట్ర నుంచి 20 వేలు, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి 20 వేలు టన్నులు బియ్యం తెప్పించటం జరిగింది దురదృష్టవశాత్తు. యుద్ధ పరిస్థితులవల్ల ఒరిస్సా లోని సైక్లోన్ పరిస్థితులవల్ల, మన ముఖ్యమంత్రిగారు రైల్వే మంత్రిగారితో చెప్పి ప్రయత్నం చేసినా, అట్టాబరులో ప్రయత్నం చేసినా, సకాలంలో మనకు వాగన్ను దొరకక, ఈ రోజు 9 వేల టన్నులు దారిలో ఉన్నవి. సెంట్రల్ ఫూల్ నుంచి కూడా మనం రైసు తీసుకురావటం జరుగుతున్నది. సెంట్రల్ ఫూల్ నుంచి 40 వేల టన్నులు తెప్పించి పెయిర్ పెయిన్ షాప్స్ కు బియ్యం పంపించటం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వము దగ్గర బియ్యం చాలినంత నిలువ లేనిదే, స్టాక్ ప్రొక్షిషన్ ఇంప్రూవ్ కానిదే యింకా ఎక్కువ చౌక దుకాణాలు ఏర్పాటు చేయటానికి అవకాశం ఏర్పడదు. అందుచేత ప్రభుత్వం యింకా ఎక్కువ చౌక దుకాణాలు ఏర్పాటు చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇందులో అబద్ధం ఏమీ లేదు. మేము చేసిన వాగ్దానం అమలు జరపకపోవటమన్నది లేదు. ఈనాడు రాష్ట్రం మొత్తం మీద యీ దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడతాయని ఆగస్టులో అప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు కథలు రచనలేదు కదా.

శ్రీ వావిలాళ గోపాలకృష్ణయ్య — వారు దేని మీద రిప్లయి యిస్తున్నారు? ప్రివిలేజ్ మోషన్ మీదనా. లేక దేని మీద?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు — ప్రివిలేజ్ మోషన్ లో ఏమి చెప్పారంటే వాగ్దానం వమ్ము చేశారు, చెల్లించలేదు అని చెప్పారు. అది చెల్లిస్తున్నాము. ఆనాడు చీఫ్ మినిస్టర్ యిచ్చిన వాగ్దానం కంటే ఎక్కువ చేస్తున్నాము

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — వాగ్దానాలు అమలు పెట్టదలచుకొన్నామని మీరు చెపుతున్నారు. చేయలేదని నేను చెబుతున్నాను, Why I want the matter to go before the House is that the Government has violated its promise, has gone back on its words, starving the people and encouraging the Black marketing I will prove it

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు — మేము చేస్తున్నాము అనేది సి. వి. కె. రావుగారికి తెలుసు. మిగతా గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ప్రభుత్వానికి పరిమితులు ఉన్నాయి. స్టాక్ ఎంతవరకు లైటనుంచి తేవడానికి అవకాశం ఉన్నదనే పరిస్థితుల దృష్ట్యా వ్యవహారం చేయగలుగుతుందిగాని ఒక్క రోజులో సృష్టించడానికి వీలు అయ్యే పదార్థంకాదు. సినియల్ ఎఫర్టు ఉన్నదా లేదా అనేది సి. వి. కె. రావుగారికి తెలుసు. మిగతా సభ్యులకు తెలుసు. ఆ ప్రయత్నంలో లోపం లేదు అయితే అక్కడక్కడ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో లోపాలు ఉన్నాయని మాకు తెలుసు. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అందుకని యిది ప్రివిలేజ్ క్రిందికిరాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకని దీనిని త్రోసి వేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. V. Narasimha Rao — Sir, I have not much to add to what my colleague has already said This is a not matter of privilege

which has been raised in the shape of a motion of privilege. There is absolutely no privilege in the matter. We are going to discuss the matter itself-food situation itself-to-day. While we are going to discuss it to-day, how can a privilege arise of it? It just beats me, Sir. There is no privilege, and it can be rejected.

SRI C. V. K. RAO.— Now, the hon. Chief Minister is trying to confirm the position that whatever promises they have made, they are not caring. They are caring two hoots. My contention is that they have promised to sell the people at Re. one a kilo. I have brought to the notice of the Chief Minister. I have addressed two letters to him and those two letters he had only forwarded to Secretary of the Department. My contention is violation has been there. You have violated and now he has been saying there is no privilege. After having given enough time, I have now come before the House. And the Minister for Civil Supplies says that he has not gone back on his promise. My contention is that he has gone back on his promise. Now that is the position. And the Chief Minister says there is no privilege.

Mr. Speaker.— It is for the hon. Speaker to decide. I will give my ruling later on.

SRI C. V. K. RAO.— You have to give your ruling, Sir. But, do not take it lightly. My request is, there is a Government callous to the core and exploiting the people. My request is a simple one, implement your promise and see that the people are not made to suffer. That is all. There is nothing more that I am asking them. For that I am not coming here as though for technical grounds so much so the Chief Minister can exhibit his legal acumen. Have I not addressed to him two letters. Has he replied to those letters? The reply he gives me is he forwarded them to the Civil Supplies Department. What do I get from the Civil Supplies department? I do not get any reply at all. Here the Civil Supplies Minister says that the promise is to sell rice at Re. 1 a kilo. I say, you are selling rice @ Rs. 1-20 Ps in the very shops. Therefore, it is a fit case that should go before the House itself or Privileges Committee.

శ్రీ జి. అచ్చన్న (సోంపేట):— ఇప్పుడు ఈ సందర్భములో సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రివిలేజ్ లేదని ఆర్గ్యు చేస్తూ వారు యాదాన రీజన్ ఏముంటే మేము యంకా కన్సిడర్ చేస్తున్నాము అని అన్నారు. మేము వాయిలేట్ చేయలేదని చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— వాయిలేట్ మున్య లేనే లేదు. అనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు అనాటి పరిస్థితులలో యిది చేయబోతున్నామని చెప్పినారు. వారు చెప్పినది చేయడం జరిగింది. అంతకన్న అదనంగా చేయడం జరిగింది. అందరికీ దొరికిందా లేదా,

చాలిందా లేదా అనేది బిస్కెడ్ ది పాయింట్. దానిని గురించి మాట్లాడబోతున్నాము. చర్చించబోతున్నాము. అందుకని ప్రివిలేజ్ లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ఈ శాసనసభ ప్రారంభం ఆయన తరువాత యిటీవల మొన్ననే ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పతూ సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారు మా దగ్గర స్టాక్ లేదు మేము సప్లయ్ చేయలేకపోతున్నాము అని స్పష్టంగా చెప్పారు.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు:— అదనంగా షాపులు పెట్టడానికి యిప్పుడు ఉన్నటువంటి అలాంట్ మెంట్:

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ఇప్పుడు ఉన్న షాపులకు సరిగా సప్లయ్ చేయలేక పోయాము అని చెప్పారు. రు. 1-20 పైసలకు పెయిర్ ప్రైస్ షాపులో అమ్మడం ఒకటి. యీ రెండు పాయింట్స్ మీద వాయిలేషన్ వచ్చినది. వాయిలేషన్ రూపాయి అనే మాట లేదు. తమరు ప్రివిలేజ్ మోషన్ మీద రూలింగ్ ఇస్తారు. ప్రైమ్ ఫేసియా కేస్ ఉన్నదా లేదా అనేది మీ దృష్టికి తీసుకురావడానికి చెప్తున్నాను రూపాయి కన్న ఎక్కువ అమ్ముతున్నారు. పెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఓపెన్ చేసిన చోట అడిగినా సరిగా సప్లయ్ చేయలేకపోతున్నాము అని ఒప్పుకున్నారు, యీ రెండింటికీ ప్రైమ్ ఫేసియా కేస్ ఉన్నదని నా మనవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— దీనిలో ప్రివిలేజ్ ఉన్నది. మొట్టమొదట చేసినటువంటి ప్రామిస్. రూపాయికి కిలో ఇస్తామని, పెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ పెడతామని, షాప్స్ కు గింజలు ఇస్తామని ప్రామిస్. పెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ చాలా తక్కువ పెట్టారు. పెట్టిన వాటికి దాన్యం ఇవ్వడం లేదు. వాటికి అనేకమైన బర్రెక్స్ పేసి మీరు ఎట్లాగో చూసుకోండి అని దుకాణానికి ఇస్తే వాడు నాకు యీ ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని రు. 1-15 పైసలు, 1-20 పైసలు అమ్ముతూవుంటే రిపోర్టు చేసుకుంటే వినేందుకు దిక్కులేదు. రూపాయికి కిలో అమ్ముతున్నాము. 400 దుకాణాలు, 800 దుకాణాలు పెట్టాము. ధరలు తగ్గించాము అని చెబుతున్నారు. సామాన్య జనానికి అందనటువంటి దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? తప్పకుండా వాయిలేషన్ జరిగింది. అనుకున్నమాటలు అమలు జరగలేదు. ఇది ప్రివిలేజ్ క్వశ్చన్. మొత్తం విచారణ చేయాలి.

శ్రీ టి. ఎ. ఎస్. చలపతిరావు:— ప్రైమ్ ఫేసియా కేస్ ఉన్నదా లేదా అంటే ఉన్నదది ఎవరుకు అభిప్రాయపడుతున్నాను అంటే పెయిర్ ప్రైస్ షాపులో అమ్ముతున్న బియ్యం, తమస్థానంలో కూర్చున్న డిప్యూటీ స్పీకర్ గారికి విజయవాడ సూపర్ బజారులో నుంచి తీసుకువచ్చి శాంపిల్స్ ఇచ్చాము. రూపాయికి అమ్మనీయండి, 1-20 పైసలకు అమ్మనీయండి. మనం తినే బియ్యంకాదు. ఆడిబుల్ రైన్ కాదు. రూపాయిపెట్టి కిలో బియ్యం కొంటే అది బాగుచేసేటప్పటికి అరకిలోకు ఫావ్ అవుతున్నది. There is definitely violation. How far this Government is responsible for the violation, we are not concerned But the fact remains that there is violation. There is no doubt about its

for three reasons : the price level is not kept up, the quantum is not kept up, the quality is not kept up. For these three reasons, I am of the opinion that there is a prima facie case because there is violation of the promise given by the Government in this connection on the Floor of this House.

(శ్రీ బి. రత్ననభావతి (రాజంపేట) :— గవర్నమెంటు వారు యిచ్చిన హామీ వంటిది అయినదా లేదా అనేది ఒకదానిమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. తమరు, హాన్, ఆనర్బుల్ మెంబర్స్ చెప్పేటటువంటి స్టేట్ మెంటు నమ్ముతున్నారా లేదా అనే దానిపైన ఆధారపడుతుంది, డౌబ్ ఉన్నటువంటి విషయాలలో పెయిర్ ప్రైస్ షాప్ ఎక్కడపెట్టినా గాని రూపాయి కంటే ఎక్కువకే కిలో అమ్ముతున్నారనేది సత్యం. మంత్రిగారు కడప జిల్లా వచ్చినప్పుడు రిప్రజంటేషన్ చేసుకొన్నారు. ఇది ఎక్కడ పడితే అక్కడ జరుగుతున్న వ్యవహారం. That fact is now being stated here by the hon Members అది నిజమా కాదా అని మీరు సంశయిస్తే గత్యంతరంలేదు. ఈ అసెంబ్లీలో స్టేట్ మెంట్ చేయాల్సిన అవసరంలేదు. మనం యిక్కడకు వచ్చి ఈ గ్రీవెన్సెస్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. There is now from Rs 1-10Paise to Rs.1.19Paise per kilo rice selling కడప జిల్లాలో ప్రతి పెయిర్ ప్రైస్ షాపులో జరుగుతోంది. Almost everywhere that is the current price in the Fair price shops బ్లాక్ మార్కెట్ అన్నారు ఓపెన్ మార్కెట్ అన్నారు. రు. 1.75 పైసలు కిలో అమ్ముతున్నారు. అది అందరికీ తెలిసినటువంటి వ్యవహారం. కనుక యాదృశ్యంగా పెయిర్ ప్రైస్ షాపు పెట్టినారా? పెట్టినచోట కావలసిన రైన్ సప్లయిచేస్తున్నారా అనేది యింకో విషయం కిలో రూపాయికి అమ్ముతాము అని చెప్పినటువంటి స్టేట్ మెంట్ కు కాన్క్రీట్ ఉన్నదా? గవర్నమెంట్ చేసినటువంటి స్టేట్ మెంట్ కు కాన్క్రీట్ లేదు. వారు చేసిన అన్యూరెన్స్ వాయిలేట్ అయింది. ఈ రోజు కరెంట్ కు ఉన్నటువంటి ప్రైస్ దృష్టాంతం. It is a fact Nobody need overstate it or emphasise it. That is a fact. Everybody knows and the hon. Members are making that statement. Therefore, it is a clear violation of the statement of the Government It involves privilege, Sir. You will have to refer it to the Committee. That is what I have to submit.

(శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— అదృశ్య ఇప్పుడు సమస్య ఏమిటంటే - పోయిన ముఖ్య మంత్రిగారు కానసభలో, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం రూపాయికి కిలో వియ్యం యిస్తుందని చెప్పారు. అది జరగలేదు కాబట్టి - ఏదయితే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని చెప్పారో ఆ నిర్ణయం ప్రకారంగా అమలు పరచలేదు కాబట్టి, యిది ప్రీవిలెజ్ క్విషియన్ వస్తుందని సి. వి. కె. రావుగారు మోషన్ యివ్వడం జరిగింది. నేను మనవిజేసేదీమంటే పెయిర్ ప్రైస్ షాప్ లో అనుకొన్నవిధంగా, పత్రమంగా - అంటే అనక్రమంగా జరిగిందని కాదు - అనుకున్న విధంగా వియ్యంలేవు. అంటే వారికి సప్లయ్ చేసే పోలిషన్ లేదు. చీరాల తాటాకాలో పదిహేను, పదహారు షాపులో నేను చూశాను. రు. 0.875 పైసలకు రైసుమిల్లులో వియ్యం యిస్తారు. దానిని ట్రాన్స్ ఫోర్మ్ చేసి షాపుకు తీసుకు

వచ్చి కాలిక్యులేట్ చేస్తే రూపాయి నాలుగుపైసలు, అయిదుపైసలు వడుతుంది. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్ అంటే ఆ డీలర్ కార్యకర్తగా ముందుకువచ్చి బియ్యం సప్లయ్ చేసి, నష్ట పడమనికాదు. రూపాయికి కిలో బియ్యం అమ్ముతున్నారా? అంటే అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వం వాగ్దానభంగం యందులో ఏమీలేదు. ప్రభుత్వం ఏ బియ్యం రూపాయికి యిస్తుందనే విషయం చెప్పలేదు. అటువంటి వాగ్దానమేమీ ప్రభుత్వం చేయలేదు. రూపాయి తొంభైపైసల ఫైన్ రైసు తీసుకువచ్చి రూపాయికి అమ్ముతామని ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేయలేదు. మతక బియ్యం అమ్ముతున్నారు. రూపాయికి కిలో బియ్యం అమ్ముతున్నారా? అంటే అమ్ముతున్నారు. ఇందులో ప్రివిలేజ్ ఏమీలేదని మనవిజేస్తున్నాను There is no question of privilege as far as this case is concerned and there is no question of violation by the Government

శ్రీ ఆర్ నత్యనారాయణరాజు — అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం యిచ్చిన వాగ్దానం పూర్తిగా భంగపరచడం జరిగింది అందుకు ఉదాహరణ ఏమంటే-రాష్ట్రంలోగాని ప్రైవేట్ డీలర్స్ గాని, గవర్నమెంటు ఓపెన్ చేసిన ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ లోని రూపాయికి కాకుండా రూపాయి పదిపైసలవరకు అమ్ముతున్నారు. అందుకు ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ నాలుగురోజుల క్రిందట విజిలెన్స్ సెల్ సూపరైంటెండెంట్ గురునాధరావుగారు ఒక స్టేట్ యిచ్చారు-నేను అనేక చోట్ల తిరిగి ను, గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేసిన షాపుల్లోని రూపాయి అయిదు పైసలు, రూపాయి పదిపైసలు అన్నింటిని సంఘటనలు చూశాను అని ఆయన స్పష్టంగా స్టేట్ మెంట్ యివ్వడంతోగూడ కాకినాడ సూపర్ బజారులో రూపాయి పదిపైసలు అమ్మినట్లు రిపోర్టు వున్నాయి ఇది శుభ్రంగా, పూర్తిగా స్పష్టంగా ప్రభుత్వంచేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడమే అవుతుంది. దీనిని తప్పకుండా ప్రివీలేజెస్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసినదిగా మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (బోడవరం) — అధ్యక్ష. ఈ విషయాన్ని చాలా సూక్ష్మంగా పరిశీలించ వలసివుంది. ప్రభుత్వం కిలో బియ్యం రూపాయికి అమ్ముతామని వాగ్దానం చేసింది. అప్రకారంగానే జరుగుతుందని మేము పూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నాము. విశాఖవట్టుం జిల్లాలో ఎక్కడచూచినా కిలో రూపాయికి అమ్ముతున్నారు. ఎక్కడా ఎక్కువధరకు అమ్మడంలేదు. ఇప్పుడు కొంతమంది మిత్రులు కొన్ని షాపుల్లో రూపాయికంటే ఎక్కువ అమ్ముతున్నారని చెబుతున్నారు. ఎక్కడ ఆ విధంగా రూపాయికంటే ఎక్కువకు అమ్ముతున్నారో క్లియరుగా, సెవెన్ ఫిక్ గా దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి గమక తీసుకువస్తే, వారిపై ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటుంది. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపుల్లో ఎక్కడయినా రూపాయికంటే ఎక్కువధరకు అమ్ముమని ప్రభుత్వం ఎప్పుడయినా డైరెక్షన్ ఇచ్చిందా? ఆ విధంగా యిస్తే ప్రభుత్వం తను చేసిన వాగ్దానానికి భంగకరంగా ప్రవర్తించినట్లు అనుకొనవచ్చు కాని ప్రభుత్వం ఆవిధంగా డైరెక్షన్ యివ్వనప్పుడు వాగ్దాన భంగమనేది ఉద్భవించదు మనవిజేస్తున్నాను. నేరం ఎక్కడజరుగుతున్నదో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తే ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది. ఇంక ప్రభుత్వం స్టాక్ ఎంత వుంటే అంతవరకు సరఫరా చేస్తుంది. కంట్రీటుగా అంధరికి నష్టం చేయడంలో విఫల

మయితే కావచ్చు, కాని, ప్రభుత్వంవున్న షేరకు చేస్తుంది. ఇందులో వాగ్దానభంగమేమీలేదు. కనుక దీనిని ప్రెవిలేజ్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసిన అవసరమేమీ లేదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— అధ్యక్ష. ఇప్పుడు మిత్రులు పాలవెల్లి చెప్పినట్లుగా ఏ పెయిర్ ప్రైస్ షాప్ డీలర్ ను కూడా ప్రభుత్వం రూపాయికి మించి అమ్ముమని చెప్పలేదు. కాని, రూపాయికి అమ్ముడానికి వీలయినటువంటి పరిస్థితులు ప్రభుత్వంవారు కల్పించారా, లేదా? అనేది ఇందులో వున్న సమస్య. అది చాలా అవసరమైన విషయం. ఇక్కడ వాగ్దానం చేశారు. మేము రూపాయికి అమ్ముతున్నాం అని. కాని, యాక్చువల్ గా రూపాయికి పెయిర్ ప్రైస్ షాప్ డీలర్ అమ్ముడానికి రావలసిన పరిస్థితులు కల్పించలేదు. అందువలన, ప్రతివోట కూడా పెయిర్ ప్రైస్ షాప్ లో రూపాయి అయిదు పైసలు, రూపాయి పది పైసలకు అమ్ముతున్నారు. వారు చీరాల తాలూకా గూర్చి చెప్పారు. నేను చీరాల టౌన్ లో పెట్టిన షాప్స్ అన్నింటినీ స్వయంగా వెళ్లి చూశాను. ఒకే ఒక షాపులో మాత్రం నేను రూపాయికి అమ్మాను అని చెప్పారు. మిగతా వారు పట్టీ చూపించారు. మాకు హోల్ సేల్ డీలర్ యీ ధరకు బియ్యాన్ని యిచ్చారు. మామూలుగా గోతానికి రు. 2-30 వస్తుంటే తిరిగి తీసుకోమంటే, రూపాయి యాభై పైసలకు మాత్రం తిరిగి తీసుకుంటున్నాడు. ఇదంతా కూడా రు. 99 99 లేకపోతే, అతని షాపుకు చేరక పూర్వమే గోతాం భర, తిరిగి అమ్మితే కూడా రాబోయేది రూపాయికూడా రావడం లేదు. రానప్పుడు యీ స్టాటిస్టిక్ డాటా అంతా వివరాలతో సహా నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి చెప్పాను. చెబితే వారు డిటెయిల్డ్ గా పంపించమన్నారు. నిజంగా ప్రభుత్వానికి రూపాయికే బియ్యం అమ్ముచాలనే లక్ష్యం వుంటే ప్రభుత్వం ఏమిటి చేసి వుండవలసిందంటే వారు వసూలు చేస్తున్న సర్ చార్జ్ ను తగ్గించుకోవాలి. వారు వసూలు చేస్తున్న పర్ చేజ్ టాక్స్ ను తగ్గించుకోవాలి. వారు వసూలు చేస్తున్న సేల్ ట్యాక్సును తగ్గించుకోవాలి. కాని యివన్నీ వారు తీసుకుంటూ, పర్ చేజ్ ట్యాక్సును వసూలు చేసుకుంటూ, సేల్ ట్యాక్సు వసూలు చేసుకుంటూ సర్ చార్జ్ ను తీసుకుంటూ, పెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ డీలర్స్ మాత్రం నష్టపడి యీ బియ్యాన్ని అమ్మాలని ప్రభుత్వం ఊహించడం పొరపాటు కాదా? ఇది తెలిసి చేస్తున్న తప్పిదం కాదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే, యీ వివరాలన్నీ ప్రభుత్వానికి తెలియకపోలేదు. షాప్స్ అన్నీ చూసిన తరువాత, నేను డిటెయిల్డ్ గా ఐదు పేజీల రిపోర్టు యిచ్చాను. అయినా, వారు సమాధానం పంపించలేదు. నేను అడిగితే కలెక్టరు నుండిగాని, ప్రభుత్వం నుండిగాని సమాధానం లేదు. ఇందుచేత, రూపాయికి కిలో అమ్ముమన్నాం. అంతటితో మా బాధ్యత తీరిపోయిందనే విధంగా చెప్పడంలో సబబు ఏమీ లేదు. అది కలెక్టర్ కాదు. అంతటా రూపాయికే అమ్ముతున్నారని చెప్పడం కూడా నిజంకాదు. అబద్ధం. నిజంకాని విషయం. రూపాయికి అమ్ముంచడంలేదు. సర్వత్రా రూపాయికి మించి అమ్ముతున్నారు అనేది యచార్థం. ప్రభుత్వం చెప్పినమాట నిజమేగాని దానిని అమలు పరచడానికి అనువైన పరిస్థితులు మాత్రం కల్పించలేదు. అందువలన, యీ అన్యాయాన్ని నివారించడమనేది ప్రభుత్వం యొక్క కర్తవ్యం. ఇందులో ప్రెవిలేజ్ వుందీ లేనదీ మీరు నిర్ణయిస్తామన్నారు. నిర్ణయించండి.

Privilege motion
re, Violation of Promise to
Supply rice at Re 1/- a Kilo.

27th November, 1971. 405

Mr Speaker - There is discussion go-ing on (INTERRUPTIONS)

Sri A Madhava Rao — If any person makes a statement on the floor of the House and violates there is a privilege .

Sri P V Narasimha Rao — It is not there If a Minister or Member deliberately misleads the House and as a result of it Members are precluded from doing their duties, prob bly as they ought to - those are the circumstances when a privilege can be thought of But, this is rather a fantastic way of bringing a privilege where it does not arise or fit in We can otherwise devote our time for discussion on the same subject on the merits of the matter

Sri T. V. S Chalapathi Rao — The word used 'fant'stic' is a perverted interpretation of the Chief Minister, and that should be withdrawn.

Shri A Madhava Rao — Let me have my say Let the Chief Minister answer.

Mr Speaker — It is not unparliamentary.

Sri A Madhava Rao — Now the hon Chief Minister said that there must be a deliberate way of doing things Deliberate way of things will be only by inference and no mental make-up of any individual can be an explicit thing Therefore, here the question is whether there is a deliberate nature of making That has to be considered Admittedly there is deliberateness Now Mr Palavilli said that the Government has not issued any instructions to any individual to sell over and above Re 1/- a Kilo Now when it is a fact that it is sold at more than Re. 1/- a Kilo is the Government closing its eyes How many persons are prosecuted? What is the course of action that has been followed and whether any course of action has been followed in t'e circumstances stated by Sri Pragada Kotiah. It means, necessarily that being the case, there is deliberateness. Naturally it must be referred to the 'Privilege' Committee. I am not able to understand how the Chief Minister is able to say that deliberateness is a thing which cannot be seen. Therefore the deliberateness is inferred. Here it is to be inferred because in the entire State, there is no place where rice is being sold at Re 1/- per Kilo. When it is going on in the entire state one must be in a position to know all these things and the hon Chief Minister must be able to knowmore of it and if it is not there, naturally we have to infer. It is a privilege It must go to the Privilegs Committee

Mr. Speaker,— I will give the ruling later on. I have to announce to the House .

(Many interruptions)

No. No. I cannot allow.

Sri Poola Subbaiah — Where is the rice first of all ? They have categorically stated that they will supply rice. My point is simple. It is a prima facie case— They are not supplying rice to the Fair Price Shops. There are two points here. Supply of rice is one and the second is the selling of rice at Re 1/- per K. G of which much case has been made out. But as regards the supply, where is the supply ? When there is no supply, it is a clear case, a prima facie case, where it has to be referred to the Committee on Privileges. The Chief Minister has made a very uncharitable remark stating that it is fantastic. People in villages are clamouring for rice. There is no supply of rice. When such is the case the Chief Minister's remark is uncharitable and has to be withdrawn.

Shri B. Ratna Sabhapathi — Let that be sent to the Committee. Then the question will be decided.

Mr. Speaker,— A ruling will be given at a later stage
(Many interruptions)

In that case, Call Attention motions will not be taken up. It is nearing 11 O' Clock.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి : — అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారూ, ఇంకా యిద్దరు మంత్రులూ కూడా ప్రివిలేజ్ భంగం ఏమీ లేదని చెప్పారు. ఇక్కడ రూపాయికి ఒక కిలో బియ్యం యివ్వాలన్నా? కానీ, గవర్నమెంటు పెట్టిన పెయిర్ డ్రైస్టు షాప్స్ లో అసలు రెండు నెలల నుంచి బియ్యమే లేదు. ఇక్కడేకాదు, తాలూకాలో, జిల్లాలో కూడా రూపాయికి 3. జి. బియ్యమన్నారు కానీ వారు బియ్యం ఎక్కడనుంచో తీసుకువెళ్ళాలి. బండి ఖర్చులు అవుతాయి అందువల్ల రూపాయికంటే ఎక్కువ ధరకు మాత్రమే వారు అమ్ముతున్నారు. ఇప్పుడు కోటయ్యగారు చెప్పినట్లుగా గవర్నమెంటుకు మాత్రం అన్ని లాభాలు ఉండాలి. నేల్సుటాక్సు, సర్చార్జీ వుండాలి అంటారు. దీలరు కూడా లాభం వేసుకొనే అమ్ముతాడు కదా. కాబట్టి యిందులో ప్రివిలేజ్ ఇస్యూ వున్నది. గవర్నమెంట్ కు తెలిసివుండి కూడా కళ్లు మూసుకొని ప్రివిలేజ్ ఇస్యూ లేదంటున్నారు. తరువాత, ముఖ్యమంత్రిగారు పెంటాపిక్ అనేమాట అన్నారు, వారు ఆ మాట విశ్లేష చేసుకోవాలి.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు : — అధ్యక్ష, ఇందులో ప్రివిలేజ్ విషయం తమరు నిర్ణయిస్తారు. కానీ, గర మంత్రివర్గం, సివిలు సప్లయల మంత్రిగారు యీ రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ బియ్యం యిస్తామని, రాష్ట్రంలో కావలసినంత ధాన్యపు నిల్వలు ఉన్నాయని వదే వదే చెప్పారు. అంధవల్ల యీ రాష్ట్ర శాసనసభను, ప్రజలను కూడా అప్పటి మంత్రులు మిస్ లీడ్ చేశారు. అది కూడా తమరు, ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయించాలి. అసలు ఎక్కడ పొరపాటు జరిగింది? అప్పుడు దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో నిల్వలు ఉన్నాయని చెప్పినప్పుడు ఈనాడు ఆ నిల్వలు ఎక్కడకు పోయాయనేది కూడా గమనించాలి.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు.— ఇందులో ప్రివిలేజ్స్ యిన్ఫ్యా వున్నట్లుగానే తమరు కూడా భావిస్తున్నట్లు నేననుకుంటున్నాను నాలుగుకోట్ల జనాభాకు 7 వేల షాపులు పెట్టారు. పంపకం ఎట్లా జరుగుతుందో తమరే ఆలోచించాలి. ధరలు పెరుగుతున్నాయి. కాబట్టి, దేశంలో కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రజలు అధిక ధరలకు కొనలేక బాధ పడుతున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీ వున్నది. ప్రభుత్వం ఇచ్చే బియ్యం లెక్కపెట్టే నెలకు 30 రోజులైతే మనిషికి ఒక కిలో బియ్యం యిస్తున్నారు. అంటే ఒక రోజుకి ఇస్తున్నారు, 29 రోజులు యివ్వడం లేదు ప్రభుత్వం అనాడిచ్చిన హామీ ఏమంటే, మొత్తం ప్రజలందరికీ యీ చౌక డిపోల ద్వారా బియ్యం అందిస్తామని, వాస్తవంలో నెలకు ఒక రోజుకు ఒక కిలో బియ్యం మాత్రం యిస్తున్నారు. కాబట్టి తప్పకుండా ఇందులో ప్రివిలేజ్స్ సమన్వయమిది. తమరు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ANNOUNCEMENT

re — Time for receipt of cut motions for the Supplementary Estimates of Expenditure for 1971-72.

Mr Speaker — I am to announce to the House that cut motions in respect of Supplementary Estimates of Expenditure for 1971-72 will be received upto 5 P M to-day i e, the 27th November, 1971

MATTERS UNDER RULE 341

(1) re — Alleged high-handedness of the Police

Mr Speaker — Smt Iswari Bai has given notice under Rule 341 of the Assembly Rules, which reads —

“Will the Chief Minister be pleased to order an enquiry into the alleged Police high-handedness. The S I. of Police, Kohir, Vikarabad Mr. Ramachandrarao, raided without a warrant on the night of 23rd November, 1971 taking the couple, a harijan and his wife Rajamma to the Police Station, Vikarabad and threatening them not to live as husband and wife because of their caste. The girl was sent away to Kohir, The boy is a harijan student aged 23 and resident of Madiri, Zaheerabad Talk. The Police has no business to interfere and take law into their hands.”

Sri P V. Narasimha Rao — I would like to submit that these two notices were received by me only last night at 9 O' Clock I would like to find out the facts and make a statement day, after To-morrow i e., Sri C.K.V.Rao and of Smt. Iswari Bai notices. To-morrow being it a Sunday, I don't know whether that would be practicable. If the hon. members agree, will we take up on 30th. At least there should be a day to get the information.

Mr. Speaker :— It is postponed to 30th.

re· Harassment to Harijans of
Hussainabad and Bhongir Taluk.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఇందులో సీరియస్ ఛార్జ్స్ వున్నాయి, 30 అంటే చాలా అలెన్యమవుతుంది. కనీసం సోమవారం యివ్వమనండి.

SRI P. V. NARASIMHA RAO, — As a compromise, I will try to make a statement on 29th, tomorrow being Sunday. On 30th, without fail, I will make a statement.

(2) re — Harassment caused to Harijans at Hussainabad in Bhongir Taluq.

Mr Speaker :— Smt. J Iswari Bai has given notice as follows.

“Will the Minister for Revenue (Chief Minister) be pleased to enquire into the harassment being caused to the Harijan landless persons by names Bushpaka Rajiga, Bushpaka Buchiga, Barre Pochiah, Barre Rama and several others by the caste Hindus, to get them kept away from the Government land bearing S. Nos. 120, 129, 130 and 196 from enjoying the fruits of their labour; and see that these Harijans are provided with some waste land if possible

These poor Harijans were forcibly removed from their occupied lands, cases foisted and have been put to great losses."

Sri P. V. Narasimha Rao :— The only thing is she has not given their addresses.

Smt. J. Eswari Bai.— I will try to know the addresses.

I have given village, taluk, district and everything. What more do you want?

Mr Speaker.— It can be taken up on Tuesday.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— వారి అడ్రస్ లేదు. ఏ ఊరుకు చెందినవారు. ఏ దేశంవారు. ఏమిటి వివరాలు లేనిదే ఎట్లా?

శ్రీమతి జై. ఈశ్వరీబాయి :— ఖోన్ గిరి తాలూకా హుసేనాబాద్ గ్రామం అని అందులో చెప్పాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— మరల కనుక్కుంటాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— నేను కొంచెంచెప్పాలి. టోన్ గిరి జాలాకాల్ ని హుషేనాబాదు గ్రామానికి చెందిన బుస్సా రాజయ్య, బుజ్జయ్య ఎన్నోసంవత్సరాలుగా నర్సే నెం 120, 129, 130, 196 లకు చెందిన ప్రభుత్వభూమిని ఖాన్ చేసుకొని బ్రతుకు తున్నారు. వారుందరూ మారిజనులు. కొందా లక్ష్మణ బాపూజీగారు మంత్రిగా ఉండే రోజు లలో వారిని తొలగించి వట్టానీళ్లు ఆ నెంబర్లను గొల్లవారికి ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు):— గొల్ల అనే పదం వాడకూడదు. యాదవ అనాలి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— I have nothing to do with your objection. పేదవారు భూములు చేసుకుని బ్రతుకుతుంటే డబ్బుతీసుకుని డెబ్బలుకొట్టి ఆడవారినికూడ శరీరం కమిలిపోయేట్లా డెబ్బలుకొట్టారు. పోలీసులు వ్యాన్సులో ఎక్కించుకొని నల్గొండ తీసుకుపోయారు. ఇంకా కేసులు నడుస్తున్నాయి. ఇంతవరకు రివెన్యూ వారే కడుతున్నారు. వారి లాండ్ వారికి ఇప్పించేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri P V Narasimha Rao :— I would like to bring one very important matter to your notice in this connection. The facts stated by the hon. member will be taken as they are and we will institute an enquiry and do what is possible. But the question is whether such a matter could be raised under Rule 341 ఒక ఇబ్బంది వస్తున్నది. ఇటువంటివి రూ. 341 క్రింద రావలసినవి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. It should come in the form of a starred question or in some other form.

Sri C V K Rao — A point of order, Sir. What right has the Chief Minister got to dictate to you

Sri P V Narasimha Rao — I am not dictating. I am only saying that matters like this are not those to be brought under Rule 341. రూ. 341 కు ప్రత్యేకత ఉంది. తమరు ఆలోచించండి అని మనవిచేస్తున్నాను, తమరు ఎమ్మీట్ చేసిన దానికి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

Mr. Speaker — He is taking action. There is no dictation to the Chair. He is suggesting. That is all.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— వారిపై చర్య తీసుకోవడం అన్యాయమని దయ చేసి ఈ విషయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(3) re — Assignment of waste land or Government land in Yellareddy and Kamareddy.

Mr. Speaker :— Smt. Eswaribai has given another notice under Rule 341 of the Assembly Rules, viz, "Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state how much waste land or the Government land was assigned to Harijans in Yellareddy and Kamareddy during the years 1969-70, and 70-71 up to-date. How many persons were benefited of the assigned lands? How many pattas have been granted? How many are remaining and what steps will be taken to assign more lands to the applicants still undisposed?"

Sri P. V. Narasimha Rao :— This involves collection of statistics, and information. రూ. 341 క్రింద వచ్చినప్పుడు తమరు హౌస్ మందుకు

410 27th November, 1971.

Announcement
re Postponement of matters
under Rule. 341

తీసుకురావడం జాగానే ఉంది. వెంటనే మాకు ఇబ్బంది చెప్పకునే అధికారం మాకు కూడా ఉండాలి కదా. మాకు సమయం ఇప్పించండి. స్టార్డ్ క్వశ్చన్ వేయాలని అనండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు అనేది రూ, 341 క్రింద తీసుకో కూడదని.

Mr Speaker — This can be taken up on 1st December

Sri C V K Rao:— That is alright, Sir. Now I think, in your Chamber he will influence you, Sir.

Mr Speaker :— That is a very bad remark made by the member. That is very uncharitable. You are an hon. member, you must know your responsibility.

Sri C. V. K. Rao :— As a matter of fact the Chief Minister should not hold that view. You (towards Speaker) are quite liberal, more liberal than anybody else. Therefore he cannot hold that view “I am speaking on the floor You cannot admit that under 341.”

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నేను ఎక్కడ చెప్పాను? వినిపించుకోకుండా మాట్లాడితే ఏటా?

ANNOUNCEMENT

re :— Postponement of Matters under Rule 341

Mr Speaker :— T Purushothama Rao has given notice under Rule 341 of the Assembly Rules. He is not present. We will take in on..... . Sri Madhava Rao has given notice under Rule 341 “The Central Government allotted Rs.8.2 crores for the strengthening widening and laying of roads in Andhra Pradesh State. Out of it our Government spent only Rs 60 lakhs and the balance is being diverted to Madras State and thus the State Government is losing the entire amount of over and above Rs. 60 lakhs” I request the Deputy Chief Minister to make a statement.

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :— డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగారు కౌన్సిలుకు వెళ్లారు. 30 వ తారీఖుకు దీనిని వేయాలని వారి తరపున కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :— It will be taken up on 30th.

Srimati. J. Easwari Bai has given notice under Rule 341. This also can be taken up on 30th November, 1971.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజుగారు ఈ విధముగా నోటీసు యిచ్చారు. “పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం రెండవసంబంధకు అడిషనల్ ఏరియాలు పశ్చిమ యివ్వ లేదు. గత సంవత్సరం 50 వేల ఎకరాలకు యిచ్చారు. యీ సంవత్సరం అసలు యివ్వకపోవడంవల్ల జిల్లా రైతాంగం చాలా అందోళన చెందుతున్నది, యీ విషయం ప్రభుత్వం తెలుసుకొనడానికిగాను నోటీస్సు యివ్వబడినది.”

Calling - attention motion
re Misbehaviour of S I.
of Police, Chirala.

27th November, 1971. 411

ఇది రివిన్యూ మినిస్టరుగారికి యివ్వారు. ఇది యిరిగేషను సుంత్రిగారికి యివ్వాలి. రివిన్యూకి సంబంధం లేదు.

Mr. Speaker — We will take this up on 1-12-1971

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి .— హైల్ విషయం లోచెప్పాను.

Mr. Speaker — The Minister for Health is not present. We will take it up on 1—12—1971.

Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri R. Satyanarayana Raju and Dr T. S. Murthi have given notice under Rule 341 about the representatives of Krishna District working jurnalists going on a hunger strike to get redressal of their longstanding demands

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నేను నిన్ననే చెప్పాను They came and gave me a memorandum As I said, the matter pertains to some payment of wages, 8th December has been fixed for production of their accounts I have already stated in the Ass embly that this will be taken up by the Labour Department after 8—12—1971

CALLING ATTENTION MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(1) Alleged mis behaviour of S I of Police, Chirala against the R T C Staff

(2) Transfer of S I of Police, Chirala

శ్రీ జి. శివయ్య — అధ్యక్ష, ఈ సంవత్సరం నవంబరు 2 వ తారీఖున కార్తీక పూర్ణమి జరిగింది. కార్తీక పూర్ణమి రోజున ఒంగోలు జిల్లాలో చీరాల ప్రాంత ప్రజలు ఓడరేవు దగ్గరకు వెళ్ళి సముద్రములో మునిగినట్లుంటే వారు చేసిన పాపాలు పోతాయని పుణ్యం వస్తుందనే అభిప్రాయం ఆకర్షణ వుంది. ఆ ప్రాంతంలో దాదాపు కొన్ని వేలమంది సముద్రానికి పోవలసిన ఆవసరము వచ్చింది. ఆర్.టి.సి. వారు బస్సులు వేసి పాసింజర్లను తీసుకుని రావడానికి సౌకర్యం ఏర్పాటు చేశారు.

Sir I amy be permitted to speak in English. There are very few buses. if they put more number of buses they cannot ply them on the small roads. Theefore, at this stage it will be inevitable to take more passengers in every trip. On that day, it seems, there was heavy overloading in the R. T. C. as well as some priyate buses. The Local Inspector of Police seems to have intervened and asked the R. T. C. Bus conductors and drivers to show their licences, etc. to know whether they have got permits. One thing we should remember is there were thousands of people and they were in a hurry to reach their destination which is about 5 or 6 miles. Now the Police Inspector questioned the conductors and others, and when they stated 'this is peak time and we need to act very quickly within one or two hours to clear the traffic' without knowing the consequences or the situation he seems to have manhandled two

412 27th November, 1971.

Calling - attention motion
re: Misbehaviour of S. I.
of Police, Chirala.

or three drivers and conductors of the R. T. C. and took away their badges, etc. This has created a sort of dissatisfaction amongst the R T C employees. The local Inspector of Police does not want the R. T. C. to overload, whereas he allowed all the private bus owners to have overloading. Thus, he has discriminated between private bus operators and the R T. C. As far as my enquiry goes, he has made that discrimination and that is the truth. There must be some motive behind the police officer in allowing overloading on some private buses and not allowing on R T. C. buses.

The second point is, the Inspector has man-handled and abused the R T C drivers and conductors. There was the local Divisional Controller also and, it seems, he has remarked, 'I know why you are overloading and I know your purpose' My point is normally when there is a situation the local officers should manage the traffic and if they do not manage it the whole thing goes wrong and the people blame the Government. Here, the R. T. C. is owned by the Government and the Divisional Controller is not a small officer; the Divisional Controller is an important officer and he has heavy responsibility. Therefore, the misbehavior of the Police Inspector has created a sort of dissatisfaction in the workers that they have been insulted, etc. On that they have preferred complaints and nothing has been done yet. We want the Government to enquire into it and take necessary action on the officer who has done wrong. Supposing the Government fails to take action, the R. T. C. employees may give a call for a General Strike and that will harm not only the public but it will affect the Government also. So, it is an urgent matter and the Government should look into this.

Here, there is one aspect to be considered. There may be overloading as far as the police are concerned and probably the Police Inspector might have thought that the R. T. C. employees might have allowed overloading without issue of tickets, etc. Is there any case that the Police Inspector has checked the tickets and found more passengers without tickets. If so, he should have sent a report to the Government and taken some action against him. Therefore, I feel that the Local Police Inspector has not acted properly in misbehaving and man-handling the R. T. C. drivers and conductors. On this, some of the R. T. C. employees have gone on hunger-strike and now they are preparing for a General Strike throughout the State. If that is allowed it will create hardship to the public and loss of revenue to the Corporation. I request the Government to make a proper enquiry. The R T. C. employees feel that if the Inspector is continued in the same post that justice may not be done to them and they want that the Inspector should be transferred. That is my request.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి) :— అధ్యక్ష, శివయ్యగారు కాలింగ్ అటెన్షన్ నోటీసు యిచ్చారు ప్రగడ కోటయ్యగారు ఒక నోటీసు యిచ్చారు. ఒకరు ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరును రిటైన్ చేయాలని. ఇంకొకరు బదిలీ చేయాలని కోరుతున్నారు. శ్రీ నారాయణస్వామిగారు రెండు నోటీసులలో సంతకం చేశారు. వారు రిటెన్షన్ ని కోరుతున్నారా? బదిలీని కోరుతున్నారా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి — అధ్యక్ష, ఈ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు వ్యవహారములో శాసనసభలో 15 మంది సభ్యులు ఒక ప్రక్క ఇంకొక 15 మంది ఇంకొక ప్రక్క కాలింగ్ అటెన్షన్ తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది అంటే....

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్ష, దానిలో వారి పేరు ఉన్నదా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి.— వున్నది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— లేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి — దానిలో లేకపోవచ్చును. కావి, నేను ఒరిజినల్ గా యిచ్చిన దానిలో నా పేరు ఉంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న.— ఈ పొరపాటును గ్రహపాటుగా తీసుకొని విరమించు కొంటే మంచిదేమో.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి.— ఆ సంగతి మాకు తెలుసు. వారి కన్న తెలివి మాకు ఎక్కువే వుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న.— ఇటువంటి అవకాశము మిగతా వానికి కూడా యివ్వవలసి ఉంటుంది వారి పేరు ఎజెండాలో లేదు కదా.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి — నా పేరు వుంది. మాట్లాడనివ్వండి, చీరాల పట్టణానికి సంబంధించిన సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరును ఇంత మంది శాసనసభ్యులు శాసనసభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నారు అంటే దానిలో ఏదో క్లంభకోణము వున్నట్లే కనిపిస్తున్నది. సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగా ఎవరు వుండాలి. ఎవరు వుండకూడదు. ఎవరు పనిచేస్తున్నారు. ఎవరు పనిచేయడము లేదు. వీరు అయితే దేశము మొత్తము మీదలా అండ్ ఆర్డరును మెయిన్ టెయిన్ చేస్తున్నారనే పొయింటు రావడము చాలా దురదృష్టకరమైన విషయము. ఆ రోజు కార్తీక పౌర్ణమి. వాడరేవుకు సముద్రస్నానానికి లక్ష మంది జనము వచ్చారు. పట్టణానికి వాడరేవు 5 మైళ్ళ దూరములో వుంది. సముద్రము దగ్గర అన్నము పండుకొనే దానికి ఎటువంటి సౌకర్యాలు లేవు, వారు చీరాల పట్టణానికి వచ్చి అన్నము పండుకోవాలి. సూర్యోదయము లగాయతు 11 గంటల టైము వరకు స్నానాలు అవుతాయి. 10-12 గంటల మధ్య కాలములో ఆ లక్ష జనాన్ని చీరాల పట్టణానికి తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. ఇది ఆర్. టి. సి. వ్యవహారము. వారు ఓవర్ లోడ్ చేశారు. అనే దానిలో సందేహము లేదు. ప్రజా సౌకర్యము కోసము వారు ఓవర్ లోడ్ చేశారు. మేజార్స్ కోసమూ,

లంచము తీసుకోడానికో అనే పద్ధతిలో ఓవర్లోడ్ చేసినదికాదు. కాని సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు ఇబ్బంది వచ్చినది. ప్రైవేట్ బస్సులవారు ఓవర్లోడ్ చేస్తున్నారు. ఆర్. టి సి వారు ఓవర్లోడ్ చేస్తున్నారు. ఆ రోజు కార్తీక పౌర్ణమి. ఇదంతా పూజలకు వ్యతిరేకముగా జరుగుతున్నట్లు ఆ రోజున ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు వుంది. కండ్లక్టరును పట్టుకొన్నారు. వారేమో డిపిసి ఇన్ స్పెక్టర్ ను వున్నవని చెప్పారు. ఆ డిపిసి ప్రక్కనే వున్నాడు He is in shabby dress He did not recognise the man. He is a man who is drawing Rs 1500 to Rs. 1600 a month, and here is a Circle Inspector drawing Rs. 300 to Rs. 400/, ఆ ఇన్ స్పెక్టరు మనస్తత్వము చెప్పడానికి ఇది చెబుతున్నాను డి. పి. సి. ని చాలా దుర్వాషలాడడమే కాకుండా కండ్లక్టరును కొట్టటము జరిగింది వారు ప్రైయిక్ చేశారు. హర్టాక్ జరిపారు? రిలే సత్యాగ్రహము చేశారు. కాటాని రామమోహనరావు, శైక్రటరీ, ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. ఏరాలలో సత్యాగ్రహం చేశారు. ఈ ఇన్ స్పెక్టరు పైన యాక్షన్ తీసుకోవాలని, వారి దౌర్జన్యము నశించాలని పెద్ద ప్రాసెషన్ కూడా నడిచింది. ఏరాజుకీయ పార్టీల వారు దీనిలో జోక్యము కలుగజేసుకొనలేదు. ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరును అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ ఫరు చేసి యాక్షన్ తీసుకొంటామని ఎన్. పి. కలెక్టరు ఇంటిలోపయరు అయి క్లియరుగా అన్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడమే రాకుండా సత్యాగ్రహము చేయడము. 15 వ తేదీ నుంచి ప్రైయిక్ చేస్తామని నోటీసు ఇవ్వడము జరిగింది. థామ్మిద యన్. పి. ఇంటిలోపయర్ అయి వారిని అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ ఫరు చేయిస్తామని ఎంక్వయర్ చేస్తామని ప్యాపర్స్ చేస్తే వారు ప్రైయిక్ నోటీసును విలద్రాచేసుకొన్నారు. ట్రాన్స్ ఫరు చేశారట పేరుకు I represented to the I. G. P. also When I represented to the I. G. P., it is his duty to institute an enquiry by shifting him from that place. When I represented the matter to I. G. P., do you know what he said You give it in writing. I will refer it to S. P. and D. S. P. I will record your statement. We are not people to be told that way. అక్కడ కూడా గాంధీంగ్ హౌసెస్ వున్నవి 5 పైనలు పైక పెట్టుకొని అడుగుంటూ వుంటే ఈ పోలీసువారు పట్టుకొంటూ వుంటారు. ధూపాయి పెట్టి అడుకొనే పెద్ద వారిని పట్టుకొన్నారు. అటువంటి వారిని పట్టుకొన్నడము వారికి చేతకాలేదు. ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు వంటి మహానుభావుడు లేరని పబ్లిక్ మీటింగు పెట్టి ఉపన్యాసాలు చేసే స్థితికి శాసన సభ్యులెవరు వచ్చాము. అంటే అది చాలా హుబ్బుధువిధారకమైన విషయము. సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు ట్రాన్స్ ఫరు కోసము హర్టాక్ జరిపి. పబ్లిక్ మీటింగు పెట్టవల్సివ్వు అసభ్యులం ఏమి వచ్చినది? ఈ విషయముతో ప్రభుత్వము ఎంక్వయర్ జరపాలి. ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు ఏరాల పోలీసు స్టేషన్ లో కూర్చొని అక్కడ కర్మాకర్షకమును ఇరువురూ వుంటే అన్యాయము చేసినవారు అవుతారు. ఆర్. టి. సి. వర్కర్లకు, లోకల్ పీపుల్ కి ఏమీ చేసిన ధుర్మార్గులు చాలా ఉన్నారు. అందువల్ల వారిని అక్కడ నోటీసు పార్ అవు.

పేసు కి ట్రాన్స్ఫర్ చేసి ఎంక్వయిర్ చేయాలి. వారు 10 మంది సభ్యులు ఇచ్చారు. ఇటు 10 మంది ఇచ్చారు ఆనే పద్ధతి కాకుండా, గుర్తాన్ని గాడిదను ఒకే చోట కట్టడమనేది కాకుండా ఎంక్వయిర్ చేయాలి. He should be shifted from that place.

An enquiry should be conducted. Then only, I think people will be satisfied

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (అల్లూరు) :— అధ్యక్ష ఆ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు ఇన్స్పెక్టరు. ఇంటరాగేషను కొత్త పద్ధతిలో ఏర్పాటు చేసినట్లు వుంది. ఆయన ఆ పోలీసు స్టేషనును హెయిర్ కటింగ్ సెలూన్ చేశారు ఆ ఎలేజ్ట్ accused యొక్క ఒళ్లు అంతా గొరగడమే కాకుండా కనురెప్పలు కూడా కత్తిరించి వేశారట. మెడకు అట్ట కట్టింది ఊరు అంతా త్రిప్పారట. అది చాలక అడవారిని గుడ్డలు విప్పించి ఒకరి మీద ఒకరిని ఎక్కించి, అంటే వారి భుజాల మీద ఎక్కించి ఊరు అంతా త్రిప్పించారు, అందువల్ల అటువంటి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తే భాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య. — అధ్యక్ష, 2-11-71 న చాల మంది జనము ఆర్.టి.సి. బస్సులలో పోతూ వుంటే బస్సులలోనుంచి కండక్టర్లను, డ్రైవర్లను దించి కొట్టడము ప్రధానమైన విషయము. ఆర్.టి.సి వారు ఏ పరిస్థితులలో ఓవరులోడు చేశారు' ఎందుకు చేయవలసివచ్చినది? అనే విషయాన్ని ఆలోచన చేయకుండా డ్రైవర్లను, కండక్టర్లను దించి కొట్టడం ప్రధానమైన తప్పు. మేము చేసేది ఏమి వుంది? డిపిసి అక్కడ బస్సులలో జనాన్ని ఎక్కించి వంపుతున్నారు. అని కండక్టర్లు అంటే వారిని తిట్టడము, డి.సి.సి.ని అసభ్యముగా మాట్లాడడము. ప్రజలను గందరగోళపరచడము జరిగింది. కొట్టడమే కాకుండా 8 మంది డ్రైవర్లు లైసెన్సులు తీసుకొనడమనే ప్రధాన విషయం. ఓవరులోడ్ ఏ పరిస్థితులలో చేశారు' లక్షమంది జనము సముద్రప్రస్థానానికి పోయి పస్తా వుంటే ఓవరులోడ్ వద్ద అంటే ఎవరైనా వినేవారు ఉన్నారా' ఆ సమయంలో యిది ఎట్లా ఆయన బుర్రలోనికి వచ్చినదో అర్థము కావడము లేదు. మామూలుగా బస్సులో పైనా క్రిందా కూర్చుని పోతుంటే పట్టుకునే నాడు లేదు. అనాడు ప్రత్యేకంగా సి. ఐ. వచ్చి ఆ చర్య తీసుకోవలసిన అగత్యము ఎందుకు ఏర్పడిందో నాకు అర్థము కావడము లేదు. వారు యిది ప్రత్యేకించి చేసినటువంటి చర్య. ప్రజానికానికి ఇబ్బంది. తరువాత డ్రైవరు కండక్టర్ లైసెన్సు తీసుకొని కొట్టడము, మరి ఇంతవరకు వారి లైసెన్సు వారికి యివ్వకపోతే వారి పరిస్థితి ఏమి కావాలి? ఇది సి. ఐ. డెలిటరేట్ గా చేసినటువంటి చర్య అందుకని అతనిపై చర్య తీసుకోవాలి, అక్కడ ఇన్వెస్టిగేషన్ కొరకు జరుగుతున్నటువంటి చర్య ఏమిటి? అక్కడ ఒక డి.ఎస్.పి.ని పోశారు. వేస్తే ఆయన యిద్దరిని మూత్రం ఎంక్వయిర్ చేసి తక్కిన వారిని చేయలేదు. పైగా అతనిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలి. లెఫ్ట్, ట్రాన్స్ఫర్ చేయకుండా అక్కడ ఎస్. ఐ. కిచ్చార్ని ఇప్పించి నాటకం అడుతూ వున్నారు. అందువల్ల యీ ఘటన యావత్తు దర్శాస్తు జతువబశాలి. న్యాయము చేకూర్చు

బడాది. అక్కడ కామికుల బాదలను బాధ్యులు ఆయనటువంటి సి. ఐ. ని వెంటనే టాన్సుఫరు చేయాలి. ఒక అన్యాయం ఇలాగవుంటే, మరి కొంత మంది పోయి పోలీసు స్టేషన్ లో పూలదండలు వేయడం, ఆయనకు అనుకూలంగా నపోర్టు చేయడము, ఆయన మంచివాడు కావచ్చు, అది గాదు, కాని యీ ఘటనను వారు ఏ విధంగా నిర్వహించారనేది చూచుకోవాలి గాని ఆయన మంచి వాడా చెడ్డ వాడా అనే పూర్వాపరాలకు పోవలసిన అవసరము లేదు. అక్కడ ఆర్.టి.సి. డ్రైవరును కొట్టడము తరువాత బస్సును ఆపుదల చేయడము, ఇబ్బము వచ్చినట్లు తిట్టడము యీ కార్యక్రమము చేశాడా లేదా? దాని మీద చర్య తీసుకోవాలి. కాని ఆయన మంచివాడు అయితే వారికి కావచ్చు. ఈ ఘటనపైన ఆయన తీసుకున్న చర్యకు ఆయన బాధ్యుడు గదా కాబట్టి తప్పనిసరిగా దీనిపై దర్యాప్తు జరిపించి ఆ సి. ఐ. పై చర్య తీసుకోవాలి. లేకపోతే యిలాంటిది రాష్ట్రమంతటాకూడా వ్యాపించిపోతాయి. పైగా ఆర్. టి. సి. ఎంప్లాయిస్ రాష్ట్రము మొత్తం మీద ఉన్నార వారందరు యీ కార్యక్రమంలోకి దిగితే రాష్ట్ర రవాణాకు యిబ్బంది అవుతుంది. బంధు అవుతుంది ప్రజాసేవకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది. అందుకని యీ విషయంలో తప్పని సరిగా ముఖ్యమంత్రిగారు చర్య తీసుకోవాలి. మనుష్యులు ఏటువంటివారు అనేదిగాదు. జరిగిన ఘటనకు ప్రాముఖ్యము యిచ్చి అలస్యము లేకుండా చర్య తీసుకోవాలి. ప్రజా జేమము దృష్ట్యా, ఆర్. టి. సి. ఎంప్లాయిస్ పట్ల వారు చేసినటువంటి దౌర్జన్యానికి ప్రతీకార చర్య తీసుకుంటే తప్ప శ్మయము జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకరు:— సెకండ్ బటం మిస్టర్ కోటయ్య.

శ్రీ పి. కోటయ్య:— పై కాలే ఎటెన్షన్ కు ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానము చెబుతారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— రెండింటికి కలిపి ఒకేసారి చెబుతాను.

శ్రీ పి. కోటయ్య:— ఇందులో రెండు సమస్యలు ఉన్నవి. వేర్వేరుగా సమాధానాలు ఇస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచించండి. ఎందుకంటే ఇవి రెండుసమస్యలు. ఒకటి ఏమంటే నవంబరు రెండవ తేదీన చీరాలకు నాలుగున్నర మైళ్ళ ధూరంలో వున్న ఓడ రేవు స్నానాల సందర్భములో జరిగినటువంటి సంఘటన. రెండవది, అక్కడి సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరును ట్రాన్స్ ఫరు చేయాలనేటటువంటి ప్రతిపాదన. దానికి దీనికి ముడి వేయ దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు మిత్రులు. కాని యివి రెండు విడి విడి సమస్యలు; ఎందుకంటే ఓడ రేవులో జరిగిన సంఘటన ఏమిటి? తరువాత ట్రాన్స్ ఫరుకావలసిన దానికి వెనుకవున్నటువంటి భాగోతము ఏమిటి? నేను యీ హౌస్ లో చెప్పాను. చీరాలలో 4 సంవత్సరాల నుండి లా ఆఫ్ ఆర్డరు లేదు. ఒక మనిషిని పార్కులో చంపి వేస్తే దర్యాప్తు లేకుండా పోయింది. మరొక మనిషిని, ఎడ్లు కొనడానికి ప్రయాణము చేస్తుంటే దబ్బు పోగొట్టుకొని హత్య చేయబడితే దానికి దర్యాప్తు లేకుండా పోయింది. ఒక బట్టలు ఉతికే కంపెనీలో మరొక కంపెనీవారు ఫెటోలు పోసి మనిషిని చంపడానికి ప్రయత్నం.

చేస్తే ఆలనా పాలనా లేకుండా పోయింది. రాత్రి పది గంటలకు సినిమా వెళ్ళి వస్తూవుంటే వరుసగా రేవ్ కేసెస్ జరిగితే దానికి ఆలనా పాలనా లేకుండా పోయింది. దొంగతనాలకు అంతులేకుండా పోయింది. గ్యాంగ్లింగ్ డెన్స్, ఎవరు అక్కడ నడుపుతున్నారు అక్కడ చైర్మన్ గా ఉన్నటువంటి ఆయన, శాసనమండలి సభ్యుడు, బాలాజి రిక్రియేషన్ క్లబ్ అని పేరు పెట్టి అక్కడ చీట్ల పేకాటలు ఆడించి దేశాన్ని దోపిడి చేస్తుంటే యీ ప్రభుత్వం రక్షించలేకుండా పోయింది. బాలాజి రిక్రియేషన్ క్లబ్ బట్టి, శాసనమండలి సభ్యుడట, చైర్మనట. వాడు అక్కడ బాలాజి రిక్రియేషన్ క్లబ్ పెట్టి దేశాన్ని దోపిడి చేసి, చీట్ల పేకాటల మార్పిడిలో సాయంత్రానికి 500, 600, 1000 రూపాయలు పట్టవగలు దోపిడి చేస్తుంటే దిక్కులేకుండా పోయింది. అక్కడ బ్రాకెట్ కంపెనీలను ఎవరు ఆడిస్తున్నారు? వారికి సంబంధించిన వారంతా ర్ బ్రాకెట్ కంపెనీలు పెట్టి అక్కడ వున్న పేదజనము రైతాన్ని త్రాగుతూవుంటే రక్షణ లేకపోతే అప్పటి హోం మంత్రి అయినటువంటి వెంగళరావుగారికి చెప్పాను. ఏమయ్యా, నీవు పోలీసు మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత అయినా యీ అత్యాచారాలను ఆపడానికి సాధ్యము గాదా? మి శాఖలో సమర్థవంతంగా పనిచేసేవాడు, నీతిగా, నిజాయితీగా పనిచేసేవాడు ఒక్క పర్కిట్ ఇన్ స్పెక్టరు దొరకడా అని అడిగితే ప్రయత్నము చేస్తున్నాను, ప్రయత్నము చేస్తున్నానని జూలైలో ఒక ఇన్ స్పెక్టరును వేశాడు. నాకు తెలియదు. ఇక్కడ ఆసెంబ్లీ జరుగుతుంది. అక్కడ గ్యాంగ్లింగ్ హౌస్ ఎడ బ్రోతర్ హౌస్ ఎడ అక్కడ ఉన్నటువంటి బ్రాకెట్ కంపెనీల మీద దాడులు వేస్తుంటే అ విషయం హిందూలో రిపోర్టు అయిపోయింది. అక్కడికి డి. జి. జి. లు మిగతా అందరు చేరి ప్రతి ఐ స్టీలో యిలాంటిది అవలంబించాలని యీ అక్రమ చర్యలు, యీ అవినీతి చర్యలు. యీ పెట్టుబడిదారుల కుట్రలన్నిటినీ తుద ముట్టించాలని, పోలీసు ఆఫీసర్లందరు కూడా అప్రిషియేట్ చేసి ప్రతి ఐ స్టీలో కూడా యిలాంటి వ్యవహారాలు సాగాలన్నారు. అయితే తెల్లవారేసరికి హోం మినిస్టరుగారు నాకు చెప్పారు, ఏమయ్యా, మీరాడిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయమని ఆడుగుతున్నారు అని. అందుకని యీ ట్రాన్స్ ఫర్ ఇవాలిబిడిగాదు, ఆగస్టులో ప్రారంభము అయిందా? జూలైలో వచ్చినటువంటి ఆఫీసరును, యెందుకు? వీరు పోస్ట్ తీసుకుంటారు, దొంగతనం చేసినవాడిని లేకపోతే క్లబ్ లో పాల్గొన్నవాడిని, బ్రోతర్ హౌస్ లో పట్టుకున్నవాడిని, వదిలించమని పోస్టు చేస్తారు యీ అధికార కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన వర్గీయులు అంతా కూడా ఈ ఇన్ స్పెక్టరు చేయడము లేదు ఆ పని, నాకు తెలుసు. పర్యాయ సమితి త్రెసిడెంటును బ్రోతర్ హౌసులో పట్టుకున్న గతి ఏమైంది. నేను ఆడుగుతున్నాను, పర్యాయ సమితి త్రెసిడెంటును బ్రోతర్ హౌస్ లో పట్టుకుంటే ఏమైనది?

ఇంటరవన్

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— (Stood up and interrupted) -

శ్రీ పి. కోటయ్య :— ఈయన ఐ. జి. ని అడిగాడట.

418 27th November, 1971.

Calling-attention motion
re: Misbehaviour of S. I.
of Police, Chirala.

(శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి : — (again stood up and interrupted.)

Sri Pragada Kothiah, — He must sit down. I am here to prove all those things. Let the Government have an open enquiry. I will prove all these statements. I am here to prove all these statements.

(Again Sri G Venkata Reddy stood up and interrupted)

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao, — Why not the Chair control him? He is taking law into his hands. I request the Chair to ask him to sit down.

Sri Pragada Kothiah, — I am the legislator from Chirala Constituency. I must be knowing the full information about these things. He (referring to Sri G Venkata Reddy) cannot. He comes from another constituency.

(Sri G Venkata Reddy again stood up and interrupted)

Sri Pragada Kothiah, — This sort of attitude must be given up. It is not going to help.

ఇక్కడికి వచ్చి అక్కడ ఎక్కడో వున్నవారు, చిత్తూరులో వున్నవారు ఒకడు లేకపోలే మరొక చోటవున్నవారు, అక్కడ ఏమి జరిగిందో మామూలుగా తెలుసుకోకుండా ఏవరో చెప్పిన అభూత కల్పనలని కూడా చెబితే I am local legislator, Sir.

(శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి : — (again stood up and interrupted)

Sri Pragada Kothiah - Who also can know better than I as to what is happening in my constituency?

ఈ విధంగా జరుగుతుంటే అగస్టులోనే చెప్పారు యిక్కడ మంత్రిగారు ఆయనను ట్రాన్స్ పర్ చేస్తన్నామని, అప్పుడు, యీ దొంగతనాలు దోపిడీలు అగేవరకు కొంత కాలమైనా వుండొచ్చి. ఒక అపీనరును వేసి 4 నెలల్లో త్రిప్పి సంపించడము న్యాయము కాదని హోంమినిస్టరుగారికి చెప్పాను. ఇవాళ సాకు ఎమిటి? ఎవరు? సహజంగా ప్రతి పోలీసు అఫీసరుకు కొంచము నోటి దురుసుతనము వుంటుందని నేను అంగీకరిస్తాను. సాధారణముగా అందరికీ తెలిసిన విషయమే: ఆనాడు ఒక రేపులో ఏమి జరిగింది? అక్కడ లెక్క ప్రకారముగా దాదాపు 20 వేల మంది ప్రజలు వచ్చారు. ఒక ఆర్.టి.సి. బస్సులో పాసింజర్స్ అంతా కూర్చున్నారు. ఒక డ్రైవరు స్టీరింగు దగ్గెట కూర్చున్నాడు. అబ్బాయి యీ బస్సును తోలు, ట్రాఫిక్ వెనుకనుండి వస్తుంది. అంటే నేను డ్రైవరును కాదు అన్నాడట అతను, డ్రైవరునుకాకపోతే డ్రైవరును పిలిచి త్వరగా దీనిని తొలగించమని చెప్పాడట.

ఆర్. టి. సి. బస్సులో పాపం జరుగడా కూర్చున్నారు. డ్రైవరు సీటులో కూర్చున్న తనని సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు వెనుక ట్రాఫిక్ చాలా ఉంది. బస్సు తోల మంటే నేను డ్రైవరును కాదన్నాడు నీవు డ్రైవరు కాకపోతే డ్రయివరును పిలిచి బస్సును త్వరగా తోలమని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు తిరిగి ఇన్స్పెక్టరు వచ్చి చూస్తే ఆ డ్రైవరును కాదన్న అతనే బస్సును డ్రయివు చేస్తున్నాడు. అప్పుడు బస్సు ఆపి అతనిని నీవు ముందు డ్రైవరును కాదన్నావు ఇంత హెవి లోడుతో బస్సును ఎందుకు డ్రయివు చేస్తున్నావు అని చీవాట్లు పెట్టాడు. దానికి కొంతమంది తిట్టారని కొంతమంది కొట్టారని అంటున్నారు. నేను చెప్పలేను. ఆయితే అయివుండవచ్చు. దానిపైన వారు 20 వేల మంది బిడ్డా పాపతోటి అవస్థలు పడుతుంటే చీరాలకు నాలుగున్నర మైళ్ళలో వారు స్ట్రయికు చేస్తున్నామన్నారు మీరు స్ట్రయికు చేస్తే చేసుకోండి కాని ట్రాఫిక్కు అడ్డంగా మీ బస్సులు ఉంచవద్దు అంటే నినకుండా రోడ్డు అంతా ప్రయివేటు బస్సులుగా, రిక్వాలు గాని ఏవీ వెళ్ళకుండా పూర్తిగా బ్లాక్ చేశారు. అప్పుడు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు చేసేది లేక సబ్-కలెక్టరును పిలిపిస్తే సబ్-కలెక్టరు బస్సు కండక్టరులను డి పి సి ని రిక్వెస్టుచేశారు. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మిమ్ములను కొడితే నేను విచారణ చేస్తాను యీ జనానికి తిండి లేదు. యీ ఓడ రేవులో హోటలు లేదు. 20 వేల మంది ఆడవారు బిడ్డలు ముసలివారు అంతా బాధ పడుతున్నారు. యీ బస్సులను నడిపించాలని ఆయన చెబితే మా.డి. వి సి. చెబితేగాని యీ బస్సులు తీయమని చెప్పారు. అప్పుడు సబ్-కలెక్టరుగారు "You know I am the sovereign authority of Onzole Taluk, you start the buses otherwise I sha" at other drivers and tart the buses..." మీరు తీస్తారా లేక ప్రయివేటు డ్రైవరులను పిలిపించి మీ బస్సులను సీట్ చేయిస్తానని అన్నప్పుడు వారు బస్సులను చూద్ చేశారు. అప్పటికి సాయంత్రం ఆరు గంటలు అయింది. యీలోగా నాలుగున్నర మైళ్లు బిడ్డా పాప 20 వేల మంది నానా అవస్థలు పడి కొంతమంది నడిచి వెళ్లిపోయారు. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు కొట్టారు తిట్టారు అంటే విచారణ చేయండి. అంతేగాని పాపిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఏదో జరిగిందని ఊహించడం ఆయనను ట్రాన్సువరు చేయమనడము కాదు ఎవరో చెప్పారంటే అక్కడ ప్రజలు ఎవరో చెబితే చేయరు, ఏంతో వత్తిడివస్తేగాని అక్కడ బిజినెస్ కమ్యూనిటీ హార్టాక్ చేయరు. వారంతటవారు చేయరు. యీ సర్కిల్ అక్కడకు వచ్చిన తరువాత చీరాల ప్రాంతంలో దొంగతనాలు, రేప్ కేసులు, గాంబ్లింగులు, దోపిడీలు చాలా వరకు తగ్గినాయి మేము ప్రశాంతంగా బ్రతుకుతున్నాము. ఆయనను అక్కడే ఉంచాలని వారు చేసే ఆందోళనను నేను సమర్థిస్తున్నాను. నేను బహిరంగంగా చెబుతున్నాను, అతను అక్కడ కొంతకాలం ఉండాలి. ప్రజల ఇంటరెస్టు పైన అతను చీరాలలో కొంతకాలం ఉండాలి. గత శాలుగు నెలలుగా మేము అవస్థలు పడ్డాము. ఇప్పుడు ప్రశాంతంగా ఉన్నాము. కావాలంటే ఆర్. టి. సి. వ్యవహారము సెపరేట్ గా పరిష్కారం చేయండి.

Sri G Venkata Reddy:— He made certain personal allegations to which I would like to reply.

Sri Pragada Kotaiah: - I never made any personal allegations.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి: — సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు ట్రాన్స్ఫరు నిషయం మీము ఎప్పుడూ ఎవరికీ చెప్పలేదు. ఏది చేసినా కోటయ్యగారే చేయాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న: — కోటయ్యగారు వారి ఉపన్యాసములో మీ పేరు చెప్పనిదే మీరు ఎందుకు బాధ పడతారు.

శ్రీ పి. వెంకటేశం (ధర్మవరం): — ఇది నిజంగా చాలా దురదృష్టకరమయిన విషయం. ఒక సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు పైన కాలెక్షనను రావడం. నేను గత రెండు సంవత్సరాలుగా మా తమ్ముడు చీరాలలో ఉద్యోగంలో ఉన్నందువలన చీరాల తరచు వెళ్ళే, అవకాశం లభించింది. నాకు వ్యగడ కోటయ్యగారితో కాని, వెంకటరెడ్డిగారితో గాని సంబంధం లేదు. నేను చీరాల తరచు వెళ్ళి వస్తూండడమువలన నాకు ఈ సంగతి తెలుసు. పోయిన వారం చీరాల వెళ్ళాను. నాకు తెలిసినంతవరకు ఆ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుకు ఏ రాజకీయాలతో సంబంధం లేదు. అక్కడ వారంతా యీ ఇన్స్పెక్టరు లా అండ్ ఆర్డరు పెర్ఫెక్టుగా మెయింటెయిన్ చేస్తారని ఆయన వచ్చాక అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ బాగుండి వారు సుఖంగా ఉన్నారనే అభిప్రాయం అక్కడ ప్రజలలో ఉంది. ఇది నేను వేరే విమోక్షకవర్గపు శాసన సభ్యునిగా చీరాల ప్రాంతంలో గమనించిన విషయం. ఇది యధార్థమని తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — యీ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు గురించి గౌ. సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయాలు, పరస్పర విరుద్ధమైన అభిప్రాయాలు, పరస్పర విరుద్ధమైన కోరికలు ప్రభుత్వాన్ని కొరడం జరిగింది. యీ సందర్భములో ప్రభుత్వము చాలా జాగ్రత్తగా ఏ సభ్యులూ కూడా బాధ పడకుండా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే We do not want to sit in judgment over the veracity of the versions that have come here. I have got the version of the Government in the Home Department here, but I do not propose to read it out because I feel that by taking one version and reading it out we shall not be solving the problem. After all, both are wings in a way, of the same Government, and the most important factor to be noted in this connection is whatever demands have been made here, whatever factual versions have reached, here the situation there seems to be that there is no real commotion at the moment. Certain action has been taken by the Home Department in regard to the persons concerned and the R.T.C. Union appears to have been satisfied with that action; they have withdrawn their agitation and there is no difficulty at the moment. As regards action about the alleged misbehaviour of certain individuals in the matter, that is a matter which the Department will look into. Let us not tag it on to the specific matter of transfer of the Circle Inspector. So, I would appeal to the Members not to be

agitated either this way or that way Administratively, whatever is feasible, whatever is necessary, will be done

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి — ఆ విషయం ఏమిటో, ఏమి ఎస్క్యూరెన్సు ఆ సత్యాగ్రహం చేసే వర్క్-యూకు యిచ్చాలో, మాకు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

(Mr Dy Speaker — in the chair)

Sri G Siviah — The Chief Minister said that the workers have been satisfied I had been there on 10th I made a personal enquiry and sat there for 3 hours It is only after satisfying myself that I have given this notice

Sri P V Narasimha Rao — We appreciate that there is no difference of opinion there I would only request the hon members to bear with the Government. They will do whatever is necessary We do not want a conflict between two wings of this Government We are sorting out We think that the sorting out will be satisfactory

Sri G Venkat Reddy — The action that is already taken by the Department?

Sri P V Narasimha Rao — I did not say what all action had to be taken is already taken I am saying that proper action will be taken We need not go into details again here on the floor of the House It will only make it very difficult for the action to be taken

(3) re Provision of employment opportunities to agricultural graduates

శ్రీ తె. వెంకటరత్నం — అధ్యక్షా వ్యవసాయశాఖ దై రెక్టరుగారు పంపిన సమాచారాన్ని బట్టి 1966 సం. నుంచి 1340 విద్యార్థులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ డిగ్రీని పొందియున్నారు. ఈ విద్యార్థులలో 324 మంది రాజేంద్రనగర్ లో ఉన్న వ్యవసాయ కళాశాల నుంచి ప్యాసయినారు. యిప్పటివరకు వ్యవసాయ దై రెక్టరు, 195 మంది విద్యార్థులకు ఉద్యోగాలు యిచ్చారు. వారిలో 107 మంది తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన వారు. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంవారు 344 మందికి ఉద్యోగవసతులు కల్పించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, ఏరువుల ఉత్పత్తి జాతీయ సంస్థలు ప్రయివేట్ కంపెనీలలో వీరికి ఉద్యోగాల కొరకు తగిన అవకాశాలు కల్పించుచున్నారు. వ్యవసాయశాఖలో ప్రమోషన్ల ద్వారాగాని, రిటైర్ మెంట్ ద్వారాగాని ఏర్పడే ఖాళీల వల్ల కొత్తగా వచ్చే పోస్టులవల్ల, యీ ఖాళీలుబహుకొద్ది అయినందువల్ల వ్యవసాయ పట్టభద్రులందరికీ ఉద్యోగాలు కల్పించడానికి సావకాశం లేకుండా ఉన్నది. వ్యవసాయ పట్టభద్రులను స్వయం-పోషక పద్ధతిలో ప్రోత్సహించేందుకు ఫ్లేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వారు వ్యవసాయ క్షేత్ర పట్టభద్రుల పథకం ఒకటి తయారు చేశారు. యీ పథకం క్రింద

ఋణాల రూపంలో వ్యవసాయ పట్టభద్రులకు బ్యాంకుల ద్వారా వ్యవసాయ క్షేత్ర కార్యకలాపాలకు సహాయం యివ్వబడుతుంది. 27 మందికి 4 లక్షల 37 వేల రూపాయలు ఋణాలు యిచ్చారు. 2) ఆహార దాన్యాలు, వాణిజ్య పంటల ఉత్పత్తి, కోళ్ల పెంపకం, పాడి పరిశ్రమ. మత్స్య పరిశ్రమ, పండ్ల తోటలు, యావ్యవసాయ క్షేత్ర వార్యక్రమాలు చేపట్టడం. 3) Agricultural instruments Service Units స్థాపించి నడవడము, వ్యవసాయ పట్టభద్రులకు స్వయంగా ఉపాది కల్పించే నిమిత్తం, వ్యవసాయ క్షేత్రంలో సేవకే కేంద్రాలు స్థాపించాలని యాగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు మరుకుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ యంత్రాల మరమ్మత్తులు, నిర్వహణ, అన్ని చేయడానికిగాను గ్రామాలలో యాగ్రో సర్వీసు కేంద్రాలు. work shops స్థాపన ప్రోత్సహించి, ఎంపిక ద్వారా విద్యార్థులకు శిక్షణ యిచ్చుట నిరుద్యోగం దేశం అంతటా ఉన్నదని గౌ. సభ్యులకు తెలుసు. అయినా ప్రభుత్వము వ్యవసాయ పట్టభద్రులకు ఉద్యోగాలు కల్పించడానికి అవసరమైన మేరకు సాధ్యమైనంత వరకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

డా. టి. వి. యస్ చలపతిరావు — మంత్రిగారి ప్లేట్ మెంటు ఎప్పుడు తయారయినది? సిన్నటినుంచి యిక్కడున్న అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ పూర్తయి, అందోళన ప్రారంభించారు. నెల రోజుల నుంచి బాపట్లలో జరుగుతోంది. ఇక్కడకు హైదరాబాదుకు కూడ ప్రాకింది. యిది తీవ్రతరం అవుతోంది. యిది పరిష్కారం చేసే మార్గం ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు. — వారి ఎంప్లాయిమెంటు గురించి, ఈ కాలి అటెన్షన్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— 1300 పైన ఉన్న వ్యవసాయ పట్టభద్రులలో 195 మందికి ఉద్యోగాలు, 27 మందికి అప్పులు యిచ్చామన్నారు. మిగతా వారందరికి కూడా అప్పులు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈ సంవత్సరం యింకా 400 మంది వ్యవసాయ డిగ్రీ పొందేవారు add అవుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో యితర రాష్ట్రాల నుంచి కూడా యిక్కడ బ్యాంకులలో ఉద్యోగాలకు పంపుతున్నారు. యీ రాష్ట్రంలో ఉన్న పెళ్ళ్యాలు బ్యాంకుకు యీ రాష్ట్రంలోని వారినే నియమించడానికి ప్రభుత్వం వర్యలు తీసుకొంటుందా?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— వ్యవసాయ పట్టభద్రుల కొరకు యిప్పుడు నేను చదివినదేగాక అన్ని రంగాలలో వీరైనంత వరకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని బ్యాంకులలో యితర రాష్ట్రాల నుంచి ఉద్యోగులను తెచ్చి నియమిస్తున్నారు. అది ఆపి వీరిని తీసుకొనుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— వారు, అంతా ఒకసారి ఏదో చేయవచ్చునని అనుకొంటున్నారు, అదికాదు. డా॥ చలపతి రావుగారు బాపట్ల కళాశాల విద్యార్థులగురించే చెబుతున్నారు వారందరిని పిలిచి ఆ విద్యార్థులతో సంప్రదించారు. కాలేజిస్ట్రయిక్ మానేసి, వెళ్ళారు. వారికున్న కష్టాలు అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీవారు చూస్తున్నారు. ఇవన్నీ ఓక్కొక్కటిగా జరగవలసిన పనులు.

డా॥ టి. వి. యన్. చలపతిరావు :— Strike గురించి మంత్రిగారు చేసినది wrong statement బాపట్ల కళాశాల విద్యార్థులు విరమించలేదు' హైదరాబాదులో కూడా strike ప్రారంభం అయింది

శ్రీ ఎన్. రామచరెడ్డి :— ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి తీసుకొనేటటువంటిచోట, ఎందుకు ఈ రాష్ట్రములో వారిని తీసుకొమ్మని గవర్నమెంటు చెప్పలేదు. ఆ విధంగా చెప్పడానికి ఇబ్బంది ఏమిటి.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి :— ఇప్పుడు Agricultural University కి ప్రభుత్వము 104 లక్షలు వాకీ ఉన్నారు. దానివలన వాళ్లు కొత్త Schemes తీసుకోలేకుండా ఉన్నారు. కనుక ప్రభుత్వము డబ్బు ఏమైనా release చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — దానికి దీనికి సంబంధంలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం - ఈ వ్యవహారానికి, ఆ వ్యవహారానికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచరెడ్డి — మీరు దానిని అంతచులకనగా తేలికగా చెప్పితే ఎట్లా ఇతర రాష్ట్రాల వారిని ఎందుకుతీసుకొంటున్నారు, ఇక్కడనుంచి ఎందుకుతీసుకోరు అని చెప్పడానికి ఎందుకు పూనుకోరు అంటే, అంత తేలికగా చెప్పితే ఎట్లా, అది కొందరి జీవితాలకు సంబంధించినటువంటిది, జీవిత సమస్య.

re :— Strike by Nexalite Prisoners in Visakhapatnam Jail.

శ్రీ వావిలాల గోపాల క్రిష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, అక్టోబరు 2 తారీఖునుంచి విశాఖ పట్నం జైలులో అనేకమంది Nexalite Prisoners hunger strike చేస్తున్నారు. దానికి కారణం, అక్కడ ఉన్నటువంటి Superintendent. యొక్క రాక్షసకృత్యాలు, తిట్టడము, కొట్టడము, ఇవన్నీ ప్రధాన కారణాలు. అంతకుముందు వారికి Separate kitchen ఉండేది. అదొక్కప్పుడు తీసివేశారు. సత్రికలు ఇస్తూఉండేవారు. అది అపివేశారు. ఉత్తరాలు ఇచ్చేవారు. అదికూడ అపివేశారు. వారికి తండ్రిలు వస్తే వారికి Permission ఇవ్వడంలేదు. మొన్న సత్యనారాయణగారు. మన అసెంబ్లీ మెంబరు అక్కడికి వెళ్లి permission అడిగితే ఇవ్వడానికి పీలు లేదన్నారు. ఈ సంగతి తెలిసిన తరువాత నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించాను. తరువాత జైలు మినిస్టరు భగవంతు రావుతోటి ఈవిషయాలు చెప్పాము. విశాఖపట్నములోనే కాకుండా ఇక్కడ సికింద్రాబాదు జైలులో రాజమండ్రి జైలులో నెల్లూరు జైలులోకూడా strikes ప్రారంభమైనాయి.

ఇప్పటికి 7 మంది ఇంకా strikeలో ఉన్నారు. అయిదుమంది serious condition లో K G Hospital విశాఖపట్నంలో ఉన్నారు. ఇద్దరు Central jail లో ఉన్నారు. వాళ్ళకు ఏలాటి సౌకర్యాలులేవు. ఇదివరకు ఉన్న సౌకర్యాలన్ని తీసివేశారు. వారికి సరిగా గుడ్డలు లేవు తిండిలేదు. ఆన్లములో అంతా రాళ్లుచాలాదారుణమైన పరిస్థితులు అక్కడ జైలులో ఉన్నాయి. జైలునుంచి వారికి బయటకు వెళ్లాలంటే ఒకరిపెంబ ఒకరు వెళ్లాలి పెళ్ళేటప్పుడు వచ్చేటప్పుడు, ఉన్నగుడ్డలు తీసివేసి మానభంగం చేస్తారు. వాళ్ళ గడ్డలుగొరుగు కొనేందుకు కూడా వీలులేదు. రేజర్లు పెట్టుకొనివ్వరు, పోనీ మంగలవాళ్ళ చేతనైనా గడ్డలు తీయించరు, కప్పకోడానికి గుడ్డ ఇవ్వరు. చాలదారుణమైన పరిస్థితులు వున్నాయి అక్కడ వాళ్ళ సిద్ధాంతాలలో మనకు విశ్వాసములేదు. కాని జైలులో prisoners ను మానవులుగానైనా చూడవద్దా. అసలు వారిని మానవులు క్రింద చూడడంలేదు. Prison Rules ప్రకారం అయిన గాని, కొల్లా వెంకయ్య M P గారిని ఇదివరకు ఒకసారి రాజమండ్రి జైలులో డెబ్బికొట్టారు. వారి కష్టాలను గురించి గవర్నమెంటుకు petition పెట్టుకొంటే, దానిని పంపించరు నా ఇష్టం వస్తే పంపుతాను, లేకపోతే లేదుంటారు. క్రిందటి సంవత్సరం రాజమండ్రిలో పెద్దలాటిచ్చాజుగడం ఒక prisoner చని పోవడం 50, 60 మందిని కొట్టడం జరిగింది నేను విశ్వనాథంగారు, దాన్నిగురించి అడిగితే, అది విచారణ చేస్తామని అన్నారు. ప్రభుత్వము దాన్నిగురించి జూడిషియల్ ఐంక్వయిర్ చేయిస్తామని అన్నారు. ఏమీ జరిగిందో తెలియదు. ఈ సూపరెంటెండెంటే మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు అక్కడ మానవ హత్య, మానవహింస తప్పేటి ఇంకొకటి లేదు. చాలా inhuman treatment దురు వారి మీద కేసులు పెట్టండి. విచారణచేయండి, కాని వాళ్ళను జైలులో వుంచివాళ్ళకు అక్కడ ఏమి సౌకర్యాలు ఇవ్వకపోతే ఎట్లా, నాగిరెడ్డిగారు 29 తేదీ నుంచి వారికి తగిన సౌకర్యాలగనుక చేయకపోతే అన్ని జైళ్ళలో మేమంతా కూడా strike చేస్తామని చెప్పారు. నక్సలేట్ prisoners అని ఎవరినైనా తే అన్నారో వారిమీద కేసులు పెట్టి, విచారణ చేయండిగాని ఊరికే సంవత్సరములకొలిది, 2 సంవత్సరముల 3 సంవత్సరములు వారిని జైలులో పెట్టి పీంపించడం మొదలుకని, ముఖ్యంగా గిరిజనులు, దానికి సంబంధం లేనివాళ్ళకూడా ఉన్నారు. వాళ్ళకుటుంబాలను వారిని ఒకనాడు చూడనివ్వరు. కేసులుకూడా తేల్చరు. ఇటీవల పరిస్థితి చూస్తే చాలా దారుణంగా ఉంది. కాబట్టి ఇదివరకు వారికి ఉండినటువంటి సౌకర్యాలు మరలవారికి మళ్ళీ కలుగదేయడం చాలా అవసరం. ఇదివరకువరే వారికి ప్రత్యేక kitchen ఏర్పాటు చేయాలి. దానిని restore చేయాలి, వారికి చదువుకోడానికి papers permit చేయాలి, తరువాత మీరు వారికి ఇచ్చే rations తీసేకొంటాలి. వారికి ఇదివరకు ఉన్నటువంటి సౌకర్యాలన్ని వారికి restore చేసి ఇప్పుడు ఉన్న hunger strike ను మాన్పించాలి. తరువాత, కొల్లా వెంకయ్యగారు, అక్కడవారికి ఉన్నటువంటి grievances గురించి, Secretary, Home Dept. కు ఫంక్షనరీన Petition ను కూడా పంపించకుండా ఆఫీ;

వేస్తూ ఉంటే, అంతకుంటే అన్యాయం వేరే ఉండదు. కాబట్టి వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించి రాబోయే hunger strike ను avert చేయమని అంటున్నాము.

శ్రీ బదరీ విశాల పిత్తీ అధ్యక్ష మహోదయ । यह कैदियों के साथ जो अमानुषिक व्यवहार हो रहा है उनका वर्गन श्री वाविलावा गोशाल कृष्णया ने विस्तारे से किया । मैं उनकी न दोहराते हुए दो बातें आग के सामने रखना चाहता हू । महीने की बात यह है कि पहले जो सुविधाएँ थी वे फिर से करना चाहिए । दूसरे यह कि अग्रेजों के जमाने में हेव नामक एक सुपरिन्टेन्डेंट थे और अब क्राडिया नामक के सुपरिन्टेन्डेंट वहाँ हैं उनका कैदियों के साथ जो अमानुषिक व्यवहार और अत्याचार है वह उस युग के अत्याचार को भी मात कर दिया है । हमारा प्रजातन्त्र देश है उस में मतभेद हो सकता है अगर ऐसा हो तो उसकी निर्भयता से खतम कर देने की नीति का सरकार को अनुसरण करना चाहिए या नहीं यह सिद्धान्त का प्रश्न है मैं इसको सरकार के सामने रखना चाहता हू । २६ नवंबर को यह सब चीजे इन्डियन एक्सप्रेस में तफसील से आ चुकी है मैं उन्हें दोहराकर सदन का समय बरबाद करना नहीं चाहता । श्री कौल्ला बेकय्या ने मंत्री महोदय को एक पत्र दिया है वह पत्र उनकी नजर से गुजरा या नहीं इसलिए मैं उस पत्र को एक नकल उनकी देना चाहता हूँ और आशा करता हूँ कि वह उस पर तुरंत कार्रवाई करेंगे । आखिर में मैं यह माँग करना चाहता हूँ कि वहाँ जो नागरी चार्ज नेहो कैदियों पर दृष्टा है उसको जाँच पूरी होने तक वहाँ के यह जो सुपरिन्टेन्डेंट है उनको मोअतल करना चाहिए । यह पत्र मैं मंत्री महोदय को देना चाहता हूँ ।

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు : — అధ్యక్ష, ముఖ్యంగా యీ మూడునాలుగు జైల్సుల్లో ఉన్న నక్సలైట్ల టైటిలను రాజకీయ టైటిలుగా గుర్తించకుండా క్రిమినల్ టైటిలుగా చూస్తూ అనేక చిత్రహింసలకు గురిచేస్తున్నారు గత నాలుగయిదు మాసాలుగా ఎక్కువగా జరుగుతుంది. విశాఖ జైలులో జరిగిన సంఘటనకు జడ్జటులు ఎవరు? అక్కడ జైలు సూపరింటెండెంట్ కపాడియా నికంకుశత్వం కూర్తవ్వూ హద్దులు పద్దులు లేకుండా ప్రవర్తించడం, అది ప్రభుత్వం గమనించలేదు. అక్కడ జైలులో వారికి ఉత్తరాలిరద్దు చేయడం, కనీససౌకర్యాలుకూడా రద్దుచేయడం, వారిని కొట్టడం, తిట్టడం దీనికంతటికీ ఆ జైలు సూపరింటెంట్ కపాడియా వర్మలే కారణం. ఇక్కడనేకాదు ఆకపాడియా చరిత్ర చాలఉన్నది. అనేక జైల్సుల్లో సూపరింటెండెంటుగా ఉన్నాడు. ఆయనచేనే దారుణకృత్యాలు ఆయనను వెంటనే అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ఫరు చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను. 55, 56 రోజులనుంచి వారు నిరాహార దీక్షసాగిస్తున్నా ప్రభుత్వం కళ్ళుఉండి చూడడానికి చెవులుఉండి వినడానికి కూడ సావకాశం లేకుండా పోతోంది. జైళ్ళమంత్రిగారు ఆ జైలులోఉంటేతెలుస్తుంది. అక్కడపరిస్థితి ఎంతో అసహ్యంగా వున్నది. Interviewsకు వచ్చినవారిని, భార్యబిడ్డలు చూడటానికి వచ్చేనా అవకాశం కల్పించడలేదు. విశాఖపట్టణం

జైలులో మరీదారులుగావున్నది. రాజమండ్రి, వరంగల్, సికిందరాబాదు జైళ్ళలో నక్కలైట్ల జైలీలగురించి జైలు అధికారులు ప్రభుత్వం ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో సలహా ఇచ్చారేమో, అక్కడ కపాడియా చర్యలకు మిత్రం ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి. ప్రభుత్వం ప్రధానంగా అక్కడ జైలులో ఖైదీల కోర్కెలను ఆమోదించాలి. నేను ముఖ్యంగా డిమాండ్ చేసేది complaint అయిన కపాడియా వీధి వెంటనే చర్యలను తీసుకోవాలి, అక్కడనుంచి వెంటనే ఆయనను ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలి. వారి కోర్కెలను ఆమోదించినా కపాడియాను ట్రాన్స్ఫర్ చేయకపోతే అశాంతి మరియు పెరుగుతుంది. అజైలులో శాంతి పరిస్థితులుండవు, కనుక వెంటనే కపాడియాను ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల). — అధ్యక్ష, ఒక ముఖ్యవిషయం మనవి చేస్తాను. గత ఇరవై ముప్పై సంవత్సరాలుగా రాజకీయపార్టీల అనుభవంవల్ల రాజకీయ జైలీలుగా జైళ్ళలో చూచాము మేము. కాబట్టి అనుభవించినప్పటికీ యిప్పిసంవత్సరాల తరువాత యిప్పుడుమళ్ళీ రాజకీయ ఖైదీల స్థల జైళ్ళలో అమానుష చర్యలు అధికారులు సాగిస్తున్నారని వినడానికి ఎంతో బాధగా ఉంది. రాజకీయ ఖైదీలకు ఉదయంనుంచి సాయంత్రం వరకు తలుపులుచేసి మరల మూత్రాదులను కూడా పోషే అవకాశం లేకుండా చేస్తూ, పత్రికలు, ఉత్తరాలను కూడా సాకర్చులేయాలి, నానా చిర్రహిసలను గురి చేస్తున్నారు. రాళ్ళతో కొట్టబడుతున్నారా, కొట్టా వెంట్రుకలతో కొట్టితే చాక్లెట్లనుక విరిగి, వారు వృద్ధులు నడవలేకుండా ఉన్నారు నక్కలైట్లను దుర్మార్గులుగా చూచే కాలం పోయింది. వారిమీద charge sheet లో political Motive ఉందని వస్తున్నారు. ఆ political వీరికి wrong కావచ్చును. కాని రాజకీయ ఖైదీలకు అవసరమైన సౌకర్యాల యిచ్చి గౌరవస్థానం యివ్వకపోతే ఆంధ్రదేశానికేగాక, భారత దేశానికే అవచారంచేసిన వారవుతారు. ఈ కపాడియా అనే ఆయన దుర్మార్గంగా వందలాది ఖైదీలను అమానుష చర్యలు కొనసాగిస్తుంటే ప్రభుత్వానికి బాధ్యతలేదా? ఆయనను వెంటనే ట్రాన్స్ఫర్ చేయడమేకాదు, దుర్మార్గంగా అమానుషచర్యలకు పూనుకొన్నందుకు ఆయనమీద వెంటనే అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే మర్యాదదక్కదు. ముఖ్యంగా మా పార్టీ తరపున ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది, నక్కలైట్లని, కమ్యూనిస్టులని ఊరుకుంటే రాష్ట్రానికి ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమాలకే అవచారం చేసినవారవుతారు కాబట్టి వెంటనే ఆదుర్మార్గులు చేసే కపాడియాపైన చర్యతీసుకొని ట్రాన్స్ఫర్ చేసి, ఎంక్వయరీచేసి చర్యతీసుకోని. అక్కడరాజకీయ ఖైదీలకు కనీస సౌకర్యాలుకల్పించే ప్రజాస్వామ్యం ఉన్నదని అనుకొనుటకు పూనుకొంటారా లేదా అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — అధ్యక్ష, ఇక్కడకొన్ని రాజకీయ పార్టీలతో అభిప్రాయ భేదాలున్నా, అధికారంలో ఉన్నపార్టీ మారినా, అధికారంలోవున్నవారు వారితో ఏకీభవించము అనిజైలులో నిర్బంధించినంతమాత్రాన జైలులోవారిని హింసించి బాధపెట్టి

అగౌరవపరచి అపఖ్యాతి తీసుకురావడం చాగుండలేదు. ఇప్పుడు నాగిరెడ్డిగారు జైలులో మగ్గి పోతున్నారు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగారికి 19వ తేదీన వ్రాసిన పుత్తరం పున్నది. ఈనాడు జైల్పులో మగ్గిపోయే ప్రజాసేవకులు నష్టపైట్టుగాని మరొక సిద్ధాంతం వారుగాని జైల్పులో మీ నిర్బంధంలో పున్నట్లయితే వారిని హింసించి చాదించి చానికి కారకులై లభిచారులను యింతాచేయమని ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు పున్నదేగాని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినా ఏమిచప్పు తీసుకోవడం లేదు. నాగిరెడ్డిగారు వ్రాసిన పుత్తరం చదువుతాను.

“In my fairly long terms of imprisonment in various jails from 1940 till to day I have not once heard of or come across such wooden headed bureaucrat as Mr Kapadia who is now unfortunately acting as Superintendent of Central Jail, Visakhapatnam. Even Mr Hower, the notorious Superintendent of the Jails in the Colonial Administration had not behaved so criminally. It is now more than a month and twenty days since the political prisoners have been on hunger strike in that prison. The whole incident was the result of a brutal lathi charge by the Superintendent of the Jail on the morning of October 1st and twenty four hour lock up implemented on that day. Since then the situation is surcharged with incident after incident. A few examples of his sadistic behaviour of provocation might help you to understand the nature of the problems. After a few days of the fast Sri Govinda Rao's health became serious and he was admitted in the hospital. The Jail authorities informed Mrs Govinda Rao by telegram of the seriousness of his health. She came all the way from her village to see him and if possible to stay with her husband in the hospital. But the most cruel part of it is she was not allowed to meet him. If that was the attitude adopted by the all-powerful in their madness I wonder why she was at all informed about his precarious health? Why was she not informed that she would not be allowed to meet him and therefore she need not bother to come all the way from her village?

Even Mr Kolla Venkiah, an old guard of the peasant movement, and Ex. M. P. was so brutally manhandled that he is unable to walk except with the help of a stick.

Even after more than 15 days of giving up of the hunger strike, Sri Tajeswara Rao was refused interviews with the political representatives. In the name of search all these dedicated leaders are being insulted.

Will you please make enquiries Mr Nagi Reddy was asking.. as to the number of days a barber was not provided to them and the number of days that washing soda was not supplied to them. All these only go to show the petty minded behaviour of the small man who has been in the important position in administration in that Jail.

Added to all these the political prisoners are locked up all the 24 hours, their separate kitchen has been abolished, letters and interviews cancelled, newspapers are not provided and canteen facilities are withdrawn

I need not read further Sir Now he has categorically and clearly said a person as one who was our colleague at one time Mr Nagi Reddy It is the misfortune that he should be locked up in the Jail. Now he is putting forward these things to the Chief Minister He addressed the letter on the 19th The main consideration that is required is that the Government should take steps. They have not taken any steps On the other hand, I do not know, what attitude the Minister for Jails is going to adopt.

Let him immediately transfer, I ask him in my name and in the name of everyone of us Sir that Kapadia who is a brutal Superintendent. We know what the Jails are. Let him be immediately transferred Let him consider it. They are under their control They are not doing any harm while these people are under their control Let them not be so inhuman and let them give immediate consideration for those that are put forward in the letter of Sri Nagi Reddy, be considered.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య.— అధ్యక్ష, కొల్లా వెంకయ్యగారు చూడీ శాసనసభ్యులు చూడీ పార్లమెంటు సభ్యులు, వారు ఒక రైల్వే ఆర్గనైజేషన్ లో పనిచేసే వారు చూచినట్లయితే ఆ జైలులో కండిషన్స్ ఎంత ఘోరంగా ఉన్నదో ప్రతి ఒక్కరికీ అర్థమవుతుంది. చాలా మంది ఇదివరకు జైలుకు వెళ్లి వచ్చినవారు ఇక్కడ ఉన్నారు. మనం కూడా జైలుకుపోయి వచ్చినవారమని అనిపించుకుంటున్నాము. ఒకానొక జైలు అంతటి పాసిస్టు జైలు మరెక్కడా లేదు. అక్కడ ఎన్నో పాసిస్టు ఘటనలు జరుగుతున్నవి. వీరందరు రిమాండెడ్ ప్రజనర్స్. రిమాండెడ్ ప్రజనర్స్, కన్విక్టెడ్ ప్రజనర్స్ కు ఏడా ఉంది. అక్టోబరు 1 వ తేదీన వారు ఒక ఫంక్షన్ జరుపుకొంటే వారిపైన లాల్ చార్జ్ చేయటము, వారిని అమానుషంగా తీసుకువెళ్లి పగలు కూడా సెల్స్ లో లాకప్ చేయటం జరిగింది. వారు తమకు ఇచ్చే ఆహారపదార్థాలు సరిగా లేవని మొరపెట్టుకుంటే (సాధారణంగా అక్కడ ప్రజనర్స్ యే పంట వండుకొంటారు) కిచెన్ వారి దగ్గరనుంచి తీసివేసి అధికారులే అక్కడ నడిపి వీరికి సక్రమంగా భోజనం పెట్టకుండాపోయిన సామగ్రిని అన్నవి. మూడవవంతు ప్రజనర్స్ కు సాయంకాలము భోజనం లేదు అంటే ఆస్పత్రిము లేదు. వారు స్వయంగా తమ దాదలు చెప్పుకుంటే వారికి వచ్చిన గతి ఏమిటో చూసి వినిపిస్తాను. "I have been penalised with such a treatment that I was twisted in my legs, and pushed into the shelf and locked up for a few days."

ఈ విషయాలు జైలు అథారిటీస్ కు చెప్పకొంటే Is this Democracy?

ఇంత ఘోరంగా అక్కడ ఘటనలు ఉంటే Are these Jails in Democracy?

అది మనం ఆలోచన చేయాలి, అక్కడ జరుగుతున్న ఘటనలు చాలా హెరంగులు ఉన్నవి. ఈ ఘటనలు చాలా కొద్ది, ఇంకా చాలా అన్యాయాలు అక్కడ జరుగుతున్నవి. వారికి విప్లవావగానికి దుప్పట్లు ఇవ్వటం లేదు, వారు తెటర్లు వ్రాసుకోవటానికి తెటర్లు పంపించటానికి అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు, వాకి తెటర్లు వ్రాస్తే అవి వాకి అందకుండా చేస్తున్నారు. వారు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫ్ ఇండియాలో చేరతామని ఇక్కడి నాయకులను స్పష్టంగా వ్రాసినా ఆ తెటర్లు ఇక్కడకు రాకుండా నిలిపివేసినారు. వారితో ఇంటర్వ్యూలు కూడా లేకుండా చేశారు. ఆ జైలు కండిషన్స్ చాలా అమానుషంగా ఉన్నవి. వాటిని వెంటనే పరిష్కారం చేయాలి కపాడియా పైన చర్య తీసుకొనటానికి ఎందుకు ప్రభుత్వ అధికారులు జంకుతున్నారో అర్థం కావటం లేదు వారిపైన వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. ఆ ఖైదీల సమస్యలను వెంటనే పరిష్కారం చేయాలి. లేకపోతే పరిస్థితులు చేయిశారి పోతాయి. ఆ పరిస్థితి గమనించి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు) — అధ్యక్ష, విశాఖ జైలులో ఖైదీలు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నట్లు 8 వ తేదీ ప్రతికంలో చూసిన తర్వాత నేను అక్టోబరు 12 వ తేదీ స్వయంగా ఆ జైలుకుపోయి వారితో ఇంటర్వ్యూ చేయటానికి పర్మిషన్ అడిగాను. కానీ వారు ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వలేదు. నేను తెటర్ ఆ ఖైదీలకు యిచ్చి నమాదానం తీసుకు వచ్చి యిమ్మని సూపరింటెండెంటు దగ్గరకుపోయి అడిగితే తెటరు కూడా యివ్వటానికి రెహ్మాత్ చేశారు. నా కోరికలు కూడా జైలులో ఉంది. అవిడను తీసుకువచ్చి చూపించ మంటే చూపించలేదు. తెటర్లు కూడా వారికి ఇవ్వటానికి రెహ్మాత్ చేస్తే, యిది ప్రజా స్వామ్యమా? అని అడుగుతున్నాను. మనం కూడా జైళ్ళలో ఉండి వచ్చినాము. మనము యిది వరకు బ్రిటీష్ ప్రభుత్వాన్ని ఏట్లా తిట్టామో, అట్లాగే వారు ఇవాళ యీ ప్రభుత్వాన్ని తిడుతున్నారు. అని యీ ప్రభుత్వంతె లుసుకోవలసి ఉంటుంది నేను జైలు మంత్రిగారికి ఒక తెటరు వ్రాశాను. దానికి వారు ఎక్ నాలెడ్జిమెంట్ కూడా యివ్వలేదు. మనం జైళ్ళలో ఉండి ఆసుభించినవారమే. యీ కాంగ్రెసు రాజ్యంలో ఇట్లాంటి అక్రమాలు జరగటం చాలా హెరమైన విషయం. నేను కలెక్టరుకు ఉత్తరము వ్రాస్తే వారు రిప్లయి యిచ్చారు. నేను వెళ్లి చూశాను, అక్కడి కండిషన్స్ చూశాను. మీరు పరీ పడ వద్దు అని వారు జవాబు వ్రాశారు. నేను మంత్రిగారికి, బోర్డు సెక్రటరీగారికి, ఐ. జి. గారికి మూడు రిపోర్టులు పంపించాను. కనీసం అవి అందినట్లు ఎక్ నాలెడ్జిమెంట్ కూడా లేదు. యిది ప్రజారాజ్యమా? ఆనాడు మనం బ్రిటీష్ ప్రభుత్వాన్ని తిట్టినట్లే యీనాడు వారు మనలను తిడతారు అనేది యోచన చేసుకొని, అక్కడ జరుగుతున్న అక్రమాలను ఆరికట్టాలని కోరుతున్నాను. వారు అక్కడ ఉన్న సూపరింటెండెంటును బదిలీ చేయమని కోరుతున్నారేగాని, వేరే పెద్ద కోరికలేమి కోరటం లేదు. యీ స్వల్ప విషయం ప్రభుత్వం చేయకపోవటం అన్యాయం. అక్కడ యీ అక్రమాలు జరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు — అద్యక్ష, చాలా మంది మిత్రులు ఈ జైలు విషయం గురించి మాట్లాడారు. నేను రిజిస్ట్రేషన్ మెంటు చదవటానికి టైమ్ పడుతుంది గనుక, అందులో వున్న పాయింట్స్ చెబుతాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — గౌ, సభ్యులు తమకి ఉత్తరాలు వ్రాసినట్లు తెల్పారు కదా. వాటికి కూడా సమాధానం యిస్తు మంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ చేస్తే వారి స్టేట్ మెంట్ కు గౌరవం ఉంటుంది. చౌదరి సత్యనారాయణగారు గాని, వారితో పని చేసే రాజకీయ వాదులు గాని, ఆ జిల్లాలో ప్రాచీన కృత్యాలు, దారుణాలు చేస్తున్నటువంటి నక్సలైట్స్ పైన కఠినంగా చర్యలు తీసుకోవాలని వాదించిన....

Sri C V K. Rao, What is that relevance I ask? We are asking those that are put in Jail who are inhumanly treated. What have we got to do with the Naxalites? We are concerned with your prisoners and not our prisoners.

Sri B. Ratnasabhapathi — If I remember Sir, Chowdary Satyanarayana did not speak on Naxalites. He has spoken about the conditions existing in the Jails and the reports he has received. When he has mentioned Chowdary Satyanarayana's name let him also remember what all he said. Let him truthfully comment on the statement he has made.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు: — Definitely. వారు చెప్పిన మాట నిజమే. శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో నక్సలైట్స్ యొక్క దారుణ హత్యకాండలు ఎల్లా ఉంకినవో అందరికీ తెలుసు, విశాఖపట్నం జైలులో నక్సలైట్స్ గా హత్యలు దోపిడీలలో పాల్గొన్న వారిని తీసుకువచ్చి పెట్టిన విషయం అందరికీ తెలుసు. నక్సలైట్స్ ఒక పాలసీ ప్రకారము జైలు నుంచి పారిపోయి దారుణకృత్యాలు చేయాలనే సిద్ధాంతాన్ని పెట్టుకొన్నారు యిది వరకు విశాఖ జైలు నుంచి ఆ విధంగా కొందరు పారిపోయారు. వారు జైలు నుంచి పారిపోయి దారుణకృత్యాలు చేయాలనే సిద్ధాంతాన్ని పెట్టుకొన్నారు. అందుచేత విశాఖ పట్నం జైలులో ఒక ప్రత్యేకమైన చరిత్ర వున్నదనే మాట సభ్యులు కాని, ప్రభుత్వము కాని సురచిహ్నకూడదు. వచ్చినటువంటి నక్సలైట్స్ ఏ విధంగా అయినా సరే పారిపోయి తిరిగి కార్యక్రమాలు రాజకీయంగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వున్నారనే మాట అకౌంటెక్స్ స్ట్ లో మనం కొంత అర్థం చేసుకోగలిగితే మనం చేసే పనికి కొంత మినింగ్ పర్ఫెస్స్ ఉంటుందని భావించే వాళ్ళలో నేను ఒకడిని. అట్లాంటి నక్సలైట్స్ 1-10-71 న మావో దే, చైనా దే జరపాలని ప్రయత్నం చేయడం, hoisting of red flag, taking procession inside the prison, shouting of slogans singing of songs. ఇలాంటివన్నీ చేశారు. అయితే వారు నక్సలైట్స్ కారని వారు ఇంతేదో రకంగా వచ్చారు అనే మాటకు ఎవైనా అర్థం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను.

Sri P. Subbajiah: — Some of them changed their party. They are C. P. I. members. They are not Naxalite Members.

SRI C. V. K. Rao — Is the Congress Party and the Communist Party talking about who is a naxalite and who is not? We want human treatment for the prisoners. Are you going to treat them as human beings or you want to support the Superintendent who is treating them so brutally?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:— అందులోవున్న ప్రజనర్సయొక్క రాజకీయ సిద్ధాంతము ఏదైనాగాని మాకు అభ్యంతరం లేదు. సిద్ధాంతానికి అనుగుణ్యంగా ఏ అట్రాసిటీస్ అయినా కమిట్ చేయడానికో ఏ వాయిలెన్స్ కమిట్ చేయడానికో, ఏ రకమైన యాంటి టేషన్ అయినా చేయడానికో అక్కడ వున్నటువంటి యితర ప్రజనర్సలో ఒక విధమైన అలజడి రేకెత్తించడానికో ప్రయత్నం చేసేటటువంటి పరిస్థితిని యక్కడ వున్నటువంటి ప్రజనర్స్ కలుగజేస్తే మన అనరబుల్ మెంబర్స్ చెప్పినట్లుగా గవర్నమెంటు మెదలకుండా ఊయకోవలెనా. అక్కడవున్న సూపరింటెండెంటు మెదలకుండా ఊయకోవలెనా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:— జైల్లో నక్సలైట్స్ గాని యింకొకడుగాని ప్రజనర్స్ వారి వారి సిద్ధాంతానికి అనుగుణ్యంగా అమలు పెట్టడానికి ఏమైనా చేసినారు అని వారు చెప్పబోతున్నారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:— చెప్పానుగదా? 1-10-71 న చైనా విప్లవరోజు అని జరుపుకోడానికి మావోన్ దే అని జరుపుకోడానికి వారు మిగతా కార్యక్రమం అంతా చేసి నప్పుడు జరిగినటువంటి కార్యక్రమం యిది. shouting of slogans, singing of songs, taking processions inside the prison, etc

SRI B. Ratnasabhapathi — They are not barred.

SRI A. Bhagavantha Rao, — When there was no discipline.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:— షాటింగ్ తప్పా? సింగింగ్ తప్పా? ఉత్సవం చేసుకుంటే తప్పు ఏమిటి? మనం అంతా జైలులో ఉన్నప్పుడు చేసుకోలేదా?

SRI B. Ratnasabhapathi — Freedom of speech and freedom of expression are allowed even inside the prison. Unless they go beyond their limits indulging in violence, you cannot take any sort of measures. They are permitted according to law. That is a different matter. So long as they are peaceful, I do not know whether Government can take any action.

Mr Deputy Speaker, — The issue was whether such a treatment was given or not. That is only the point referred to. If it is enquired into and is already proved, the Superintendent should be suspended. That is what they say. You restrict yourself to the points raised.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:— దానికి కాంటెస్టెడ్ ఉన్నది. ఒక సూపరింటెండెంట్ ను.

Sri C. V. K. Rao — They are under trial prisoners. Unless and until a man is convicted by the Court, he cannot be punished.

శ్రీ కె. గోవిందరావు. — కాంగ్రెస్ మేన్ జైలులో ఉన్నప్పుడు మిటింగులు జరుపుకోవడం నేరంగా బ్రిటిష్ వారు కూడా అంగీకరించలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తమరు ఒకచిన్న ప్రశ్న అడిగారు. దానిలో రెండు ఉన్నాయి. ఇండిపెండెన్స్ డే జరుపుకోవడం తప్పా అని. భగవంతురాలిగారికి అనుభవంలేదు. మేము జైలులో ఉండగా జనవరి 26వ తారీఖు యిండిపెండెన్స్ జరిపించు కొన్నాము. డిఫరెన్స్ ఉన్నదా లేదా అనే పేరేనంగతి. రెండవది, కాపాడియాగారిని యిందుకోసం అని రక్షిస్తున్నారా? ఆయన రాజమండ్రిలో జనాన్ని ఎందుకు చంపాడు, ఇక్కడ ఎందుకు చంపుతున్నాడు. రెండింటిని కలిపేటట్లుయితే మీరు యన్ వాల్వ్ అవుతారు. మరచిపోవద్దు. మీరు అతనిని వెంటపేసుకొని వస్తున్నారు, అతను జనాన్ని చంపుతూ ఉంటే రాజమండ్రిలో ఎంక్వయిరీ చేయించారు. ఇది యివ్వక జరుగుతున్నది మీరు అతనిని యన్ వాల్వ్ చేయకుండా మీరు యన్ వాల్వ్ అవుతారు ఎందుకు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురాలి — ఏ జైలులో అయినా యిండిపెండెన్స్ జరిపించుకుంటే ప్రయత్నం చేసే కార్యక్రమం.

Sri C. V. K. Rao — Let the Minister for Jails tell what is the type of discipline that is in the Code?

Sri A. Bhagavantha Rao :— Under all the circumstances, I mentioned, the Superintendent must be strict and maintain discipline. ఇండిపెన్స్ పెంచి జైలు యొక్క పరిస్థితులు, అక్కడ ఉన్న పద్ధతులు అన్ని చెడ గొట్టాలని ప్రయత్నం చేసే ప్రజెనర్స్ ఉంటే - వారి అయిడియాలజీ ఏమైనాగాని, వారు పొలిటికల్ గా ఏమి చెప్పుకుంటున్నారో మాకు అర్థంకాకపోయినా, జైలునుంచి పారిపోయి సొసైటీ మీద పడి క్రిమినల్ యాక్టివిటీస్ కమిట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నట్లు ఉంటే....

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— వీరు పారిపోయారు, పారిపోయినవారిని పట్టుకోవడం చేతకాదు. నేనుకూడా జైలునుంచి పారిపోయాను. జైలునుంచి పారిపోయిన వారిని పట్టుకోవడం చేతకాక....

Sri A. Bhagavantha Rao — First you hear what I say. Then, you can argue. The Superintendent was strict. అందులో ఏమి అనుమానం లేదు. సూపరింటెండెంట్ ఆ మాత్రం స్ట్రిక్ట్ గా అయినా ఉండకపోతే డిసిప్లినీ మెయిన్ జైలున్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే పరిస్థితులు నడవడం, అక్కడ పరిపాలించడానికి ఏ మాత్రం అవకాశం వుండదనే విషయం మరచిపోకూడదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు : మానవతా ధృష్టికూడ వుండాలి గదా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురాలి :— ఇంక్విజిషన్ మెంట్ అంటే కౌన్ సెల్స్ చూపించి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — పొయింట్కు ఆన్సర్ చెప్పడండా జనరల్స్పిచ్ యిస్తే ఎలా? Whether 'the atrocities as mentioned by the Hon'ble Members were committed by the Superintendent or not? జరిగినటువంటి వ్యవహారం జరిగిందా లేదా? Don't waste the precious time on general matters

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— మీకు తెలిస్తే సూపరిండెండెంట్ను ట్రాన్స్ఫర్ చేయమని అడగాల్సిన పని ఏమి యున్నది?

Sri B Ratnasabhapathi — If I were to ask for any thing I would not have asked for transfer. Because transfer is not a punishment. Whoever he might be, if he had gone out of way, he is liable for punishment.

Sri A. Bhagavantha Rao — He has not gone of out way.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — ఆనర్బుట్ మెంబర్స్ చెప్పినది జరిగిందా లేదా అనేది చెప్పండి. జనరల్ బ్యాక్ గ్రౌండ్ మాకు ఎందుకు?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya — Are you going to defend Mr. Kapadia?

Sri A. Bhagavantha Rao — It is not a question of defending anybody.

Sri C V K Rao — How could you come to a conclusion that he has done exceedingly well?

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— కబాడియా చాలా దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించాడు.

Sri A. Bhagavantha Rao — It is not correct.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అద్యక్ష, కొల్లావెంకయ్యగారి కాళ్లు జైలు ఆధికారటీసీ విరగదీశారా, లేదా? ఆయన కుంటున్నారా, లేదా? ఆ విషయాన్ని ఆయన్ని స్వయంగా చూపి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— అది నిజంకాదు... అందుచేత...

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అద్యక్ష, ఇందాక ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ— ఒక సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ విషయం వచ్చినప్పుడు ఇందులో అఫీషియల్ వర్షన్ ఒకటి ఉన్నది. రెండో వర్షన్ కూడా మరొకటి ఉన్నది అందువలన, దీనిగురించి నేను యిప్పుడు కమిట్ కాదలచుకోవడం లేదు. జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చేస్తాం అన్నారు. అలాగే యీ మంత్రిగారుకూడా చెప్పాలిగాని, అక్కడనుంచి వచ్చిన రిపోర్టు చదివేయడం, ఎంక్వయిర్ చేయకుండా, స్వయంగా చూడకుండా, ఆయన కుంటున్నారా, లేదా అనేది చూడకుండా, విషయాన్నేమీ పరిశీలించకుండా అది నిజంకాదు. అని చెప్పడం సరికాదు. మేము దానిని

థాలెంజ్ చేస్తున్నాం. ఆయన ఫాక్ట్స్ లోకి వెళ్లి ఆ విషయాన్ని గూర్చి చెప్పమనండి. మేము అందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాం.

Mr. Dr. Speaker — You have got opportunities and there are so many provisions to get it.

Sri K Govinda Rao — He should go and enquire and say whether it is a fact or not.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు. — ఇవాళ పుదయంవరకూ కూడా ఆజైలులో ఏమీ జరిగినదో. ఎట్లా జరుగుతున్నదో ఆ ఇనఫర్మేషన్ తీసుకొచ్చాము. He is trying to enforce the discipline దానిని అపార్థం చేసుకోవడంగాని, దానిని యింకొక కంకా చిత్రించడంగాని మంచిది కాదు. తరువాత, జైలులో వారికి సంబంధించినంతవరకు బాగానే ట్రోట్ మెంట్ జరుగుతున్నది. ఏడుగురు మాత్రం హంగర్ స్ట్రయికులో ఉన్నారు. న్యూస్ పేపర్స్ యిప్పించే విషయం, ఇంటర్ వ్యూస్ యిప్పించే విషయం, జైలు మాన్యువల్ లో లేనేలేదు. జైలు మాన్యువల్ లో లేనివాటిని అధిగమించి యితర పెసిలిటీస్ యిప్పించడానికి అవకాశంలేదు. అసలు యీ హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నవారు మాకు యీ పెసిలిటీస్ చేయాలి అని హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారా? ఆ నిషయమైతానే కాదు. మావో డే సెలెబ్రేషన్స్ సందర్భంలో ఇంటర్ ఫియర్ అయినారని హంగర్ స్ట్రయిక్ చేశారటగాని, యీ పెసిలిటీస్ యివ్వలేదు. కాబట్టి, మేము హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నామనడం లేదు, ఆ వుద్దేశ్యముతో వారు చేయడంలేదు. ఈ పెసిలిటీస్ మాకు చేయలేదు. కాబట్టి మేము హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నాము అని అంటే. I can understand. మావో డే సెలెబ్రేషన్స్ మమ్మల్ని జరుపుకోనివ్వలేదు కాబట్టి మేము హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నామంటున్నారు. 'ఇజిట్ Is it the justification for hunger strike? Absolutely not. He has tried to enforce the manual ఇప్పుడేమిలేదు, అంతా బాగానే ఉంది. వారు చెప్పినటువంటి పెసిలిటీస్ కూడా ఇంటర్ వ్యూస్ గాని, న్యూస్ పేపర్స్ గాని కాన్ ఫెస్ పెసిలిటీ గాని, లెటర్స్ పిషయంగాని. యీ పెసిలిటీస్ అన్ని కలుగజేయవలసినవిగా మేము డై రెక్షన్ ఇచ్చినాము. అవి యిప్పుడు రెస్టోర్ అయినవి. కాంగా పీస్ ఫుల్ గా ఉంటే, చేస్తామని చెప్పి మేము రెస్టోర్ చేశాము. ఇందులో పెద్దగా యిబ్బంది పెట్టింది ఏమీలేదు. The officer is a good and strict man. He is strictly adhering the Manual. The Government is certainly there to take action

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ :— సత్యాగ్రహం చేసినవారి విషయం చెప్పారు. సత్యాగ్రహం చేయనివారు కూడా ఉన్నారుగదా. వారికి ఎందుకు ఇంటర్ వ్యూస్ రెఫ్యూజ్ చేశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అన్నీ చేశామన్నారు, కిచెన్ కూడా రెస్టోర్ చేశారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— నావద్ద దానికి సంబంధించి ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు. మిగతావన్నీ చేశారు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు. — ఒక క్లారిఫికేషన్, డె ఫైర్ము లాకప్ విషయం వుంది. అది రెస్టోర్ చేశాడా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు — ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇప్పుడు నా వద్ద లేదు.

శ్రీ యస్. వేణుయ్య: — అధ్యక్ష, కొల్లా వెంకయ్యగారి విషయం యిక్కడ వచ్చింది. ఆయన రాష్ట్ర విరివారా, లేదా? అనేది విషయం నేను గూడూరులో 21 వ తేదిన యిక్కడకు, శాసనసభకు వచ్చేటప్పుడు రైల్వే స్టేషన్ లో చూశాను. నడవలేక, మనుష్యులను పట్టుకుని కుంటున్నారని. ఆయన శాసనసభ్యులుగా వున్నారు ఎం. పి. గా ఉన్నారు. ఎంతో ఇన్ హ్యూమన్ గా ఆయనను ట్రీట్ చేయడం జరిగింది. ఆయన కర్ర వట్టు రుని నడుసుంటే, కనీసం కర్రను కూడా ఉండనివ్వకుండా, ఆ కర్ర కూడా తీసి పేళారు కర్ర లేకపోతే మనుష్యులైనా ఉండాలి యిది ఇన్ హ్యూమన్ ట్రీట్ మెంట్ అవునా, కాదా? నేను కల్లారా చూశాను. తిరుపతి వెళ్తుంటే, గూడూరు స్టేషన్ లో నేను స్వయంగా చూశాను, మాట్లాడాను. నడవడానికి కనీసం కర్ర కూడా లేకుండా చేశారు మేము యివన్నీ వ్రాసి పంపించాము. అలాగే కిచ్ ఇన్ విషయమన్నది. వారి డిమాండ్స్ ను కొన్ని అంగీకరించామన్నారు. సంతోషం. ఇన్ హ్యూమన్ గా అక్కడ వాటిని ట్రీట్ చేయకుండా చూడాలని చెబుతున్నాను. వెంకయ్యగారు మనందరికీ తెలుసు. నేను స్వయంగా చూసి, మాట్లాడి వచ్చాను. ఆ విషయమై మంత్రిగారేమైనా ఎస్క్యూజెన్స్ యిస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు — వెంకయ్యగారు, ప్రత్యేకంగా, యిప్పుడు యింకా సఫర్ అవుతుంటే నేను చూస్తాను.

(5) re : Opening of fair price Shops in the State.

శ్రీ ఆర్. మహానంద: — అధ్యక్ష, మన సివిల్ సప్లయ్ శాఖామూల్యం యిచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్ బట్టి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో 25 వేల గ్రామాలలో 17,853 కరువు గ్రామాలు ఉన్నాయనే విషయాన్ని వారే ఒప్పకున్నారు. వాటి కొరకు 5,593 షాపు, అగస్టు నుంచి యిప్పుటివరకు, ఒక లక్ష 39 వేల 319 టన్నులు, బియ్యమైతేనేమి, గోధుమలైతేనేమి, అలాకా కలిసి యివ్వాడున్నాడు. ఆలెక్కన చూస్తే ఒక్కొక్క షాపుకు నాలుగు మాసాలకూ 185 క్వంటాలు వస్తాయి. అధ్యక్ష, కుటుంబంలో ఆయిదుగురు వుంటే, యిప్పుడు వీరు చెప్పిన 5,593 లో యిచ్చిన కార్డు ప్రకారంగా గాని, వ్రాసిన లిస్టు ప్రకారంగా గాని చూస్తే ఒక నెలకు ఒక కుటుంబానికి ఒకటిన్నర క్వంటా వంతున యీ షాపుకు మొత్తానికి, నెలకు 3,41,880 టన్నులు కావాలి. అంటే నాలుగు మాసాలకు 13,67,280 టన్నులు కావాలి, యిది వారు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారంగానే. కాని, గవర్నమెంటువారు ఎంత యిచ్చారు? 1,39,919 టన్నులు యిచ్చారు. ఇది ఏవిధంగా సరిపోతుంది? కొన్ని చోట్ల వారానికి, కిలో వంతున తప్ప యివ్వడం లేదు. ఒక ఉదాహరణ. నా తాలూకాలో పదిహేను వేల కార్డులు పెంటెటివ్ గా యిచ్చారు. ఆ పదిహేను వేల కార్డుకు నెలకు 140 టన్నులు యిస్తే ఏమి సరిపోతాయి? అనలు ఈ మొత్తం పిలేజన్ లో

ఎన్ని విలేజెస్‌లో కరువు ఉన్నదో వారే వారి స్టేట్‌మెంటులో ఉన్నాకున్నారు. వారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లోని వివరాలనే ఒకసారి చూడమనండి. అందువలన, చాలా ఇస్తున్న కొటాయీ విలేజెస్‌కు ఏ మాత్రం కూడా చాలడం లేదు. కరువు ప్రాంతాలలో ప్రతి పంచాయితీ టోర్టు కూడా పెయిర్ ప్రైస్ డిపో పెట్టాలనిన వాద్యత ఉన్నది. రోగడ వున్నది అత్త సొమ్ము అల్లుడు దానం చేసినట్లు పెంట్‌లు గవర్నమెంటు అడిగితే వేల, లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు అధికారయంతంగానూ, అనధికారయంతంగానూ యిచ్చేయడంవల్ల యీనాడు మన రాష్ట్రానికి యీ డిఫిసిట్ ఏర్పడింది. యిప్పటికైనా సరే కొంత మంది మిల్లర్స్ తక్కువకు యిస్తామంటున్నారు, ఆ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ పవ్వే పరిస్థితి కనబడటం లేదు. మంత్రిగారు ధాన్యం ఎక్కువగా సేకరించి యితర ప్రాంతాల అడిగినప్పుడూ, అవతలివారు దుర్విశేషంతో వాధ పడుతున్నప్పుడు లక్షలాది టన్నులు పంపించటం జరిగింది. ఈనాడు మనకు రెండ్రెల్ ఫూల్ నుంచి, యితర రాష్ట్రాల నుంచి ఎందుకు ఇవ్వరు? లక్షలాది టన్నులు తెప్పించి, స్టోకు పెంచి ప్రతి పంచాయితీకి ఫేయిర్ ప్రైస్ షాప్స్‌టెన్ చేసే ఏర్పాటు చేయాలి. మన వల్లా సుబ్బారాయుడుగారు చల్లదనంతో, మెల్లతనంతో వున్నట్లయితే మేము నాశనమైపోతాము. చాలా చురుకుతనం వెళ్లకోవాలి. మనకున్న కొద్ది ధాన్యం కూడా యితర ప్రాంతాలకు పోకుండా అరికట్టాలి. ఎక్కువగా స్టాప్తున్న దేని, విశిలెన్ను నెల్ ను బలపరచాలి. గుంటూరునుంచి, ఒంగోలు ప్రాంతానికి చెచ్చెకోవా లాపే దొంగతనంగా లాటీలు తెచ్చుకుంటే యిక్కడకు వచ్చేటప్పటికి రు. 1-60 లకు అమ్ముతున్నారు. దానిని అరికట్టి ఎక్కువగా సప్లయ చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోకపోతే ఆకలి చావులు తప్పవు. ఇంక మూడు నాలుగు మాసాలకు ఇది తిండి గింజలు రావు. యిదివరకు మనం పెంట్‌లు గవర్నమెంటుకు పంపించాము. ఉన్నది అన్నపూర్ణ యింటిలోనే అన్నమే కరువాయనే అన్నటుగా యీగతి పట్టింది. కాబట్టి మనం పెంట్‌లు గవర్నమెంటుతో డెబ్బలాడి, అవసరమైతే డెప్యూటీ షేషన్‌పోయి ఎక్కువ కొటాలు తెప్పించుకొని ప్రజలు చావకుండా చూడవలసిన వాద్యత మన ప్రభుత్వం దీని వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య: — అధ్యక్ష, సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు రూపాయికి కె. జి. బియ్యం చొప్పున అమ్మిస్తామని చెప్పినమాట మాటగానే ఉండిపోయింది. కొంత మంది కె. జి. రూపాయికి కాదు. రూపాయి పది పైసలకూ, రూపాయి ఐదవై పైసలకూ అమ్ముతున్నారన్నారు. కానీ నెల్లూరు జిల్లాలో రు. 1-80 లకు అమ్ముతున్నారు. అదికోర్పు రైసు కాదని చెప్పవచ్చు. కానీ రు. 1-80 లకు అమ్ముతున్నారు. అదే బయట కొనుక్కోవాలంటే రు. 1-75 లకు కాని దొరకడం లేదు. పెయిర్ ప్రైస్ షాపులు ఉన్నాయి కాని వాటిలో గింజలు లేవు. అన్నిచోట్లా ధాన్యాలున్నాయి కాని పెయిర్ ప్రైస్ షాపులలో మాత్రం బియ్యం లేవు. అంటే దీనిని బట్టి ప్రొఫిటింగు, బ్లాకుమార్కెటింగు, హోర్డింగు గవర్నమెంటు ఎంకరేజీ చేస్తున్నదా? స్టాక్కు బయటకు వెళ్లడం లేదు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఉన్నది. అక్కడ కొంత ధాన్యమున్నది. ఆ ధాన్యం ఎందుకు బిల్లు చేయరు? కోర్టు

రైసు లేదు. రు. 1-38 పైసలైతే కొనుక్కొండి లేకపోతే లేదు అంటారు. మంత్రిగారు ధాన్యం పంపించే ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. మాకు నాలుగు వేల టన్నులు కావాలి. అక్కడ ఏమీ లేవు సామాన్యమైన మనిషికి పనికి వచ్చే రైసు లేవు కాబట్టి వెంటనే సప్లయ చేయాలని చెప్పాము. కొన్ని చోట్ల బియ్యం లేవని ప్రజలు గోల చేస్తున్నారు. వర్కర్లు వుండే చోట్ల ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపులు నామకః మాత్రమే ఉన్నాయి. సప్లయ లేదు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ నుంచి వెంటనే స్టాక్సు రిలీజ్ చేయమని చెప్పాలి. రు. 1.75 లకు అమ్ముతున్నారనే విషయం మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. ప్రొక్యూరుమెంటుచేసే విధానం మానుకున్నారు. అటువంటప్పుడు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ నే డైట్ ఎలిఫెంటును మనం ఎందుకు భరించాలి? వారు చెప్పే ఖర్చులన్నీ వేసుకొని దానిని కన్నామర్చు భరించాలనడము న్యాయమా? సబ్సిడైజ్ చేసి ఆ ఖర్చు గవర్నమెంటు భరించాలి కాని శాసనసభలో కిలో బియ్యం రూపాయికి అమ్మిస్తామని ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలను క్రియారూపంలోకి తేక పోవడం న్యాయంకాదు. స్టాక్సు లేవు. ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే ఆకలి దర్పలు తప్పవు. నెల్లూరు జిల్లాలో లారీ పోతుంటే పట్టుకున్న పరిస్థితులు తెలుసు, వారిడ్ పబ్లిక్స్ ఆనీ, కాదనీ, రైసు వుంటే నూకలనీ, ఇట్లా ఉంటాయి. అకలిదప్పుల బాధలు వచ్చి లా అండ్ అర్డరు సమస్యగా పరిణమించే స్థితి రాకుండా ప్రభుత్వం వెంటనే కదలాలి. అన్ని చోట్లా ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపు పెట్టాలి. రూపాయికి అమ్మాలని, ఆఖర్లులు ఆమ్మే వారి నెత్తి మీద వేసుకోవాలంటే వేసుకోలేదు. గవర్నమెంటు ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు, ట్రాన్సుపోర్టు చార్జీలు అయినవి అందువల్ల రు. 1-20 లు అయినదని సరైనవి కాదు. ప్రజల యిబ్బందులు తొలగించడానికి క్రొత్త మంత్రివర్గులు చురుకుగా పనిచేస్తారని ఆశిస్తూ, వెంటనే ధాన్యం రవాణా చేయాలని కోరుతున్నాను. నెల్లూరులో చాలా అలజడిగా ఉన్నది, కాబట్టి వెంటనే రైతు మూడు వేల టన్నుల ధాన్యం పంపించాలి

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: అధ్యక్ష, గతసారి శాసనసభలో ఈ ఆహార సమస్యగురించి బియ్యం సప్లయ గురించి చర్చకు వచ్చినప్పుడు తమరే అధ్యక్షత వహించారు. అప్పటి విషయం కూడా తమకు జ్ఞాపకం ఉంటుంది. చౌక డిపోల ద్వారా బియ్యం సరఫరా చేయిస్తామని ప్రభుత్వం అన్నది కిలో బియ్యం రూపాయికి సప్లయ చేయిస్తామని ప్రభుత్వము అన్నది. కాని మేము ఆయా ప్రాంతాలకు వెళ్లి చూచినప్పుడు యిదంతా కూడా మాయ గారడిగానే ఏర్పడింది. నేను స్వయంగా చూచిన కాకినాడ పట్టణంలో చౌక డిపో అని బోర్డు ఉన్నది కాని డిపో లేదు. నేను వెంటనే కలెక్టరుకు ఉత్తరం వ్రాశాను. దాని మీద నేను ఒక ఫ్లేట్ మెంటు కూడా యిచ్చాను. ఇదంతా మాయగారడీ క్రింద ఉన్నది. ప్రజలు ఆకలి బాధ చేత నాన కష్టాలకు గురై పోతున్నారన్నాను. నాకు కలెక్టరు నుంచి సంతృప్తి కరమైన సమాధాన మేమీ రాలేదు. 4-10-71 న నేను కలెక్టరుకు వ్రాశాను. ప్రభుత్వము యిచ్చిన హామీని సరకు చేల్చుకుండా ఒక బ్యూరోక్రాట్ ట్రొక్కేయడమే కాకుండా కె. జి. రు. 1-20 లకు అమ్ముతున్నారని కలెక్టరు అన్నారు. అయితే ప్రభుత్వ హామీ

ఎక్కడ అమలులో ఉన్నది? కేంద్రం 27-9-71 వ తేదీని నాకు 4-10-71 వ వచ్చింది. తిరిగి జవాబు వ్రాశాను. రు. 1-20 లకు అమ్మిస్తున్నానని నాకు వచ్చిన రెటరు కాపీలు సివిల్ సప్లయశాఖా మంత్రిగారికి ఇస్తాను. అప్పుడు యీ మంత్రిగారు ఛాక్ వెం వన్ లో వున్నారు. ఇంకా పెరైటీ రు. 1-11 లకు అమ్మిస్తున్నాడన్నారు ఆయన, రూపాయి అమ్మి అప్పుడు రు. 1-03 లు అన్నారు. చూచినట్లయితే అప్పుడు ఎక్కడా లేనే లేవు. మామూలు బియ్యం రు. 1-05 లకు, రు. 1-10 లకు అమ్మిస్తున్నారు. తక్షణం నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి తెలిపోను చేశాను రెవిన్యూ మంత్రిగారు వచ్చిన వెంటనే పెరైటీలలో ఉత్తరం వ్రాశాను, తెలిపోనో చేశాను. రెవిన్యూ మంత్రిగారు అద్యతరెడ్డిగారి ఆలోగ్యం బాగా లేదు అనుకోండి. వారిని అనవలసింది లేదు. సివిల్ సప్లయ్ మంత్రిగారు క్రొత్తగా వచ్చారు వారికి ఉత్తరం వ్రాయలేదు. వారు నాతో సహచరులుగా ఛాక్ టెబిల్ లో కూర్చుంటూ వచ్చిన వారు. 19-11-71 వ తేదీన ముఖ్య మంత్రిగారికి ఉత్తరం వ్రాసాను. అవన్నీ పైలెట్ లో ఉన్నాయి ఏంత బుర్రెట్, వుడెన్ హార్వెస్టేన్ ఉందో తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేను కరణం పట్టనుంచి అసి స్టెంటు పర్సెక్ షన్ నుంచి కేంద్రం వరకు ముఖ్యమంత్రి వరకు అందరిని ఆడిగాను. ఈ పద్ధతి ఏడిపిస్తున్నారు కాబట్టి సరికొద్దాలని కోరాను, ఉదాహరణలు ఇచ్చాను, రు. 1-30 లకు అమ్మితున్నారని చెప్పాను. డిప్యూటీ కేంద్రంగా వ్రాశాను. ముఖ్య మంత్రిగారినుంచి నాకు సమాధానం మొన్ననే వచ్చింది. నేను సివిల్ సప్లయ్ సెక్రెటరీ టీకీ ఇచ్చాను అన్నారు. ఆయన కేంద్రం చేసాడో లేదో తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. — మనం ఎక్కడ ఉన్నాం. ఛాన్స్ ఎక్కడో ఉన్నామా?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు. — ఇది ఆహార సమస్య గురించి. దనికదర్ల సమస్యకాదు. లాలూచీ సమస్యకాదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు సమర్పించ వచ్చును. 2-11-71 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉత్తరం వ్రాశాను. సెక్రటరీ ఛాన్స్ అండ్ అగ్రికల్చర్ కు వ్రాశాను. ఈ ఫైర్ ఫ్రైరు షాపు లోనే లేవు. అంతా మాయ, మోసం.

I let him sit here. I am hauling up your Chief Minister.

(Sri Vavilala Gopalakrishnayya was seen standing.)

Mr Deputy Speaker :— He is your Chief Minister also.

Sri C. V. K. Rao — Yes, I am hauling up my Chief Minister. Why should he run away?

Mr Deputy Speaker.— Don't make personal insinuations.

Sri C. V. K. Rao.— I say "our Chief Minister". With due respect to the Chair, I correct myself.

Are you convinced that the state of affairs is bad? What a bogus thing? What a callous attitude? How they divert from the

subject? What is the reply from the Secretary, Food and Agriculture Department? 'I acknowledge receipt kindly address the Chief Minister' I brought this Call Attention Motion, Should they not have the responsibility? Should they not feel the suffering of the people? They are so callous I want to tell you how they are implementing I warn them Let them open more fair price shops, and sell rice at rupee one per kilo Let there be no irregularities. Are they considering the complaints I brought to their notice? Let them deal with the officers who violated it, from the Collector down to commonman They are paying Rs 340 per fair price shop, which goes to the dinner parties of the Collector and dinner parties of the men concerned He must bend his head in shame

Smt T N Anasuyamma — I want a clarification from the Minister for Civil Supplies I want to know the basis on which fair price shops have been opened? Is it on the basis of population or on the basis of area or whatever it is There are about 2000 villages in my constituency and for the entire taluk of Madanapalle 19 shops are opened of which 9 shops are in the town and 5 only in my constituency, It is a hilly region and it is the biggest constituency in the whole district And each of the fair price shops is 20 to 30 miles apart There are famine road works and about 150 workers are engaged, but only 100 K Gs are supplied The workers do not get any rice from these shops. I want the Minister to tell us whether he is supplying rice to workers engaged in famine works There are only 5 shops in my constituency and I want to ask the Minister if he can open more shops and supply rice to each shop

Sri B. Ratnasabhupathi.— This is part of the debate on Drought conditions. The Minister may reply to the points raised now in his reply on the discussion on Drought conditions

Sri C. Subbarayudu — I have no objection

Sri Pragada Kotaiah — We require at least two hours for discussion on Drought condition.

Mr Deputy Speaker.— Now, the House has agreed to have a discussion separately for 2 or 2½ hours. Now, there is only half an-hour left The Opposition Leader alone wants one hour to speak and there are many members who would like to speak. There is no alternative except to continue this on Monday evening It is a very important matter.

Smt. B Jayaprada :— We cannot come on Monday evening as we have got the Party meeting. Today we have no objection.

Mr. Deputy Speaker:— Would it be all right today?

Sri C. V. K. Rao.— We have other engagements for today evening.

Sri B. Ratnasabhapathi:— Today we have got the meeting of the Committee on Public Undertakings

Smt. B. Jayaprada — I will consult the Leader and tell you shortly.

PAPERS LAID ON THE TABLE

(1) Amendment to the A. P. Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Rules, 1961

Sri Kakani Venkataratnam:— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the amendment to the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Rules, 1961 made in exercise of the powers conferred by sub-sections (1) and (2) of section 23 of the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961 and published in Rules Supplement to Part I of the Andhra Pradesh Gazette No 29 dated 28—10—1971.

(2) Amendments to the A. P. Bhoodan and Gramdan Rules, 1965.

Sri A. Bhagavantha Rao:— Sir, on behalf of the Minister for Revenue I beg to lay on the Table a copy of the amendments issued to the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Rules 1965 in G. O. Ms. No. 531 Revenue, dated 17—9—1971. and published at pages 353-354 of the Rules Supplement to Part II of the Andhra Pradesh Gazette dated 14—10—1971 as required under sub-section (3) of section 34 of the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Act, 1965.

Mr. Deputy Speaker:— Papers laid on the Table.

DISCUSSION ON DROUGHT CONDITIONS AND FOOD SITUATION IN THE STATE.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి:— అధ్యక్ష, ఈ సంవత్సరం కరువు అన్నది చరిత్రలో ఎన్నడూ విననంత భీభత్సం కలిగించింది. అంత ఇంచెన్నిటీతో కరువు వచ్చిందనే దానితో మంత్రివర్గం అంతా ఏకీభవిస్తుందనుకుంటాను, మనం గతంలో కరువు చూచినది 52 వ సంవత్సరంలో. ఆ తరువాత వర్షాభావం వల్లనూ తరువాత సైక్లోను బాధలకొంత వరకు ఎదుర్కొన్నప్పటికీ కూడా 52 సంవత్సరంలో మనం నిజమైన కరువును యెదుర్కొన్నాం. అప్పటినుంచి యింతవరకు ఏదో ఒక రకంగా ఆంధ్రదేశం అప్పుడప్పుడు కరువును ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ కూడా యింత తీవ్రమైన కరువు ఇంతవరకు రాలేదని చెబితే దానితో ప్రభుత్వం ఏకీభవిస్తుందనుకుంటాను. కాని ప్రభుత్వం యొక్క చర్యలు ఇంతవరకు ఉన్న తీవ్రతను ఎదుర్కొనడానికి సమగ్రమైన చర్యలు తీసుకున్నదా అనే

ప్రశ్న: ప్రతి బుర్రలో ఉదయిస్తుంది. మంత్రిలు-ఆంధ్రదేశం అంతా తిరిగారు. ఏ జిల్లాలో ఏ ప్రాంతంలో కరువు ఉందో చూశారు. ఆ ప్రాంతాల్లో వచ్చినప్పుడు వారి ఉపన్యాసము కూడా విన్నేటటువంటి ఆదృష్టం నాకు కలిగింది. కడప జిల్లాకు వచ్చారు. నా జిల్లాకు ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు ఆహార మంత్రి వచ్చాడు. తరువాత మీడియం, ఇరిగేషను మంత్రి, మూజిల్లా వారు, బసిరెడ్డిగారు కూడా వచ్చారు. తిరుపతి పోయే మార్గంలో కడప ఉంది కాబట్టి ప్రతి మంత్రి క్రొత్తగా డిప్యూటీగేజీ వచ్చినందుకు తిరుపతి పోయేటప్పుడు దారిలో కడపకు వస్తారు. అందుచేత మంత్రిలందరూ మూజిల్లా చూసి ఉంటారు వారు ఉపన్యాసములు ఇచ్చారు. అయితే వారి ఉపన్యాసములకు ఈ రోజు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలకు పీలాంటి సేంబంధం లేదు అని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. యీ రోజు కరువు వల్ల ఉద్భవించినటువంటి సమస్యలు సైక్లోనువల్ల వచ్చిన ప్రాబ్లెమ్స్ ప్రప్రథమముగా ఆహార సమస్య. ఆహార ధన్యాంలో ఈ రోజు ఎందుకు కరువు ఏర్పడింది?

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు — అధ్యక్ష, ఇంత ముఖ్యమైన సమస్య చర్చిస్తున్నప్పటికీ కాంగ్రెసు డెంచీల మీద ఎవరూ లేకపోవడం విచారకరం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు — ఆ వైపు డ్రాట్ ఉంది.

Sri Ch. Rajeswara Rao.— Sir, there is no quorum. There is drought, as it were, on the Congress benches. It is an insult to the House when we are discussing a serious situation.

(The quorum bell was rung.)

Mr. Dy. Speaker.— On Monday evening, we will continue discussion on drought from 4 P. M. to 6 P. M.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — ఈ రోజు తీవ్రమైన కరువు ఉద్భవించడానికి ప్రధానమైన సమస్య ఆహార ధన్యాల కొరత. ఆహారశాఖ మాత్యులుగారు 10 పేజీల నోటు ఒకటి, 7 పేజీల నోటు ఒకటి ఇచ్చారు అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు ఇచ్చిన నోట్ ఇంతా చదివితే ఆశాజనకంగా కనిపించలేదు. ఇంత తీవ్రమైన కరువును ఎదుర్కొంటూంటే ఏమి సమగ్రమైన చర్యలు తీసుకున్నారు. ఏమి ఉపాధి కలిగించారు? కొన్ని కోట్ల జనం కూలి మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. వారికి వసులు కలిగించడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారనేది యిదమిద్దమైన సలహా కాని చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమము గాని లేకపోవడం శోచనీయం. ఆహారశాఖ మంత్రిగారు చాలా క్లియర్లుగా స్టేట్ మెంట్లు ఇచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. ఆహార కొరత ఎందుకు ఏర్పడినదో చాలా ఫివరంగా చాలా క్లియరుగా ఇచ్చారు. అందుకు ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. కొరత ఎందుకు వచ్చింది? 67-68 సంవత్సరంలో వారు ఇచ్చిన సాటిస్ఫాక్షన్ 45,73,830 టన్నుల ధాన్యం ఆంధ్రదేశంలో పండింది. ఆ సంవత్సరం వరం బాగా వచ్చింది. పంటలు బాగా పండినవి. మొత్తం పంటలు 33,99,415 హెక్టారులు ఆంధ్రదేశంలో సాగుబడి క్రిందకు వచ్చింది. 46,78,830 టన్నులు పండినవి. 70-71 సంవత్సరంలో 38,95,700 హెక్టారులలో 46,50,100 టన్నులు పండినవి. ఆ సంవత్సరంలో కూడా దాదాపు అంతే వచ్చింది, ఈ రోజు

ఆహార ధాన్యాల కొరత వచ్చిందంటే వర్షాభావం వల్ల కరువు వచ్చిందా లేక ఎందుకు ఆహార ధాన్యాల కొరత వచ్చిందని ఎగ్జామిన్ చేయవలసిందని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ రోజు కేవలం నవంబరులో డిసెంబరులో వచ్చిన కరువుకాదు. జూను నుంచి కరువు వచ్చింది. తొలకరి రావలసినప్పుడు రాలేదు. అందుచేత అప్పుడే పంటలు వండడానికి అవకాశం లేదని హెచ్చరించాము. సెప్టెంబరు వరకు సమాజేశం ఉన్నప్పుడు వర్షాభావం వస్తున్నది, దానివల్ల కరువు ఏర్పడుతున్నదని హెచ్చరిక చేయడం సుదీర్ఘమైన చర్యలు చేయడము జరిగింది. ఆ చర్యను ఆధారం చేసుకుని ఏమి చర్య తీసుకున్నారని కరువును తీర్చడానికి ఏమి చర్య తీసుకొన్నారని అడుగుతున్నాను, ఆనాడు తగినంత ప్రొక్యూరుచేశారా? 67-68 లో 6,80,000 టన్నులు ప్రొక్యూరు చేశారు. అది సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఫూల్ కి పంపించారు 70-71 లో 4,70,000 టన్నులు ప్రొక్యూరు చేశారు. సెంట్రల్ ఫూల్ లో గోడౌన్సు లేని కారణం చేత తగిన కారణాలు కావనుకోండి. 4,70,000 టన్నులు మాత్రమే ప్రొక్యూరు చేశారు. మిగతా ధాన్యం ఎక్కడికి పోయింది? ఏవిధంగా ఆర్టిఫిషియల్ గా తాత్కాలికంగా మీరు సృష్టించిన కరువుతో పాపాలతో మీరు చేసిన క్రయమ్మేవల్ల ప్రభుత్వం చేసిన దారుణ కార్యక్రమంవల్ల ఈ రోజు ప్రజలు బాధ పడుతున్నారని ప్రజలు తీవ్రమైన కరువు కాటకాలను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇది ప్రభుత్వము సృష్టించినదని ఆక్యూజ్ చేస్తున్నాను. అయితే ఒక కారణం చెప్పవచ్చు. ఆ రోజు ఉన్న ముఖ్యమంత్రి ఆ రోజు ప్రభుత్వం మోపిపోయింది అని చెప్పవచ్చు. దాని ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఎవరు ఏ నేరం చేసినా బయటపెట్టి తగు చర్య తీసుకోవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఆ తరువాత లెక్కలు ఇచ్చాడు. 1967-68 సంవత్సరంలో గవర్నమెంటు ప్రొక్యూరు చేసి ఎక్స్ పోర్టు చేసినది 3,30,330 టన్నులు అన్నాను ఇది గవర్నమెంటువారు స్వాధీనం చేసుకొని ప్రొక్యూరు చేసుకుని ఎక్కడ తరుగు రాష్ట్రములున్నాయో అక్కడ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పాలసీ ప్రకారం పంపారు. 1968-69 లో 69-70 లో ఏ కొద్దిపాటి ప్రొక్యూరు చేసి తరుగు రాష్ట్రాలకు పంపారు. 70-71 లో 5,66,634 టన్నులు ఎగుమతి జరిగింది. అధ్యక్ష, 67-68లో మనకు ఉత్పత్తి ఎంత వుంది? ప్రొక్యూరు చేసినది 4 లక్షల 70 వేల టన్నులు. కాని 5 లక్షల 60 వేల టన్నులు ఏవిధంగా ఎక్స్ పోర్టు జరిగింది? గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ప్రొక్యూర్ చేయగా ఫ్రైవేటు వర్తకుల ద్వారా 2 లక్షల 13 వేల టన్నులు ఎక్స్ పోర్టు అయినవి. బ్రోకెర్ రైసు అనే పేరుతో 24,589 వేల టన్నులు ఈ రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయబడినవి, వనికిరాని రైసు, మిల్సులో చెడిపోయిన రైస్, డీ కలర్డ్ రైసు అని కారణాలు యిచ్చారు, ఇతర రాష్ట్రాలలో వీటిని ఎవరు తింటున్నారో ప్రశ్నించుతున్నావా? మనుష్యులు తింటున్నారా? సోపలిజాన్ని ఆమలు జరుపుతామని చెబుతున్నారని ప్రభుత్వం వారు. గరీబీ హటావో అంటూ చెబుతూ దేశాన్ని మోసము చేస్తున్నారా? అక్కడ ఎవరు తింటున్నారు. అటువంటివాడు ఈ రాష్ట్రంలో లేరా? ఈ దేశములో ఉన్న జనాభాలో 75 పెర్సెంటుకు రోజుకు తలవరి ఆదాయం 35 పైసలు అని

వారి స్టాటిస్టిక్స్ డిపార్టుమెంటు వారే విశ్వాసపట్టుంలో పబ్లిష్ చేశారు. ఇక్కడి పేదవారు గరీబ్ కాదా? వీరికి ఏమీ సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నారు? ఇక్కడనుంచి ఎక్స్‌పోర్టు చేసి లక్షల రూపాయలు ఆర్జించారు. ఈ ఎక్స్‌పోర్టుకి కారణం ఎవరు? 68 నుంచి 70 వరకు ప్రయివేట్ ప్రెడర్స్ ద్వారా ఎక్స్‌పోర్టు లేనిది ఈ సంవత్సరంలో అనుసరించి కొన్ని లక్షలు గడించి, పేదలకు బోహం చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. This is nothing but unalloyed hypocrisy. This Government is nothing but a direct inheritor of Smt. Indira Gandhi's Government. What is it doing? What action are you taking on those people who are criminals?

నక్సులైట్స్ అని చెప్పి ఎవరినో జైలులో పెట్టి హింసిస్తున్నారు. ఈ ఫ్రీ సౌనైటీలో ప్రచారము చేసుకొనడానికి వారికి అవకాశం ఉంది. If they are within the limits of constitutionalism, I am telling you, these are the worst criminals, real criminals, not even the Naxalites. What action are you taking? ఇండిపెండెన్స్ వచ్చిన తరువాత జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు చెప్పిన మాటలను జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. ఎవరైతే బ్లాకుమార్కెట్ చేస్తారో, పేదవారి కడుపు కొడతారో, ధన్నాన్ని ఆర్జించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారో "on the next tree he must be hanged" అన్నారు. Are you hanging them? The people running the Government are the real criminals. Who are to hang you? You are in power, you are the people who abuse power and you are the people who cheat the poorest of the poor. That is the position now. Therefore, Sir 5 ఏప్రిల్ 66 వేల టన్నులు ఆంధ్రదేశము నుంచి ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడానికి ప్రైవేట్ ప్రెడర్సు ఆలో చేసి, ఆర్టిఫిషియల్‌గా, తాత్కాలికముగా స్వలాభము కోసము స్కెర్పిటీనికి కలిగించి ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు పంటలు పండిస్తున్నారు కాని మనము ఇంకొకరిని బిజ్జెటనము అడిగే స్థితికి తీసుకు వచ్చారు అంటే I do not know what to call this Government. I do not know what name is to be given to this Government. I do not know whether this Government deserves to exist even for one day. It is peoples' condemnation. If they have any conscience, their conscience should condemn them. This is one thing. Secondly, You sit there and now you are under the corridors of power and you forget yourself. I will put another question, Sir. This question which I am now raising has been discussed in the last Assembly session. రూపాయికు కిలో బియ్యం అమ్ముతున్నామన్నారు. ఇవాళ ప్రొద్దున, చిన్నపన జరిగింది. ప్రభుత్వమువారు ఎంతకు కొన్నారు? వారు చిన్న రైతుల నుంచి, మిల్లర్లు నుంచి బొక్కూర్ చేస్తున్నారు. ఈ రకము రైన్ ఎంతకు కొంటున్నారు? బోయిన సమావేశ కాలములో ఏర్పాటు చేసిన మిటింగుకు ఎఫ్. సి. ఐ. వారు వచ్చారు. సివిల్ సప్లయ్‌వాడు వచ్చారు. అప్రోజిషన్ నబ్యులు, ముఖ్యమంత్రిగారు, పుడ్ మినిస్టరుగారు వచ్చారు. అంతా కూర్చొని చర్చ చేస్తే క్వింటాలు 75 రూపాయలకు కొంటున్నట్లు

చెప్పారు. కాని ఎంతరు అమ్ముతున్నారు? రు. 100 లకు అమ్ముతున్నారు. There is difference of Rs. 25/- per quintal in your selling. How do you sell this? Where is this difference going? 35% of the profit you are making. Whatever you call it, whether it is profit or difference there is an actual difference of 35%. I am asking you, Sir, అది ప్రయవేటు శేడర్పు కావీ, ఇంకొకడుకాని 35 పెర్సెంటు వర్చిజింగ్ ప్రైస్ పైన లాభము తీసుకొన్న వారు ఏవేరైన వున్నారా? If free trade is allowed, can a private trader expect 35% margin over his purchase price? It is unimaginable. It cannot happen in a competitive society. This is nothing short of unalloyed black-marketing. Can there be greater black-marketing than this? You are cheating the people. It is nothing but cheating and fraud. You are playing on the people. I, therefore, suggest one thing.

If this Government is really genuine in its intentions, in its proclamations, in its professions that it is for socialism, for the poor and for Gharib Hatao, I suggest, let this difference be written off by the Government. Let this difference be underwritten. Let this be subsidised by the Government. This is not the only country or the only State where prices are subsidised by the Government. The neighbouring country, Ceylon, has subsidised its foodstuffs. The prices of foodstuffs have gone up too far. I know the subsidising policy will certainly affect the rural economy of the country; but the amelioration of the poorest of the poor is of greater significance and importance to this Government, or any Government than the economy of the State. So, no economy has greater sanctity than the economic conditions of the poor. Therefore are you prepared to subsidise the prices which are soaring higher than the limits put by any scientific economy. అది లేదు. ప్రతి క్వీంటాలుకు రు. 8 లు సర్వవార్షిక చేస్తున్నారు And the Central Government which says that it has invested so much of capital in the purchase of this procured price was collecting so much per quintal as interest. గవర్నమెంటు కమర్షియల్ కన్సర్వేటారు. Today, you are purchasing the paddy, procuring the paddy, for the purpose of storing to face situations like this in order to go to the rescue of the poor. I ask this Government or anybody who laughs behind his seat exhibiting his ignorance whether this Government is being run on scientific lines, whether this Government stands for the poor classes about whose lot they proclaim their sympathy from house tops, whether their profession for socialism is real, whether they know the meaning of the word 'socialism' and whether they can allow the procured prices to go up in that manner. Therefore, what I say is నార్మల్ పరిస్థితులలో ఎట్లా అయినా కాని కరువు కాలకాల, వర్షాభావ

ములో ఉపాది లేని సమయంలో బ్రతకడమే కష్టముగా వున్నప్పుడు కిలో రూపాయకు ఇస్తున్నాము అంటే అర్థము ఏమిటి? 75 పైసలకు కొని 100 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఇంత లాభము పొందుతారా? కరువు ఉన్న ప్రాంతాలలో, కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లేర్ చేసిన ప్రాంతాలలో 75 పైసలకు అమ్ముండి. వారికి కావలసిన ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసి సప్లయ చేస్తే ప్రభుత్వము చిత్తశుద్ధితో ఫంక్షను చేస్తున్నట్లు చెప్పడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. 1947 నుంచి చూస్తున్నాము మనము ఏ సమావేశములోనూ ఏ ఒక సమస్య గురించి ఎగ్జహాస్టికాలేదు. ఎప్పుడూ అలసిపోలేదు. ప్రతిసారి పునశ్చరణ చేస్తున్నాము. ప్రతి గ్రామానికి మంచినీటి పసతి కల్పించడమనేది ప్రథమ కర్తవ్యం, ప్రతి గ్రామమునకు మంచినీరు కావాలి. బావులు త్రవ్వాలి. వీలైతే ప్రియకైడ్ వాటరును సప్లయ చేయాలి అని గత 25 సం.ల నుంచి అలసిపోకుండా చెప్పకొనడము జరుగుతున్నది. 25 సం.ల తరువాత అయినా మంచినీటి సమస్య తీరినదా అని అడుగుతున్నాను. రాయలసీమ అంతా తీసుకోండి. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. జనరెడ్డిగారు వచ్చారు. చల్లా సుబ్బారాయుడుగారు వచ్చారు. ఏ గ్రామానికి వారు వెళ్లినా, మౌనం ఈనాడు అత్యవసరమైవుంటుంటే సమస్య మంచినీటి కొరత, ఏ గ్రామంలోనూ మంచినీరు లేదు, రోజు రోజుకు ఉంటుంది లెవల్ తగ్గిపోతున్నది, యీ సమస్యను వెంటనే పరిష్కారము చేయాలి. యీ రోజు ఆన్నము లేకపోయినా బ్రతుకుతాముగాని నీరు లేకపోతే ఎట్లా బ్రతికేది అని అడిగారు. ఇది ఎట్లా పరిష్కారము అవుతుంది' ఒక సలహా చెబుతాను. యీ దొంగలు పరిస్థితి పైన ఎంత మాట్లాడినా, కరువు వల్ల ఉత్పన్నము అయిన సమస్యలను యీ ప్రభుత్వము కల్పించినా కూడా మళ్ళీ ఒక సలహా చెబుతాను. అది తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ప్రతి హెచ్ క్వార్టర్స్ లో ఒక రిగ్ ను ప్రియైడ్ చేయాలి ప్రత్యేకించి 'రాయలసీమలో కేవలము బావులు త్రవ్వినందువల్ల మంచినీరు వస్తుందనే నమ్మకము లేదు. సర్కారు జిల్లాలలో ఆఫ్ లాండ్స్ లో ఇట్లాగే ఉండనుకుంటున్నాను. అదే విధమైన సమస్యలు ఉత్పన్నము అవుతున్నాయి. కేవలము నూతులు త్రవ్వినందువల్ల లాభం లేదు. రిగ్స్ కావాలి. ప్రతి సెక్షన్ కి రాయలసీమలో ఒక రిగ్ ను సప్లయ చేయవలసిన అవసరము ఉంది. ఇంతవరకు ఇంటే జాన్ నుండి నవంబరు ఆఖరు వరకు ఏదో రకంగా ప్రజలు నెట్టుకొనిపోయినారు. That is their intrinsic capacity; they have been accustomed to it ఎన్నో ఏండ్ల నుండి, ప్రతి సంవత్సరం ఒక వైపు గాకపోతే మరొక వైపు కరువు ఉన్నందువల్ల యీ బాధలు అన్నీ వారి పార్ట్ ఆఫ్ ది లైఫ్ అయిపోయినాయి వారు భరించకుంటూ వచ్చారు. ఈ జాన్ జులై నుండి ఇంతవరకు వర్షాలు లేవు. ఒక వైపు కరువు వుంది. ఉపాది కల్పించాలి. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనటువంటి సమస్య డ్రింకింగ్ వాటర్. ఇంతవరకు ఎట్లాగో నెట్టుకొనిపోయారు. "నేను చెప్పజోయే దేమంటే, యీ రోజు నుండి జాన్ వరకు ఉన్నటువంటి పీరియడ్ వెరీ క్రిటికల్ పీరియడ్ ఇక వర్షాలు రావు. ఆ సీజను వెళ్లి పోయింది. రాయలసీమలో డిశంబరు నుండి నిజమైన నటువంటి వేసవి వస్తుంది. ఆ రోజున బావులలో వున్నటువంటి నీరు ఎండిపోతుంది.

ఊటలు ఉండవు. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వానికి ఒక బాధ్యత వుంది. ఏ విధంగా మంచినీటి కొరతను తీర్చాలనేది ప్రభుత్వం దీర్ఘంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. దానికి ఒక సలహా. ప్రతి సమితి హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఒక రిగ్ ను సప్లయ చేసే పోగ్రాంను యీ రోజు నుండే ఆలోచన చేయాలి. అట్లాగాక మంచినీటి కొరత వచ్చినప్పుడే, ప్రజలు అలజడి చేసి అర్హత నివాసాలు మొదలు పెట్టినప్పుడే చేయి కాల్యకుంటామంటే కుదరదు. ముందుగానే దూరదృష్టితో యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప యీ మంచినీటి కొరతను ఎదుర్కొనలేదు. తగిన చర్యలు తీసుకోకపోతే యిది పెద్ద ప్రమాదమైన సమస్యగా తయారవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను, మరొకటి, ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి స్టేట్ మెంటులో చెప్పారు. ఈ ల్యాండ్ రెవిన్యూ కలక్షన్స్ గురించి కొయర్గిన్ పోలీసుల ఎడాప్ట్ చేయవద్దని చెప్పామని, అటువంటిది జరిగితే సంబంధించిన వారిపై యాక్షన్ తీసుకుంటామన్నారు. ఇది చాలా విచిత్రమైనటువంటి స్టేట్ మెంటు. ఈ ప్రభుత్వము ఏర్పడినది మొదలుకొని యీ ల్యాండ్ రెవిన్యూ పైన విచిత్రమైన వరస్పర విరుద్ధమైన స్టేట్ మెంటు రావడం చాలా విచారకరంగా ఉంది. మొట్టమొదట ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. నేను నెల్లూరులో వున్నాను. లచ్చన్నగారు కూడా ఉన్నారు. చాలా సంతోషించాము. పత్రికలో వచ్చింది, ల్యాండు రెవిన్యూ అనేది కేవలం సామాన్య ప్రజల పైన సన్నకారు రైతుల పైన దీని ప్రభావం ఎక్కువగా పడుతున్నది వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. యిది ఎబాలిష్ చేసే ప్రయత్నములో ప్రభుత్వము ఉండన్నారు. చాలా సంతోషించాము. ప్రత్యేకించి స్వతంత్రపార్టీ వారము చాలా సంతోషించాము. ఎందుకంటే మొట్టమొదటినుండి స్వతంత్రపార్టీ చెబుతూ వచ్చింది. ల్యాండు రెవిన్యూ అక్రమమైనదని అన్యాయమైనదని, దానిని తీసివేయాలని దాని వల్ల ప్రజలకు లాభం లేదు, ప్రభుత్వానికి లాభం లేదు, దానివల్ల సాంఘిక న్యాయము జరుగదు, దానిని తీసిపారవేయడం వల్ల సాంఘిక న్యాయము జరుగుతుందని చాలాగా సిద్ధాంతరీత్యా స్వతంత్రపార్టీ చెబుతూ వచ్చింది. దానితో ఇప్పటికైనా యీ ప్రభుత్వము వీరీభవించింది, దానికి యీ విజ్ఞానము వచ్చిందని చాలా సంతోషించాము. మేము సలహా యిచ్చాము. పేవర్లో వచ్చింది. మేము వెల్ కం చేస్తున్నాము, యిటువంటి ఆలోచన జరగడం పోగ్రెసివ్ గా ఈ ప్రభుత్వం నడుపుతుందనేదానికి ఇదొక ముహూర్తమని అని స్టేట్ మెంటు ఇచ్చాము. ఇంతలో ఇంకొక స్టేట్ మెంటు వచ్చింది. ప్రభుత్వములో ఇటువంటి ఆలోచన లేదు. ల్యాండు రెవిన్యూ ఉంటుందన్నారు. చాలా విచిత్రంగా వుంది. యిట్లా యీ స్టేట్ మెంటు ఎందుకు ఇచ్చారో తెలియదు. ఆర్థిక మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. యీ స్టేట్ మెంటుతో ఏదీ నిజం? నిజంగా మీరు ఆలోచన చేస్తున్నారా? ఇటువంటి అక్రమమైన అన్యాయమైన ప్రజావిరుద్ధమైనటువంటి లెజిస్లేషన్ ను తీసివేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారా లేకపోతే అట్లాగే వుంచి మళ్ళీ అక్రమంగా చట్టాలు తీసుకు వచ్చి రెవిన్యూ వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? మీరు ఒకపైపు కరువు ఉందని వర్చుకుంటున్నారు. దానికి కావలసిన డబ్బును ఖర్చు పెడుతున్నారు. కరువువున్న

ప్రాంతాలలో ఉపాధి కల్పిస్తున్నామని చెబుతున్నారు మరి ఇంకొక వైపు ల్యాండు రెవిన్యూను స్టాప్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరగడం లేదు ఒకప్పుడు ఒక స్టేట్ మెంటు వచ్చింది. కరువును ప్రాంతాలలో ల్యాండు రెవిన్యూను స్టే చేస్తున్నామని దాని మీద డిమాండ్ రియాక్ట్ చేశాము. ల్యాండు రెవిన్యూ స్టే అంటే ఇంకొకసారి వసూలు చేయాలి. యీ రోజు రైతు ఎట్లాంటి దుస్థితిలో ఉన్నాడు? పంటలు పండించుకున్నా ఆ పచ్చిన పంట సరిపోదు. అతని ఖర్చులకు సరిపోదు. అటువంటప్పుడు నెక్స్ట్ ఇయర్, ఈ సంవత్సరముది ఆ సంవత్సరముది రెండు కలిపి వసూలు చేయాలంటే అది కేవలము అన్యాయము అవుతుంది. అసలు ప్రభుత్వము కరువు ఉందని చిత్తశుద్ధితో నమ్మితే ఈ రోజు ఆ కలక్షన్సును స్టాప్ చేయాలి. స్టాప్ చేయబడుతుందని ఒక డిక్లరేషన్ ఇవ్వాలి. స్టే చేస్తే లాభము ఏమిటి? ఈ సంవత్సరం వదిలిపెట్టి రేపు ఓనల్ ఇంటర్ప్రెట్ వసూలు చేసే పెద్ద మనుష్యులు తాదేదర్లుగా దుక్రింద ఉన్నారు, ఇప్పుడు వసూలు చేస్తున్నారు ఒక వైపు కరువుఉంది. ప్రభుత్వము ఇది చేస్తున్నది అందచేస్తున్నది అని చెప్పుకుంటున్నారు. మరొకవైపు అక్కడ వసూలు జరుగుతున్నాయి. మాకు తెలియదు. గవర్నమెంటువారు కావలసిన ఇన్స్పెక్షన్స్ ఇచ్చారు. ల్యాండు రెవిన్యూ వసూళ్లు స్టాప్ చేయమని వచ్చివుంటుందిని ఊహించుకొని వచ్చాను. లేకపోతే కేసులు తీసుకువచ్చివుండేవాడివి. అయినా ఈ విషయములో నేను కాలిఫోర్నియా ఇన్వెస్టిగేషన్స్ మా ప్యాంథం లో ల్యాండు రెవిన్యూ వసూలు చేయడమే అప్పుడే మొదలు పెట్టారు. పంటలు లేని చోట వసూలు చేస్తున్నారు. గ్రామాధిపతులు తింటున్నారో, రెవిన్యూ అధికారులు తింటున్నారో ప్రభుత్వానికి వస్తుందో నాకు తెలియదు, వసూలు మాత్రం జరుగుతున్నది. కరువు ఎక్కడైతే వుందని మీరు డిక్లైరు చేశారో అక్కడ ఈ ల్యాండు రెవిన్యూ స్టాప్ చేయవలసిన బాధ్యత, అవసరం వుంది. నేను అడుగుతున్నాను. ల్యాండ్ రెవిన్యూ ఎక్కడైనా కొయర్పివ్ మెతడ్స్ ఉపయోగించకుండా వసూలు చేయగలుగుతారా? చిత్తశుద్ధితో డిమాండ్ మీద ప్రమాణము చేసి యీ ప్రభుత్వం కొయర్పివ్ మెతడ్స్ను ఉపయోగించకుండా ల్యాండ్ రెవిన్యూను వసూలు చేయగలుగుతుందని చెప్పగలరా? కొయర్పివ్ మెతడ్స్ లేకుండా నడలించి వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పడం వట్టి బూటకము, ఇది తమను తాము మోసము చేసుకోవడం తప్ప ప్రజలను మోసము చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మొట్టమొదట మీరు చేయవలసింది, ఎక్కడెక్కడైతే కరువు వుందని మీరు అనుకుంటున్నారో అక్కడ తగిన పనులు చేస్తున్నారో, వాటికి సంబంధించి డిక్లైర్ చేయండి. These are the areas which are seriously effected by famine Therefore, collection of land revenue should be immediately stopped'' అనేటటువంటి స్టేట్ మెంటు యివ్వండి. ఆ స్టేట్ మెంటు యిస్తే గాని యీ రోజు అక్కడ జరుగుతున్నటువంటి తర్రుకాండ ఆగదు. వసూలు అవుతున్న ల్యాండు రెవిన్యూ స్టాప్ కాదు. అక్కడ ఉపయోగిస్తున్న కొయర్పివ్ మెతడ్స్ కాదు యీ సంవత్సరం, పోయిన సంవత్సరం ఇచ్చినటువంటి లోన్స్ వున్నాయి. అవి యీ రోజు వసూలు చేస్తున్నారు. రైతులు పన్నులు కట్ట

లేని పరిస్థితిలో వుంటే బకాయలు వసూలు చేస్తే ఎట్లా? రైతులకు ఉపాదిలేదు. నీరులేదు యీనాడు బావులను పూడిక తీయించడానికి అప్పులు యిస్తున్నారు. సబ్సిడైజ్డ్ లోన్స్ యిస్తున్నారు. సీడ్స్ కు ఎరువులకు లోన్స్ యిస్తున్నామని స్టేట్ మెంటులో చెప్పారు, ఏ పరిస్థితులలో యిస్తున్నారు? వారికి అర్థిక పరిస్థితి లేదు. వారు దుస్థితిలో ఉన్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వము వారి రక్షణకు పోవాలి. వారికి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశముతో యిస్తున్నారు. మరొక వైపు లోన్స్ వసూలు చేయాలంటే అట్లాంటి ఉత్తర్వులు యిస్తే దీనిలో ఏమైనా అర్థం వుందా? సెల్ఫ్ కాంట్రబుట్టింగ్ ఆర్డర్స్ వల్ల మీరు ఎమి 'సాధించాలను కుంటున్నారు.

The House then adjourned till Half past Eight of the Clock on Monday, the 29th November 1971.

